

حكومتى ھەرىمى كوردستان
وہزارەتى رۆشنبىرى
بەپۈتۈبە رېتتېى گشتىى چاپ و بلاوكردنەوہ
زنجىرە (268)

خەواندىنى خۆيى

- نووسەن: جەبار عوسمان
- نەخشەسازى: تەرزە خالىد
- نەخشەسازى بەرگ: دىيارى جەمال
- سەرپەرشتىارى چاپ: عەتا مەحمود
- چاپ: چاپخانەى وەزارەتى رۆشنبىرى
- تىراژ: 1000 دانە
- ژمارەى سپاردنى: (630) ى سالى 2004 ى وەزارەتى رۆشنبىرى
- پىدراوہ
- سايتى وەزارەتى رۆشنبىرى www.roshnbiri.org

زنجىرەى پاراسايكۆلۈجى (2)

خەواندىنى خۆيى

جەبار عوسمان

2004

سلىمانى

سەرەكى بىنىيەھ لى فرىوان بوونى بىردا .. بەلام جگە لەم پەيۋەندىيە عەقلىيە كە لە رىگەي جەستە و زمانەۋە ئالوگۆرى زانىارىيەكانى پى ئەنجامدراۋە بە ھەمان جۆر بەھۆى شىۋازى كاركردى دەماغ لە رىگەي كارلىكە بايۇ كىمىياۋىيەكانى ناو نيورۇنەكانەۋە (الخلايا العصبية) ئەم زانىارىيەي بىر و عەقل بەشىۋەي وزە دەرىپەريۋەكان كە لە رىگەي ئەم كارلىكەۋە دروست بوون و لە دەماغى مرۇقەكانەۋە بەدەرکەوتوون و كارىگەرىي خۇيان لەسەر دەوروبەر گەياندوۋە بەپىي چۇنيەتى دروست بوونيان لە كردارى شىكاركردى دەماغ دا .. ھۆكارى ئەم وزە بەدەرخرانەش دەگەرپتەۋە بۇ تايبەتمەندى كەسايەتتەيەكان كە بە سۇپەرمان دەناسرپت لە شىۋازى كردارى بەدەرخرستەنەۋە كە بەھۆى ووردگەرىيەۋە (التركين) ئەنجامدراۋە و تىيدا ئەو كارلىكە بايۇ كىمىياۋىيە رويىداۋە كە ووزەي ھىزە لە رادەبەدەرەكانيان بەدەرخرستوۋە .. بەھەمان جۆر ئەو ووزەيە ھەلگىرى ئەو زانىارىيەنى ئەقل بوون كە بەھۆيانەۋە كارلىكەكانى دەماغ روو دەدەن .

لەپاش كردارى فرىوان بوون و ئالۇزبوونى بىر و عەقل بەھۆى بەدەرخرستنى پىۋىستىيە خۇيەكان كردارى ووردگەرىي رۇلى خۇى لەدەست داۋە و زانىارىيەكان بوونەتە ديوارىك لە نىۋان ھەردوۋ قۇناغى ھىزە لە رادەبەدەرەكان و كۆتتۇلى لا شعوردا .

دەروازە

دىارە پاراسايىكۆلۈجى يەككە لەو دىاردانەي كە ھەر لە سەرەتاي پەيدابوونى مرۇقەۋە بوونى ھەبوۋە ، بەھۆى كامىل بوون و پىشكەۋتنى پىكھاتنى دەماغى لە چاۋ زىندەۋەرانى تردا ، توانىۋىيەتى بەشىۋەيەكى وورد و ئالۇز و فرىوان ووزە كۆكرادەكانى دەوروبەر لە پىي ھەستەكانەۋە كۆبكاتەۋە و پاشان يەكيان بخت و دەرئەنجامەكانى عەقلى لىۋە بوونىات بنرپت ، ھەر لىرەدا كۆبوونەۋەي چەندىن مادە و سىقاتى جىاۋاز لە چۇنيەتى يەكگرتنىاندا شىۋازىكى تايبەتى لە مىكانىزمى دەماغ دا بە خۇۋە دىۋە و بۇتە ھۆى دروستبوون و فرىوان بوونى بىر و ھۇشى مرۇقە كەلەرىگەيەۋە دەرئەنجامەكانى دەماغ تىيدا كامىل بوون و لە رىگەيەۋە بەھۆى چۇنيەتى پىكھاتنى لەشى مرۇقەۋە ئەم درئە نجامانە لە دەوروبەردا بەرجەستە بوون بەھۆى شىكاركردى دەماغ لەسەر وئە ئەقلىيەكان و ھاوشان لەگەل پەيدابوونى زمان (اللغة) كە بوۋتە ھۆيەك بۇگەياندىن و تىگەيشتنى زانىارىيەكانى لە نىۋان خودى مرۇقەكاندا كە رۇلى

لە پاش مۇل خواردىنى مۇقەكان و پىكھاتنى كۆمەنگا وەك پىويستىيەكى زاتى .. سەرقال بوون بەدوای خواراك و بە دواگەرەن، ئاين وەك پىويستى دەروونى سەرى ھەلدا بۇ مەبەستى بەتال كىردنە وەى گرى دەروونىيەكان و پەنابردنە بەر ھىزىك كە بيان پارىزىت و دەربازيان بكات لە ھىزە سروشتىيەكان بەلام ئەم ھىزە دەروونىيە وەھمىيە توانىويەتى بەشىوہى باوہر لە دەروونياندا دروستىت و ئەو بەرپەستە لە نىوان ھىزە لە رادەبەدەرەكان و كۆتۈرۈلى لاشعورىدا لابەرىت و بىتتە ھۆكارىك بۇ بەكارخستى و بەدەرخستى توانا شاراوەكان .. لەپاش گەشەكردنى ئەم باوہرە وەھمىيە وەك ئاين .. چەندىن شىۋازى جۇراوجۇر ھاتۇتە كايە وە . ھەر ئاينىك شىۋازى تايبەتى بەكارھىناوہ ، بەلام ھەموو پاراسايكۆلۈجىيەكانيان بە تواناى رۇج زانىوہ .. بەردەوام ئەم بۇچوونە لەگەل مانەوہى ئايندا پەرەى سەندووە و بۇتە ھۆكارىك بۇ درك پى كىردنى ھەموو نەينىيەكانى رۇج و دەرچوون لە جەستە و چوونە ناو جىھانى نەمرىيەوہ (الخلود) .

بەلام ئەم شىۋازە وەھمىيە نەتوانراوہ ئاشكرا بكرىت و پەى بە بنەما سەرەككىيەكانى بىرىت ، ئەویش بەھۆى نەبوونى يان پىش نەكەوتنى ئاستى زانستى لەو كۆمەنگايانەدا بەتايبەت لە

كۆمەنگا دواكەوتووەكاندا كە ئاين تىيدا زالە .. بەلام ئاين توانىويەتى باوہرپىكى وەھمى دروست بكات كەلە رىگەيەوہ بەچەندىن شىۋاز ئەم توانايە كارى پى بكرىت ، بۇ نمونە نووشتەكارى يەككىكە لەو دياردانە كە بۇ مەبەستى ھىنانە دى خواستى خەلكى بەكاردەھىنرىت ، بەتايبەت ئافرەتان كارى پى دەكەن ، لەبەرئەوہ زياتر باوہرپان پى ھەيە ، نووشتە كردن پشت دەبەستىت بە ئايەتى قورئان و تەلىسم پاشان لە رىگايەوہ مەلىكەيەك بانگ دەكرىت بۇ مەبەستى جىبەجى كىردنى ئەو دواكارىيەى كە لە نووشتەكەدا نووسراوہ ، بەلام ھاتنەدى ئەم داوايە پەيوەندى بە تەلىسم و ئايەتى قورئان و مەلىكەى جنۇكەوہ نىيە ، بەلكو پەيوەدى بەو كەسەوہ ھەيە كە نووشتەكەى بۇ دەكرىت كە باوہرپىكى پتەوى پى ھەبىت ئەوا نووشتەكە دەبىتە ھۆكارىك بۇ بزواندى ئەو ھىزە شاراوہىە و كارىگەرىى خۇى لە كەسانى تردەكات ھەرۋەھا ھەندى كەس ھەن كە بەھۆى قالىبونەوہيان لە خواپەرستى و دروستبوونى باوہرپىكى پتە و لە دەرونياندا زۇرجار دوعا و خواستەكانيان دىتە دى بەھۆى ئەو باوہرەوہ كەلەپى ئاينەوہ بەدەستى ھىناوہ ، وەك نوپۇزكردنى بەردەوام كە وەك گفەت خوازىيەكى خۇيى (ايحا الذاتى) بەخۇى داوہ و لە دەروونى خۇيدا چاندويەتى .

ھەرۈھە شىخايەتى و دەرویش يەككە لە و دياردانە كە لە
 ريگەيەوہ كۆتۈرۈلۈپ جەستە و دەماغى خۇيان دەكەن و دەتوانن
 جەستەى خۇيان برينداربەكەن ، بەبى ئەوہى نازاريان بگت و
 خۇينى زۆرى لى بىت . . يان چەند شىۋازىكى تر كە بە تەسەوف
 دەناسرىت وەك تەرىقەى قادرى و نەقشبەندى ، كە دوو ريگەن
 بۇ چوونە ناو جىھانى خوا پەرستى و گەيشتن بە كردارى ئاشكرا
 كردنى رووداوہكان (طريقة كشاف الأحداث) كە تىيدا رووداوہكان
 وەك رابردوو يان پيشبىنى دەبىنرىت و دركيان پى دەكرىت .
 ھەموو ئەمانە و چەندىن شىۋازى تر ھەن كە لە ريگەى ئاينەوہ
 كاريان پىدەكرىت ، بەلام مەرج نىيە تەنھا ئاين ھۆكارىك بىت
 بزواندى ئەم ھىزە ، بەلكو ئەم ھىزە بەشىۋەيەكى سروشتى لە
 ھەموو مروقيكدا ھەيە ، تەنھا پىويستى بە ھۆكارىكە كە بيان
 بزوينىت ، جا ئەو ھۆكارەش باوہپىكى وەھمى بىت يان زانستى
 ھەردەبىت ، زۆر كەسان خاوەنى ئەم توانايەن بەبى ئەوہى پشت
 بەئايىن و جنوكە بىبەستن ، ھەموو كەسىك لە ژيانى رۇژانەى
 خۇيدا درك بەبوونى ئەم ھىزە لە خۇيا دەكات ، ئەويش بەھوى
 دروستبوونى بارودۇخىكى لہبار كە تىيدا توانا
 پاراسايكۆلۈجىيەكان دەبزويىت ، بۇ نمونە وەك چاوپىسى يان
 پيشبىنى كردنى روداويك يان بىننى جىگەيەك كە لەلای نامۇ
 نىيە و لای واىە كە پيشتر بىنيويەتى ، وە زۆر دياردەى تر ھەن ،

بەلام لىرەدا مەبەستم نىيە باس لە ھەموو ئەو توانايانە بگەم كە
 لە ريگەى ئاينەوہ يان لە ژيانى رۇژانەدا روودەدات ، پاشان
 بەھوى چەندىن تاقىكردنەوہ و شىكاركردن لەسەر شىۋازە
 ئاينىيەكان گەيشتوومەتە ئەو راستىيەى كە دەكرىت
 بەرنامەيەكى نوى تر داپىرئىم بۇ مەبەستى بزواندى ئەم ھىزە
 بەشىۋەيەكى زانستى و بەكارھىنانى لە بەرژەوہندى مروقتا ،
 چونكە ھۆكارى بزواندى توانا پاراسايكۆلۈجىيەكان پەيوەندى
 بە ھىزى باوہر و ووردگەرييەوہ ھەيە ، وە ئەم دوو بئەمايە
 دەكرىت لە ھەردوو ريگەى (خەواندى خۇيى و خەواندى
 موگناتىسى)دا لە دەروونى مروقتا بچىنرىت و بىتتە ھۆكارىك بۇ
 بزواندى ھىزە لە رادەبەدەرەكان .

ھىزى باوہر و جىكارى

لە نىوان زانست و وەھم دا

ھەر لە سەرەتاي پەيدا بوونى مروقتا لەسەر زەويدا دەروبوہر
 رەنگدانەواكانى خۇي لەسەر ھەموو بوونەوہرەكانى و مروقتا

ميشكى مرقۇدا تۆمار بووه و بۆتە زانيارىيەكى بنچينەيى و رۇلى خۇى بينيوه له هەل سوراى مرقۇ له دەوروبەرەكەيدا .

چۆنىيەتى ماملەكەردنى مرقۇ لەو ساتانەدا بەھۇى نەبوونى زانيارى بنچينەيىيەو وەھا فراوان و چر نەبووه كە ئىستا له مرقۇدا بەدیدهكریت ، كەواتە بەبەردەوامى مرقۇ لەوسەردەمەدا هەميشە پيويستى بەزانيارى بنچينەيى هەبووه و راستەوخۇ هەرچۆنىك بىت له دەوروبەردا وەرېگرتووه و كرديوهتى بە بنچينەيەك بۇ بەدواداگەران ئەم بى بنچينەيىيەكى عەقل بۆتە ھۆكارى سستى و لاوازی فراوان بوونى عەقل و بىر لەو ساتەدا پاشان كاريگەريى ئەم فراوان بوونەش سستى و لاوازی له پەرچەكردارەكانى مرقۇدا بەدەرخستووه ، بەتايبەت نەبوونى باوهرېك وەك پالئەريك دەورى خۇى بينيوه له چۆنىيەتى گەشەنەكردن و فراوان نەبوونى بىر بەشيۆەيەكى خيرا وە هەر ئەم ھۆكارەشە كە بىر و عقل كاتىكى زۇر ھيواشى بەخۇوه ديوه و بۆتە زەمىنە خۇشكەر بۇ ھاتنەكايەوھى چەندان يىروباوهرى وەھمى له ئەنجامى خۇ بەكەم زانين و خۇ لاواز زانين دا .

ويئە عقليەكان بەھۆكارى پيويست له زاتى ئەو مرقۇقانە دا بەدەركەوتووه و بوونەتە سەرچاوهى خەيال و بەدواگەران بە

داوہتەوہ ئەم رەنگدانەوہيەش لە ريگەى هەموو هەستەكانى بوونەوہرەكانەوہ كاريگەريى خۇيان نواندووه و بوونەتە بنچينەى دروست بوونى بىر (الفكر) له بوونەوہرەكاندا ، بەتايبەت كە مرقۇ خاوەنى ميشكىكى پيگەيشتووى ئالۇز بووه و توانيوهتى بەھۇى رەنگدانەوہى زانيارىيەكانى دەوروبەر لە خۇيدا پەرچەكردارەكانى ھاوشيوه بكاتەوہ ، بەلام بەھۇى نەبوونى عەقل يان زانيارى بنچينەيى پيويست بۇ زياتر ماملەكەردن لەگەل دەوروبەرەكەيدا ، هيئزى باوهر بەدەرنەكەوتووه .. ئەويش بەھۇى نەبوونى عەقل كە بە بنچينەى دروستكەرى باوهرى زانستى دادەنریت . دروست بوون و گەشەكردى عەقل دەگەرپتەوہ بۇ پيويستى جيبەجى كرىدى خواستە غەريزەيىەكان و پاشان سەرھەلدانى پيويستى گەران و بە دواكەوتن بۇ دايبينكردى خواستە ناوہكيبەكان و شيوازی ماملەكەردن لە دەوروبەردا بەدەركەوت ، سەرەنجام پەيوەندى له نيوان ميشك و دەوروبەردا ھاتە كايەوہ كە بوونەتە ھۇى دروست بوونى عەقل ، واتە دەكریت بلين عەقل له ئەنجامى ماملەكەردن و بنچينەى زانيارىيەكانى دەوروبەر دروست بووه .

ھەر چەندە عەقل خۇى له خۇيدا له دەوروبەردا ھەيە ، بەلام بەھۇى جيگير بوونى زانيارى عەقل لە ريگەى هەستەكانەوہ لە

دوای ھېزىك كە بېتە پىشت و پەنا بۆيان تاكو چىتر لەو ئازارانە دەرباز بن كە تىيدا دەژين .

نەبوونى ھېزى باوەر كە بە پالنهەرى سەرەكى بېياردان و ھەلسورانى لەش دادەنریت كاریگەرى زۆرى ھەبوو لەسەر فراوان بوونى بازنەكانى بىر و ئەقل ، كەواتە باوەر ئەنجامى ھەموو بېيارەكانى عەقلە ، بەلام ھاتنەكایەو ھىزى باوەر لە دوای سەرھەلدانى بىر و عەقلەو ەروست دەبیت ، وە بېرىش لە پېش عەقلەو ەسەرچاوە دەگریت .

ھەموو زانیاریەكان لە عەقلی دەوروبەردا سەرھەلدەدن و ھەر ئەو عەقلەيە كە لەرېگەي ھەستەكانەو بەشیو ەي ووزە لو زاتى مروۇقا جىگىر دەبیت و دەبیتە بنەماي شىكار كردن و گەيشتنە ئەنجام و پاشان گونجاندنى ھەموو بنەما عەقلىيەكان بەپىي پىويستىيە زاتىيەكان كردارى يەكخستن ەروست دەبیت ، (واتە كاریگەرىيەكانى مروۇقا لە دەوروبەردا) بەھەمان شىو ەئەم كاریەريانە بەھەمان جۆر دەبنە عەقلی دەوروبەر و جارىكى تر دەبنە بنەما عەقلىيەكان و لە دەماغدا و كردارى فراوان بوون لە عەقلا ئەنجام دەدن ، واتە لېرە پەيوەندىيەكى جەدەلى لە نىوان كردارى بفران بوون سەرھەلدەدن ، دەكریت ئەم بۆچوونە لەم نمونەيدا بەرچەستە بكریت كە بە ھۆى بوونى زانیاریەكانەو

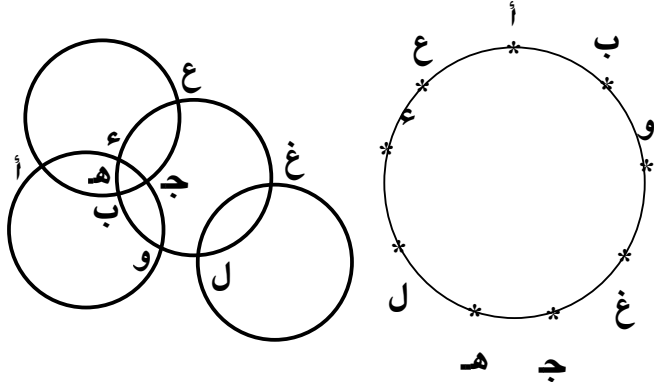
و ەك كەوتنەخوارەو ەي تەنىك لە بەرزايیەكەو ە گەر بەر مروۇقىك بکەویت ئازارى دەدات مروۇقا ئەم ھىزەي لە دەوروبەردا وەرگرتوو ە ، ھەروەھا جېرى دارىكى نەرم گەر بچەمیتەو ە ھىزىك ەروست دەكات ئەم ھىزەش بۆتە ھۆى ەروستکردنى تىروكەوان . ەتد ، پاشان ەروستکردنى تىروكەوانەكە كردارى يەكخستنە و بۆتە زانیارى لە دەوروبەردا و پاشان ئەم زانیاریە بۆتە بنچینە بۆ ەروستکردنى چەكىكى تر .. ھەروەھا ەروستکردنى ئەم چەكەش دەكریت بە فراوان بوون دابنریت لە عەقلا .

لېرەدا سەرەنجامى ئەم شىكارە دەكریت بگەينە ئەو راستىيەي كە ھەموو زانیاریەكان لە خودى دەوروبەردان و مېشك تەنھا ئەو زانیاریانە لە خودا تۆماردەكات و يەكيان دەخات ، واتە كردارى يەكخستن برىتييە لە عەقل ، كە ئەویش لە ئەنجامى پىويستىيەكاند سەر ھەلدەدن ، بەھەمان شىو ە پىويستىيە زاتىيەكانىش ەروست بونى عەقلی دەوروبەر ە ، كەواتە ھەموو زانیاریەكان لە دەوروبەر دان و ھەيشە لە ئالوگۆرکيدان ھۆكارى ئەم ئالوگۆرکىيەش و گۆرانكارىانە بەھۆى جىاوازی چۆنىەتى پىكھاتەكانى مادەو ەروست دەبیت و بەرھەمى كارلىكى ماددە بنەرەتتەكان بەھەمان شىو ە و ەك زنجىرەيەكى پەرەسەندن فراوان دەبن و ئاكامەكەي بەرھەمى نویتەر دتە كایەو ە ، بەھەمان بەھەمان شىو ە بەرھەمە نوپىەكە

دەبىئەتتە بە پىكھاتىكى تر و كۆمەلىك سىفەتى تايىبەت بە خۆۋە دەگرىت كەلە سىفەتى مادە بىنەپەرتىيەكان ناچن و جىاوازن ، ھۇى ئەم جىاوازىيەش نوپكارىيەكى تر لە چۆنىەتى كارلىكى كىمىياۋى و فىزىياۋى دروست دەكات بۇ بە ئەنجام گەياندى بەرھەمى نوپى تر بەم جۆرە كارلىكى مادەكان بەردەوام لە گەشەكردن و فراوان بووندان تاكو گەشىتتۆتە كارلىكى و ھا ئالۇز كە دەكرىت ئەم بەرھەمە بە مادە ئۆرانىيەكان (الحيويە) دابنرىت وەك رووہك و زىندەواران و مرؤق ، بەلام ناكرىت بەرھەمى ئەم كارلىكە ئالۇزە كۆتايى پىيىت ، بەلكو بەردەوام دەبىت تاكو گەشەكردن و كارلىك كىردن ئالۇزىيىت ، بەھەمان شىۋە كارلىكى كىمىياۋى و فىزىياۋى نوپتر دىتەكايەۋە كە دەكرىت عەقلى مرؤق بە ئاسانى دركى پىنەكات ، واتە پەيوەندى نيوان كارلىك و بەرھەم پەيوەندىيەكى راستەوانە بەخۆۋە دەگرىت بەھەر دوو ئاراستەدا وەك دروست بوونى بەرھەمى نوپى و سىفەتى نوپى ، پاشان گەرانەۋەى ئەم بەرھەمە دەبىتە كەرەسەيەك وەك پىكھاتىكى نوپى پاشان بۇ مادەيەكى بىنەپەرتى نوپى و بەشارى لە كارلىكى دروست بوونى بەرھەمى نوپى تر و ئالۇز تر دەكات ، سەرەنجامى ئەم چالاكىيە لە دەوروبەردا بوۋەتە ھۇى بىچىنەى عقل .. كەواتە دەكرىت بلىن عەقل بەتەنھا لە دەوروبەردايە و ھەر ئەو دەوروبەريە بوۋەتە ھۇى

دروستكەرى ھەموو پىكھاتە ئالۇز و فراوانەكانى خۇى لىرەدا چۆنىەتى خۇدى كارلىكى مادەكان و كردارى بەرھەم ھىنان و ھىنانەكايەۋەى سىفەتى نوپى بەپىيى چۆنىەتى بەرھەمى نوپى . دەكرىت ئەم گۆرانكارىيە و بەرھەم ھىنانە بە قۇناغى سەرەتايى و بىچىنەى و عقلى يەكەمى ناو بەرىن لە پاش عەقلى يەكەمى قۇناغى دواى سەرەتايى دىتەكايەۋە ئەۋىش قۇناغى عەقلى دوۋەمىيە ، واتە قۇناغى كارلىكە ئالۇز و فراوانەكان كە ئەۋىش بەعەقلى مرؤق ناۋدەبىرىت يان دەكرىت بلىن يەكخستىنە ئۆرگانىيەكانى مىشكى مرؤق ، كە بوۋەتە ھۇى گەشەسەندى ئەم كارلىكى بەھۇى پەيوەندى بە دەوروبەركەيەۋە ، بەلام بىسنىۋورى و فراوان ئالۇزىۋونى پەيوەندى پىكھاتەكان بەيەكتىيەۋە و لادان لە ياساى كارلىكى پىكھاتەكانى دەوروبەر ، واتە نەگونجانى سىفەتى پىكھاتەكان بۇ بەرھەمى نوپى ، تىكچوونىك لە شىۋازى كارلىدا روۋدەدات كە لەگەل ياساى بىنەرتى كارلىكى دەوروبەردا نا گونجىت ، بەمەش بەرھەمى نوپى نايەتە كايەۋە ، وەك ھەموو ۋەھمەكانى بىرى مرؤق كە ناكرىت لەگەل ئەم ياسايەدا بگونجىت يان نكرىت لەگەل عەقلى دەوروبەردا گونجاۋىيىت و لە رىگاي كردارەكانى مرؤقەۋە بەرھەمى نوپى دروست بكات ، بە ئەنجام نەگەياندى ئەم كارلىكە لە دەوروبەردا و نەھىنانە كايەۋەى بەرھەمى نوپى دەكرىت

جۆر بىر كىرىم دەرىجىسىدە ھاۋا جۆرۈن ۋە دەرىجىسىدە رىگىنى
 كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى دەرىجىسىدە رىگىنى .

بازنە كانى بىر كە ھىزى
باۋەر دروست دەكەن

بازنە ھىزى

ئەم جۆرە كار كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى چەند بازنە ھىزى تىك
 ھەلچۇدا دەرىجىسىدە رىگىنى ھەرىكەت كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى چەند
 خالىكىدا يەككىرى دەرىجىسىدە رىگىنى ، پاشان كۆى ئەو خالانى كە يەككىرى
 تىدا بىرۋە بازنە ھىزى تايىت دروست بوونىان لە جۆرى
 بىر كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى كارىگەرى خۆى دەرىجىسىدە رىگىنى ۋە دەرىجىسىدە رىگىنى

بە ھەم ناۋى بەرىن . پاشانىش باۋەر پىش بە ھەم ناۋى شىۋە
 دەرىجىسىدە رىگىنى ئەقلى دىتە كىرە ۋە ھاۋا كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى
 لە بەر ھەم ھىزى نۇدا ، ئەم شىۋە كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى باۋەر
 لە ئەقلى مۇدا دەرىجىسىدە رىگىنى ۋە چۆنىمەنى كارلىكى ئەقلى .. واتە
 ئەقلى باۋەر دروست دەرىجىسىدە رىگىنى ۋە چۆنىمەنى دىارى دەرىجىسىدە رىگىنى ، بە ھەم ناۋى
 جۆر باۋەر دەرىجىسىدە رىگىنى بە ھەم ناۋى پەرسەندى ئەقلى ، لىرەدا دەرىجىسىدە رىگىنى
 شىكارىكى رونت بەرچاۋ بىزىت ۋە چۆنىمەنى دروست بوون ۋە
 جىۋانى باۋەر ۋە ھەمى ۋە زانىسى ئاشكرا بىزىت .

لە ئەنجامى بىر كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى لە خۆدى ناۋە ھىزى خۆى ۋە
 دەرىجىسىدە رىگىنى كە ھىزى دەرىجىسىدە رىگىنى كە ھىزى دەرىجىسىدە رىگىنى ، كە باۋەر
 ۋە ك چەند جىا جىا بە دەرىجىسىدە رىگىنى ، لىرەدا دەرىجىسىدە رىگىنى بلىن
 باۋەر دەرىجىسىدە رىگىنى بە ھەم ناۋى مۇدا لە رىگىنى ئەقلى ۋە ..
 پاشان دروست بوونى باۋەر بە شىۋە جىا جىا لە دروست
 بوونى بازنە كانى بىر كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى بازنە ھىزى نىۋان ھەردو
 كۆتۈلى شعور ۋە لا شعور دروست دەرىجىسىدە رىگىنى ، بە واتا لە ھەم
 بىر كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى ، كە ھىزى ئەنجامى دىتە كىرە ۋە ، پاشان
 فراۋانى بىر كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى ۋە بە ھىزى باۋەر بە ھىزى كۆى
 دەرىجىسىدە رىگىنى بىر كىرىم دەرىجىسىدە رىگىنى كە ھەم ناۋى بە ھەم ناۋى
 چەند خالىكىدا ھاۋەش دەرىجىسىدە رىگىنى .. يان بە واتا يەككىرى تر لە چەند

زال بوو له عقل و بىردا ، بەلام زياتر ئەم شىوہ كاركردنه له باوہرى زانستيدا خوى دەبىنيئەوہ بەھوى چۈنيەتى پىكھاتن و دروست بوونى بنەماى باوہر كە دەگەرپتەوہ بۇ بنچينەى عەقلىكى زانستى ، وە ئەم عەقلە زانستىيە بەھوى عەقلى دەوروبەرەوہ دروست بووہ ھەر ھۆكارىكى ئەو عەقلەى دەوروبەرە كە باوہرپكى زانستى دروست دەكات .

كارىگەرىى باوہرى زانستى لەگەل دەوروبەردا گونجا و شياو دەبىت بەمەش كارلىكەكانى مرؤف و دەوروبەر بەئەنجام دەگەينەت ، لە ھەمان كاتدا ئەم باوہر بەھوى گونجاندى لەگەل چۈنيەتى كارلىكەكانى دەوروبەردا دەبىتە بەرنامەيەكى زال بووى بىر و عەقل و كۆتۈرۈلى لەشى مرؤف دەكات ، بۇ بەكردار بوونى لە رووى جەستەيى و تواناى عەقلى دەماغدا ، بەھەمان شىوہ بەھۆكارى چەند جار بوونەوہى بىرىك لە دەماغ دا و جيگىر بوونى لە كۆكەرەوہكاندا كە بە پىويستىيەكى كاركردى ميكانيزمى ئىشكردى دەماغ دەژمىر درىت ، دەكرىت بلين لەم رىگايەوہ باوہرى وەھمى لە بىردا سەر ھەلبدات و كۆتۈرۈلى بىرى مرؤف بكات و كارلىكى نيوان مرؤف و دەوروبەر لاواز بكات .. سەرئەنجامى ئەم لاواز بوونەش سنوردارى بىر دىتەكايەوہ و بنەما عقلىەكان لىكدەكات و داپران لە نيوان عەقلى مرؤف و عەقلى دەوروبەردا دروست دەكات .. بەھەمان جور عەقلى مرؤقىش لە

رىگەى ئەم باوہرە وەھمىيە تىكدەشكىت و بەپى چۈنيەتى كارىگەرىى باوہرى وەھمىيەكە كاردەكات .. ھۆكارى ئەم تىكشكاندە دەگەرپتەوہ بۇ چۈنيەتى و كارىگەرى عەقلى وەھمى كە لە ئەجامى تەسەورى عەقلەوہ سەر ھەلدەدەن ..

واتەبىركردنەوہى بەردەوام لەسەر بنچينەى تەسەورىكى وەھمى و باوہرپكى وەھمى سەر ھەلدەدات ، لەرىگەى بالادەستبوونى تەسەورە وەھمىيەكەوہ كە لەگەل عەقلى دەوروبەردا ناگونجىت و ناكرىت لە رووى كردارىيەوہ بەرجەستە بكرىت .. بەلام تەسەورە زانستىيەكان بەھوى بنەماكانى دەوروبەرەوہ دروست دەبىت ، دەكرىت ئەم تەسەورە بەكردارىيەت و بەھوى گونجاندىيەوہ وەك بىركردنەوہ لە دروست كردنى پىويستىيەك كە بەپى كەرەسەكانى دەوروبەرەوہ بەرھەم دىت و چۈنيەتى كارلىك و سىفاتی كەرەسەكانى دەوروبەر لە بەرچا و دەگرىت .. بەلام باوہرى وەھمى وەك ئەوہ وايە كە بىر لە دروست كردنى فرۆكەيەك بكەيتەوہ كە بەبى ھىچ ووزەيەك فرىت .. ھوى بەرھەم نەھىنانى ئەم جورە تەسەور و بىركردنەوہيە ، بەھوى نەگونجانى چۈنيەتى كالىكردىن و سىفاتی ماددەكان و پىكھاتەكانى دەوروبەرەوہ دەبىت .

كەواتە ھەموو زانىيارىيەكانى ھىزى باوۋر لە لاشعوردا بەشىۋەيەك جىگىر دەبن و گەشە دەكەن تاكو دەگاتە ئاستىكى وەھا كە بە شەپۋلى كارەبايى بەھىز وەك بەرنامەيەكى زۇر زال بوو لە عەقلى مروۇقدا كار دەكەن و بەپىيى چۈنەتتى دروست بوونيان لە لا شعوردا پشتگىرى ھەموو يىرىك دەكەن كە مەبەستە بەدەرخەر بىرى بە دەرخەر دەبىت لەسەر لىكچوونى ھىزى باوۋر بىت و بتوانىت خالە لىكچوۋەكانى نىوان ھىزى باوۋر و بىرى بەدەرخەر لە لاشعورىيا بوروژنىت . . بەمەش ھىزى باوۋر بالادەست دەبىت و لە بارى ئارامىيەو دەبزووت و دەوروزىت ، بەشىۋەيەك زل دەبىت كە بەتەواۋى كۆتۈرۈلى عەقلى مروۇق دەكات ، تاكو بىرى بەدەرخەر بەھۆى ھىزى باوۋرەو دەگۆيزىتتەو بو بەشى ھىزە لە رادەبەدەرەكان و لەسەر شىۋازى بەرنامەى بىرى بەدەرخەر كارلىكە بايوكىمىياۋىيەكان دەست پىدەكات ، بەشىۋەى وزەيەكى تايبەت كە لەسەر چۈنەتتى بىرى بەدەرخەر دەبىت و كارىگەرى خۆى دەنۆينىت ، بەلام لە لاشعوردا شىۋازى بەدەرخستنى بىر ناكەۋىتتە سەرچۈنەتتى ھىزى باوۋر بەلكو ھىزى باوۋر وەك ھۆكارىك كارەكات بو گواستتەوۋى بىرى بەدەرخەر بەشىۋەى بەرنامەيەكى زۇر زال بوو بو بەشى ھىزە لە رادەبەدەرەكان .

كەواتە لىردەدا جىۋاۋزى نىوان باوۋرەى وەھمى و باوۋرەى زانستى لە بەكردار بوون و بەرھەم ھىنانى دا دروست دەبىت . كەواتە پەيوەندى نىوان باوۋر و عەقل و بەشىۋەيەك دەردەكەۋىت كە باوۋر چەند رەنگدانەۋەى عەقلى دەوروبەر بىت ، عەقلى مروۇق ئەۋەندەش رەنگدانەۋەى دەبىت و فراوان دەبىت ، بەھەمان شىۋە عەقل چەند رەنگدانەۋەى دەبىت و فراوان دەبىت ، بەھەمان شىۋە عەقل چەند رەنگدانەۋەى دەوروبەربىت ، ھىز و باوۋر ھاوشانى فراوانتر و بەھىز تر دەبىت .

باوۋرەى وەھمى لە ئەنجامى نەگونجانى لەگەل عەقلى دەوروبەردا و پاشان پەرچەكردارى عەقلى دەوروبەر لەسەر عەقلى مروۇق كارىگەرىيە لەسەر پىكھاتەكانى باوۋرەى وەھمى دەكات و بەرەو تىكشكانى دەبات بە مەرجىك مروۇق بەراوردكارى عەقل و باوۋرەى لەگەل دەوروبەرەكەيدا بكات .

چۈنەتتى بەھىزبوونى ھىزى باوۋر لە مروۇقدا بەھۆى چەند جار بوونەۋەى باوۋرەى زانستى يان وەھمى دەبىت بە مەرجىك ئەم چەندجار بوونەۋەيە لەسەر شىۋازى يەك جۆر باوۋر بىت ، واتە لەسەر يەك بىر كە تايبەت بىت بە بابەتتىك . . ھەرۋەھا فراۋانى بىر كەردنەۋە و شىكار كەردن لە بوۋرى باوۋرەى زانستىدا ، ھىزى باوۋر بەھىز و فراوانتر دەكات لە لاشعوردا .

دروست بووه و له ريگه‌ى ووردگه‌رييه‌وه تونراوه به ئه‌نجام بگات

هي‌زى باوه‌ر له‌و مرو‌قانه‌دا نه‌ بووه به‌لكو زياتر پالنه‌رى خواسته‌ خو‌ييه‌كان رو‌ليان بينيوه له‌ دروستبوون و به‌درخستنيان دا به‌هوى نه‌بوونى بىرى فراوانه‌وه قوناغه‌كاني كه تايبه‌تن به‌ دروستكردنى وزه‌ى هي‌زه له‌ راده به‌دەرەكان نه‌پوو‌كاوه بوون، به‌لكو سه‌ره‌تاي دروستبوونيان بووه و هي‌چ ديوارىكى وها نه‌بووه كه جياكارى بگات له‌ نيوان قوناغى دروستكەرى ووزه و لا شعوردا، وهك هه‌موو ئه‌و ئازە‌لانه توانيويانه له‌ ريگه‌ى ئه‌م هي‌زه‌وه هه‌نديك ويست و ئاره‌زووى خو‌يان مه‌يسه‌ر بکه‌ن وهك چو‌ن ئازە‌لئىكى وهك گورگ له‌ريگه‌ى چاويه‌وه كار له‌ جياندارانى تىرى خو‌ى وهك مه‌ر و ئازە‌لى تر ده‌كات و به‌ دواى خو‌يدا راپي‌چى ده‌كات يان مار كه ده‌يه‌وي‌ت بالدارىك راوبكات له‌ ريگه‌ى چاويه‌وه سستى ده‌كات و نايه‌لي‌ت بفرىت ، به‌هه‌مان شي‌وه ئه‌و مرو‌قانه‌ش له‌م جو‌ره كارانه‌يان ئه‌نجام داوه .. به‌لام به‌هوى پيش‌كه‌وتنى ده‌ماغى په‌ره‌سه‌ندويه‌تى ئه‌وه بووه‌ته هوى ئه‌وه‌ى كه له‌ جياندارانى تر جيابيته‌وه و بىرى فراواتر بگات له‌ ريگه‌ى گونجاندى په‌له‌كانيه‌وه و كارىگه‌رى خو‌ى .. بنوي‌ني‌ت ئه‌م هو‌كاره‌ش

هوى كارنه‌كردنى چو‌نيه‌تى هي‌زى باوه‌ر له‌ لاشعوردا به‌دەر‌نه‌خستنى هي‌زى باوه‌ر ده‌بي‌ت ، له‌به‌ر ئه‌وه‌ى وهك پاشماويه‌كه ده‌مي‌نيته‌وه و ته‌نها رو‌لى به‌كارخستنى ئه‌و قوناغه ده‌بي‌ني‌ت كه به‌رنامه‌ى بىرى به‌دەر‌خه‌ر پيو‌ي‌ستى پي‌ى هه‌يه ، پاشان هه‌موو به‌رنامه‌يه‌كى به‌دەر‌خستن مه‌رج نيه‌يه بيته ووزه‌ى دەر‌چوو له‌ ده‌ماغ دا ، له‌به‌ر ئه‌وه‌ى گه‌ر ئه‌و به‌رنامه‌يه وه‌همى بي‌ت و له‌گه‌ل عقى دهوروبه‌ردا نه‌گونجىت ، به‌هه‌مان جو‌ر له‌ ده‌ماغ دا نه‌گونجىت .. چونكه ده‌ماغ به‌هه‌مان جو‌ر وهك باسكرا له‌ شي‌وازى عقى دهوروبه‌ره‌وه دروست بووه .

ئه‌گه‌ر بي‌ت و بگه‌رپي‌نه‌وه سه‌ر ئه‌و مرو‌قانه‌ى كه‌له سه‌ره‌تادا ژيان و به‌ هي‌چ جو‌رىك خاوه‌نى بىرى فراوان نه‌بوون ، ده‌توانين بليين ئه‌و مرو‌قانه له‌و سه‌رده‌مه‌دا سو‌په‌رمان بوون و هاوشان له‌گه‌ل قوناغه‌كاني گه‌شه‌كردنى زينده‌وه‌رانداندا زينده‌وه‌رانداندا توانا پاراسايكۆلوجييه‌كانيان تي‌دا بووه به‌هوى فراوان نه‌بوونى بىريانه‌وه ، له‌به‌ر ئه‌وه‌ى فراوان بوونى بىر بوته هوى لاواز بوونى ووردگه‌رى (التركىز) .. هه‌ر له‌به‌ر ئه‌م هو‌يه‌ش بووه مرو‌ق له‌و سه‌رده‌مانه‌دا به‌ كه‌سايه‌تتيه‌ سو‌په‌رمانه‌كان ناسراون كه خاوه‌نى ووردگه‌رييه‌كى زو‌ر چىر بوون و ئه‌و بىره به‌دەر‌خه‌ره‌ى كه له‌ ريگه‌ى هه‌ستى بينينيانه‌وه وهك به‌رنامه‌يه‌كى ناكامل بوو

بوو تە ھۆى زياتر فراوانبوونى بىر و پاشان زياتر ئالۇزبوونى دەرئەنجامى عەقل .

بەھۆى گواستىنەھۆى مرۇق لە قۇناغى ئازەلىيەھۆى بۇ قۇناغىكى پىشكەوتو تر كە تيايدا كارلىكەكانى مرۇق لەگەل دەوروبەردا ئەنجام دراوہ ، لە رىگەى ئەم گەشەكردنەھۆى توانيويەتى بەھۆى بەكارھىنانى بىريەھۆى كرى راوكردن و دابىنكردى پىويستىيە خوييەكانى داين بكات و دەست بەسەر ھەندىك ئازەلدا بگرىت .. سوود ليوهرگرتنى ئەم قۇناغە بۆتەھۆى داپرانى عەقلى مرۇقى سۆپەرمان بۇ كەسىكى ئاسايى بەھۆى ئالۇزى بىرييەھۆى و بىرنەكردنەھۆى و پشت نەبەستىن بەو توانا بەدەرخرانەى كە پىش خۆى ھەبوون ، بەھۆى بەكارنەھىنانى قۇناغى وزە بەدەرخرەكانەھۆى بۇ ماوہىيەكى كاتى زۇر ئەم قۇناغە ووردە ووردە رووہ و پوكانەھۆى چوون لە دەماغدا ، بەلام پاشماوہيان تاكو ئىستا ھەر ماوہتەھۆى و لە رىگەى بۇ ماوہىيەھۆى گواستراوہتەھۆى . ئەم پوكانەھۆىيە لە رىگەى كارىگەرىيى بىرى ويئەيى لە دەماغ دا كۆترولى كرددارى بۇماوہىيى كرددوہ و بەرنامە بۇماوہىيەكانى مرۇقى سەرەتايى سىپوہتەھۆى . لە پاش ئەم گۆرانكارىيە بايولۇجىيە ، مرۇقى ئاسايى ھاتۆتە كايەھۆى كە نەيتوانيويە بە ئاسانى ئەو قۇناغە لە دەماغدا بەكاربخاتەھۆى ، تەنانەت ھەستى بەبوونى ئەو توانايە نەكردوہ لە خۇيدا ،

ليردە دەكرىت ئەم قۇناغەى مرۇق بەسەرەتاي سەرھەلدانى ھىزى باوہر دابىرىت ، بەھۆى دروستبوونى عەقل و بەدەر كەوتنى دەرئەنجامەكانى كارى عەقل لە رىگەى دەوروبەرەكەيەھۆى .

ئەم شىكاركردنەش بۆتەھۆى سەرھەلدانى پرسىيار لە دەروونى ئەو مرۇقانەدا سەبارەت بە دەوروبەرەكەيان و پاشان دروست بوونى ترس لە دەرونياندا ھەك گرئىيەك بۆتە ھۆى گەپان بە دواى رىگە چارەيەك كە ترسەكانى پى پرەويئىتەھۆى و ھىزىك بەدەر لە تواناي خۆى بدۆزىتەھۆى .

ھۆكارى ترسان لە ھەورە بروسكە و گيانداران باوہرئىكيان لەلا دروست بووہ كە خۇيان بخنە ئىر دەسەلاتى ئەو ھىزەھۆى تاكوبيان پارىزىت و لە ناوئەچىن و ئازارىيان نەدات ، يان خۆر و ھەندىك ئازەل و خۇراكى تر كەبوونەتە خۇش گوزەرانىيان ، ئەمانە بوونەتە دروستبوونى باوہرئىك كە بەردەوامى بە ژيانىان دەدات و سوديان پى دەبەخشىت لەبەر ئەم ھۆيەش بوونى ھىزىكى بالا لە مرۇقدا ھاتۆتە كايەھۆى .

دياردەى بت پەرستى ھەمان ھۆكارى ترس دروستى كرددوہ و بۆتە پالئەرىك كە باوہر بە پەرستى بھىنن تاكو ئازارەكانى دەروونىان پرەويئەھۆى ، دروستبوونى ئەم جۆرە باوہرە ھەمىيە بەھۆى كامل نەبوونى عەقلەھۆى سەرى ھەلداوہ پاشان بەھۆى

نەبوونى زانىيارى بىنچىنەيى فراونى عەقل زۆر بەسسىتى گەشەي
 كىردوۋە و مۇقەكەن نەيان تۈنۈپۈ كارلىكەكانى خۇيان لەگەل
 دەورۈبەرەكەياندا بە فراوانى ئەنجام بەدەن لە ئەنجامى
 دروستبوونى كۆمەل و مۇلخواردىيان بەھۆى پىۋىستى سىكس و
 خۇراك و بەردەوام گەشەكردنى بىر و عەقل ، چەندىن بۇچوونى
 جيا جيا بەپىي دەورۈبەرەكەيان ھاتۇتە كايەو ، لەم قۇناغەدا
 دياردە پاراسايكۆلۈجىكان بەھۆى گۈستەنەوئەيان لە رىگەي
 بۇماۋەيىيەو گۈستراۋەتەو بەشۈۋەيەكى زۆر كەم تا ئەۋكاتەي
 ئاين سەرى ھەلداۋە و بۇتە ھۆى دروستبوونى ھىزى باۋەر لە
 مۇقەكەندا واتە باۋەرھىنان بەبوونى خاۋەك كە خاۋەنى
 دەسەلات و بەھىز و بەھانايانەو دىت و خوستەكانىيان دىنئىتە
 دى.

ھۆكارى دروستبوونى باۋەرپى ئاين لە ئەنجامى پىۋىستى
 دەروونى ئاستى بىر و عەقلى مۇقلى ئەو سەردەمانەدا بوۋە و
 بەپىي تۈنۈپۈ عەقلى ئەو كاتەيان باۋەرپىيان بە ئاينە جياجياكان
 ھىناۋە ، بەمەش نەۋەكانى داھاتوۋى خۇيان بەھۆى مانەۋەي ئەم
 باۋەرپە نامۇنەبوون بەرامبەر بەھىزە ناديارە . دەكرىت لىرەدا
 سەرھەلدانى يۇگا بە بىنچىنەي سەرھەلدانى زانستى
 پاراسايكۆلۈجى دابىرىت ، بەلام بەشۈۋەيەكى نارپىكۆپىك ، يۇگا
 ھەك ئاين سەرى ھەلداۋە ئەم ئاينەش واىكردوۋە كە كەسىكى

ئايىنى وا دروستبكات كە تىيدا خواستەكانى خۇيان بۇ
 خاۋەكەيان دەرپىن تاكو ئەۋىش بۇيان بەيىنئىتە دى ، بەردەوامى
 لەسەر خاۋاپەرستى خۇى لەخۇيدا بۇتە بىرىك لە عەقلىدا و ھەك
 بەرنامەيەكى زۆر زال بوۋە پىي عەقلى ئەۋكاتە كارى كىردوۋە و
 تۈنۈپۈتەي باۋەرپىكى ھەا دروست بكات كە لە رىگەيەو تۈنۈپۈ
 پاراسايكۆلۈجىيەكان بىزۈيىنئىت كە بە (راجايۇگا) دەناسرىت ،
 مۇقەكەن بىنە كەسىكى بەتۈن لەم بواردە بەبى ئەۋەي ھەست
 بەۋە بىكەن كە ئەم تۈنۈپۈ لە خۇياندا ھەيە و تەنھا پىۋىستى
 بەھىزىك ھەيە كە بىزۈيىنئىت واتە ئەو دىۋارەي كە لە نىۋان
 لاشعور و قۇناغى ھىزە لە رادەبەدەرەكاندا ھەيە بىشكىنئىت كە
 بەھۆى فراوانى بىرەۋە دروست بوۋە ، پاشان گەيشتۈنەتە ئەو
 بۇچوونەي كە رۇح لە لەشى مۇقدا ھەيە و گەر بىت و لە رىگەي
 ئاينەۋە واتە يۇگا بە باۋەرپىكى پتەۋە ۋە بچنە خەلۋەتەۋە نوپۇز
 بۇ ئەۋە بىكەن كە خۇيان پاك بىكەنەۋە لە ھەموو تاۋان و خراپەيەك
 تا بتۈن ۋەك رۇح لە لەشى خۇيان دەرىچىن و بىنە خاۋەنى ئەو
 ھىزە لە رادەبەدەرەي لە خودى رۇحدايە ، ئەم باۋەرپە ۋەھمىيە لە
 رىگەي يۇگاۋە بۇتە ھۆى بىزۈنئىت دىاردەيەكى ۋەك بىرگۆرپى
 (التخاطر) يان خۇيىنئەۋەي بىر (قراة افاكىر) ۋە ھەندىك تۈنۈپۈ
 تر ۋەك فېرىن و دىاردەي سايكۆكنىزىيا ، كە بەتۈنۈپۈ رۇحىيان
 زانىۋە و بەشۈۋەي كەسانىكى ئاينى و خاۋاپەرست كارىيان پىكرد

زاتىيەكان .. لە ئەنجامى چەندىن دووبارەبوونەۋەى ئەم تەسەۋرەنە لە عەقلىدا لە رىگەى ووردگەرىيەۋە زال بوون و كارى خۇى كردوۋە مرقۇقى لە نامۇبوونى بەرامبەر بەدىاردەكان ئاشنا كردوۋە نمونەش بۇ ئەم باۋەرە ، دەكرىت قەشەى داۋىن پىس راسپۇتەن بە باشترىن كەس دابنرىت . راسپۇتەن ھەر لە مندالىيەۋە خاۋەنى ئارەزوۋىەكى سىكىسى زۆر بوۋە ، بەلام نەيتوانىۋە بە ئاسانى خواستە سىكىسىيەكانى بەرجەستە بكات ، ھۆكارى ئەم خەفەبوونە بىرکردنەۋەى بەردەۋامى دروستكردوۋە بۇ مەبەستى دامركاندەۋەى ئارەزوۋە سىكىسىيەكان لە رىگەى خەيالە سىكىسىكانەۋە كە تىيدا خۇى ۋەك كەسىكى بەتوانا و بەھىز دەبىنئەۋە ، لە رىگەى چاۋەكانىيەۋە تۋانىۋەتە تەنھا بەسەيركردنەى كارىگەرىى خۇى لەسەر ئەۋ ئافرەتەنە بكات كەلەلەى پەسەند بوون و ئارەزوۋى لىيان ھەبوۋە ، ئەم بىرکردنەۋە خەيالىيە لە دەروونى راسپۇتەندا لە رىگەى گەيشتنە ئەنجامى ئەۋەى كە دەكرىت ئەۋەى كە بتوانى بەخەيال دروستى كردوۋە لە راستىدا بەرجەستە بكات ، بەتايبەتى قۇناغى مندالى لە راسپۇتەندا زۆر لە باربوۋە بۇ زال بوونى ئەم باۋەرە ۋەھمىيە ، پاشان بەھۇى دووبارە بوونەۋە يان بىرکردنەۋەيان بە ووردگەرىى جىگىر بوون و بونەتە بەكارخستنى قۇناغەكانى ھىزە لە رادەبەدەرەكان بەپىيى چۈنئەتى دروستبوونىان ، سەرئەنجام

تۋانىۋەتەى كارىگەرىى خۇى لەسەر ئەۋ ئافرەتەنە ئەنجام بەدات كەبەمەبەستى بوون بەھۇى پالئەرە سىكىسىيەكەۋە . بۇ زياتر رونكردنەۋە گەر بە ووردى لە ژيانى بىروانىن ، راسپۇتەن لە ئافرەت زياتر نەيتوانىۋە كەسانى تر بخەۋىنئەت و كارىان لى بكات و رازىيان بكات ، بۆكارى سىكىسى خۇى لە رىگەى خەۋاندنى بىرگۆرگىۋە (التنوم التخاطري) كە راستەۋخۇ كۆترولى عەقلى ئافرەتەكانى پىكردوۋە و خستونئەتە بارىكى لاشعورى ۋەھا كە تىيدا ھەموو خواستە سىكىسىيەكانى دەروونى ئافرەتەكانى بزۋاندوۋە و شعورىانى سىرکردوۋە و نەيان تۋانىۋە بەرپەرچى داۋاكارىيەكەى راسپۇتەن بەدەنەۋە . ئەم شىۋازى باۋەرە لە راسپۇتەندا دەكرىت بە قۇناغەكانى خەۋاندنى خۇيى دابنرىت . كە بەھۇى گەفتخۋازىيەۋە (ايحا الزاتى) كۆترولى عەقلى پىبكرىت و باۋەرە زانستى يان ۋەھمى پىدروست بكرىت ، بەلام راسپۇتەن نەيتوانىۋە لە ھەموو بارىكى ژيانىدا كارى پىبكات بەھۇى چۈنئەتى باۋەرە ۋەھمىيەكەى كەلەسەر بنچىنەى ئارەزوۋە سىكىسىيەكانى دروستى كردوۋە ، ھەر بۇيە رەنگدانەۋەى ئەم باۋەرە رەفتارە سىكىسىيەكانى لى كەۋتوتتەۋە . بەھەمان شىۋە ھەموو ئەۋ باۋەرەنەى بەشىۋەى ۋەھمى دروست دەبن لە رىگەى ئاينەۋە يان لە رىگەى پالئەرە خۇيىيەكانەۋە تەنھا بەپىيى چۈنئەتى دروستبوونىان كاردەكەن و چۈنئەتى كاركرنىان لە

دەوروبەردا نارپىك دەبىت و بەپىي خواستى خۇيان نابىت، بەلام ھاتنەكايەۋەي زانست و بەرفراوان بوونى ، توانى شىكارى ھەموو ئەو دياردانە بكات كە پىش خۇي ھەبوون و لە ئەنجامى لىكۆلئىنەۋەي زورى زانستى سەلمىنرا كە ھەموو ئەو دياردانە برىتتە لەو وزە ناديارانەي لە ناوخانەكانى دەماغدا دەردەچىت و كارى خۇي دەكات بەھەمان شىۋە ھىزى باۋەر برىتتە لەو وزە كۆكرانەي كە لە رىگەي پىنج ھەستەكەۋە كۆدەكرىتەۋە و پاشان بەھۇي پىكھاتە ئۆرگانىيەكانى دەماغى مرۆقەۋە رىك دەخرىت و ھىزى باۋەرپى لى دىتە كايەۋە .. ھەر ئەم وزەيە كەكار دەكات و كارلىكەكانى ناو دەماغ دەبزوئىنىت و وزە ناديارەكانى لىۋە دەردەچىت ، لىرەدا دەكرىت نىشانە بەو باۋەرپە زانستىيە بدەيە كە چۆن لە عقلىدا كاردەكات و رەنگدانەۋەي دەبىت .

ھىزى بنچىنەي باۋەرپى زانستى لەسەر بنچىنەي زانست دروست دەبىت لە ئەنجامى گەيشتنە ئەو راستىيەي كە دەكرىت دەماغ ۋەك ھەموو ئەو مادانەي كە وزەيان لىۋە دەردەچىت بەشىۋەي شەپۆل ووزە بدات و كاربكاتە سەر مادەكانى دەوروبەرى خۇي لە ھەمان كاتدا مرۆقە لە ئەنجامى بىركدنەۋە بە ووردگەرىيەۋە لە شتىك ئەم بىركدنەۋەيە بەشىۋەي شەپۆلى جىاجىا لە دەماغدا بلاۋ دەبىتەۋە بۇ دەوروبەر بەلاۋازى كەھەستى پىناكرىت ، بەلام باۋەرپى زانستى بەگەيشتنە ئەو

دەرنەنجامە دروست دەبىت كە عەقل بەپىي دەوروبەرەكەي خۇي شىكارى دەكات بە ھەمان ياساى دەوروبەر دەرنەنجام عەقل دىتە كايەۋە كە بەھىزى باۋەرپى زانستى دەناسرىت و دەكرىت كارىگەرىي خۇي سەرگەوتوانە ئەنجام بدات .

بەلام پىۋىستى دروستبوونى باۋەرپى زانستى ئەۋەيە كە مرۆقە بتوانى ھاۋسەنگى ئارەزوۋە خۇيەكانى بكات و ئازارە دەرونىيەكانى كەم بكاتەۋە بەھۇي دروستبوونى جىھانىكى تايبەت كە تىيدا تواناى مىشكى بەرجەستە بكات لەسەر بنەمايەكى زانستى ، دروستبوونى ئەم جىھانە زانستىيە لە دەروندا بەھۇي دەوروبەرىكى زانستى و عقلىكى زانستىيەۋە دەبىت كە لە رىگەيەۋە بەتەۋاۋى راست و دروستى كۆترولى كرلىكەكانى مادەي ئۆرگانى ناوخانەكانى دەماغ بكات و بە پىي وىست و ئارەزوۋى خۇي يەكيان بخات .

باۋەرپى زانستى زور بەھىزە و دەتوانىت بەئاسانى كۆترولى ھەموو توانايەك بكات بە شىۋەيەكى رىك و پىك كارىان پىبكات ، لە ھەمانكاتدا بەردەوام لە فراوان بوون و بەھىز بووندايە بەپىي پىشكەوتنە تەۋاۋكارىيەكەي لەگەل عەقلىدا ، ھىچ ھىزىك ناتوانىت لاۋازى بكات و كارىگەرىي سست بكات بەتايبەت كەلەسەر خواستە زانستى و خۇيەكان دروست بوۋىت . لىرەدا

مروۋ دەگاتە ئەو ئاستەي كە خۇي خاوەنى خۇيەتى بوونىكى كىردارى هەيە و پىكھاتنىكى مادىە و مادەش بنچىنەي هەموو دروست بوون و هەموو تواناكاني دەوروبەرە ، بەمەش بىر كىردنەوە بو دروستبوونى بەرنامەيەكى بەدەر خەر ، هیزى باوەرى زانستى هاوشان لەگەلئيدا كاردەكات و رەنگدانەوەي خۇي دەبىت ، بىر كىردنەوە لەوەي كە دەماغ وزە رەدەكات و ئەم وزەيە بەپىي چۇنيەتى بەرنامەي بەدەر خەر كاريگەري دەنوئىت ، هەر ئەم دەرئەنجامەش بەشيۆەيەكى ويئەي ، كەليك چوونى هەمان ويئەي كارليكەكاني دەماغ دەبىت .

دەكرىت هیزى باوەرى زانستى بە دووئەوئەندەي باوەرى وەهمى دابنرىت بە هۇي ليكچوونى چۇنيەتى كار كىردنى بەرنامە بەدەر خەرەكان لە شيۆازى كارليكى دەماغدا لەگەل چۇنيەتى پىكھاتنى هیزى باوەرى زانستى دەرئەنجامە عەقلىيەكان كە يەك شيۆە دەبن و يەك ئاراستە كاردەكەن وەك كار كىردنى دوو هیز بەيەك ئاراستە ، بەلام باوەرى وەهمى شيۆازىكى تر بەخووە دەبىنئىت لە كار كىردندا ، دوو ئاراستەي جياواز وەردەگرن لە ئەنجامدانيدا بەمەرجيك بەرنامەي بەدەر خەر كە هاوشان عەقلى دەوروبەرىت .

هیزى باوەر كە بەپالئەرى بزواندن دادەنرىت ئەگەر وەهمى بىت و دووربىت لە عەقلى زانستىيەوە ئەوا پشتگىرى ئەم باوەرە تەنھا رۆلى كىردارى بەدەر خستنى بەرنامەكە دەبىت ، بەلام ناتوانىت هاوشانى كاريكات . بەلكو پىچەوانەي دەبىت . بەمەش بەرنامەي بەدەر خەر سست و لاواز دەبىت .

هەر ئەم هۇيەشە كە باوەرى وەهمى ناتوانىت بەهیزتر بىت لە ئاستى خۇيدا ، لەبەرئەوەي كاريگەري لەسەر عەقل دەبىت و داپران لە نيوان مروۋ و دەوروبەردا دروست دەكات و عقل لاواز و سنوور دار دەكات . بەمەش دەگەينە ئەو پاستىيەي كە چۇنيەتى هیزى باوەر رۆلى دەبىت لە سەر چۇنيەتى بەرنامەي بەدەر خەر لە هەردوو باوەرى زانستى و وەهمى دا .

دەكرىت باوەرى زانستى بەو دەابنرىت كە پالئەرىكى گونجاو لەگەل خواستە زانستىيەكاندا ، بەرز كاردەكات و بەردەوام لە فراوان بووندايە بە هۇي ئەو هۇكارە فراوانەي كە دروستكەرى باوەرى زانستىيە كە ئەويش عەقلى دەوروبەرە .

قۇرغاق يەكەم

گەر زانىيارىت ھەبىت سەبارەت بە شىخ و دەرويش يان ئەوكەسانەى دەچنە تەسەوفەو ئەوا دەتوا بە ئاسانى لە کردارى خەواندىنى خۇيى تىبگەن ، ئەو جۇرە كەسانە لە رىگەى باوەرپىكى ئاينىيەو بە ووردگەرىيەكى چرەو رۆدەچنە ئەو بارە تايبەتەى كە بەخەواندىنى خۇيى دەناسرىت و لە رىگەىو گەفتخوازىيە خۇيەكانى وەك بىرکردنەو لە بوونى مەزنى خووا ، وەك ھىزىك بۇ يارمەتى دان و بەخشىنى ھىزىك پىيان لە دەروونى خۇياندا چەسپ دەكەن و پاشان بوونى ئەم باوەرپە ئاينىيە لە دەروونىيان دا وەك ھىزىكى كارىگەر كاردەكات و دەبىتە پالئەرىك بۇ بزواندىنى ھىزە لە رادەبەدەرەكانيان ، وەك سىرکردنى جەستەيان كە دەرويشەكان بە ئەنجامى دەگەيەن . . يان پەيوەندىکردن بەكەسانى ترەو وەك دىاردەى بىرگۆرپكى كارىگەر كردنە سەر كەرەسەكان وەك (سايكۆكىنىزيا) و ھتد . ھەموو ئەم توانايانە لە خودى مرۇقەكاندا ھەن ، بەلام بەھوى چاندىنى ھۆكارە بزوينەرەكان كە بەھىزى باوار دەناسرىت و لە كۆترولى لاشعوردا چەسپ دەبىت ، دەتوانىت لە رىگەىو دىاردە پاراسايكۆلۈجىيەكان لە لاشعورى خۆتدا بىزوينىت بەتايبەت لە ھەردو رىگەى خەواندىنى موگناتىسىيەو كە بە دوو رىگەى سەرەكى لە پەرورەدەکردنى دەروونى ، بۇ چەسپکردنى بزوينەرى دىاردەكان ، بەلان لەراستىدا ئەم دوو

كۆنترۆل كرنى جەستە

گەر تىبىنىت كرىبىت زۇرجار رىدەكەوئەت لە ژيانى رۇژانەتدا دەچىتە بارودۇخىكى تايبەت كە نزيك دەبىتەو لە خەواندىنى خۇيى ، يان بە تەواوى دەخەويت ، بەتايبەتەى لەو ساتانەى بە ووردگەرىيەو بىر لە كىشەيەك يان كارىك دەكەيتەو لەم ساتەدا ھۆكارى چوونە ناو ئەم بارە لە رىگەى ووردگەرىيەكى چرەو دەبىت لەسەر بىرپارىك يان كەرەسەيەك كە تىيدا بە تەواوى بى ئاگادەبىت لە دەرووبەرەكەت ، دەكرىت كەسىكت بىنىبىت بەوجۇرە خەياللى رۇيشتتتت و بىئاگا بووبىت و رۇچووبىتە ناو ئەو خەياللى كە بەتەواوى وا ھەست دەكات لە جىگەيەكى ترە كە تايبەت بەو خەياللى تىيدا رۇچوو .

خەوبىنىن يەككە لە دىارتىن دىاردەى خەواندىنى خۇيى كە دەبىتە ھۆكارىك بۇ دووبارەكدنەو رى رووداوەكان ، يان تىبىنى كىردنى ھەندىك رووداو كە بەشىوھى خەون بىنىن بەدەر دەكەوئەت .

ديارديه له خانهى دەرۈونيدان ، بهلام بههوى ئهوى كه دوو ريگه خيران بۇ كاركردن بهتايبهت خاواندى موكنا تيسى ، ئەوا دەرگىت له بوارى پاراسايكۆلۈجيدا وهك هۇكارىك بناسرېت و بههمان ديارده ناوېرېت و له ههمانكاتدا ئەم دووشىۋازە ليكچوون و جياوازى له نيونياندا بهديدهكرېت . بهشيوهيهكى گشتى هەردوو شىۋازەكه برىتېيه له بارىكى شعورى تايبهت كه ووردگهرييهكى چرى تىدا بهديدهكرېت ، يان دەرگىت به چىرتىن بارى وورگهري پىناسه بكهين ، كه له ريگهيهوه گفتمخاۋازىيهكان به كۆتترولى شعوردا تىدەپەرن و له كۆتترولى لاشعوردا وهك بهرنامهيهكى زالبوو چەسپ دهبىت ، بهلام جياوازى له نيوان ئەم دوو هۇكاره ئهويه كه خەواندى موناتيىسى له ريگه خەوينهرييكهوه دهبىت و تەنها ئەو دوتوانىت شعورى واتە (خەولېخراو) سىرېكات و كۆتترولى لاشعورى بكات پاشان لهريگهيهوه هۇكاره بزوينهركانى تىدا چەسپ بكات .. له خەواندى خۇيدا كەسى ئارەزومەند خۇى كۆتترولى خۇى دىكات و دياردهكانى دهبزوينىت .. بهلام كاركردن لهم شىۋازەدا كەمىك گرانه بههوى ئهوى مروق ناتوانىت له ماويهكى زور كەمدا و به ئاسانى كۆتترولى خۇى بكات لهبەر ئەم هويه پىويستى به دايران هيه و كاتىكى زورى دهبىت .

کردارى خەواندن برىتېيه له سىرکردنى كۆتترولى شعور پاشان به هوى ئەو بهرنامە تايبهتانهوه كه لهريگه گفتم وزىيهوه دروست دەرگىت بۇ مەبهستى كۆتترولى ردى کردارى جهستهيى و بىنين .. له لاشعوردا چەسپ دهبىت و به ههمان شيوه كۆتترولى لاشعور بهپىي بهرنامە چەسپكراوهكان بهشويهكى پىچەوانه شعور سىرېكات و بهپىي جورى ئەو كليلهكى كه ناوهند بۇ خۇى دوست دىكات له ريگه گفتمخاۋازىيهوه . کردارى سىرکردنى كۆتترولى شعور له ريگه گفتم ووردگهرييهوه ئەنجام دىت پىويسته له سەرەتادا هەر پىنج هەستەكه له كار بخىت و پاشان كۆتترولى شعور له ريگه گفتمخاۋازىيهوه چەسپكراوه كانهوه بهرەو سىرېوون دىت و ئارەزومەند تىادا دىچىتە بارودۇخىكى تايبهت كه بهتەواوى بىئاگا دهبىت له دهوروبەرەكهى .. کردارى سىرکردنى شعور له كتىكدا روودەدات كه کردارى شىكار كردن و هاتنهناوهوى زانىارىيهكان له كۆتترولى شعوردا بوەستىت بهمەبهستى كۆتترولى شعورى بههوى كارنەکردنى لهسەر زنىارىيهكانى پىنج هەستەكه و ناوهوه .. بهشيوهيهكى سىروشتى بهرەو سىرېوون دىچىت ، بهلام پىويسته ئەم سىرېوونەش بهشيوهيهك كۆتترولى بىرگىت كه بهرنامە نامادەكاوهكان كه رولى چەسپ كردن دىنين ، كۆتترولى شعور بهئاگا نههيننهوه ، بۇ ئەم مەبهستەش خەواندى خۇى دەرگىت

بەسى قۇناغەۋە كە لەرئەيەۋە مروۋق دەتوا نىت كۆتۈرۈلى خۆى
بكات و ئەۋەى بىيەۋىت لە دەرونىدا چەسىپى بكات .

جەستەى مروۋق بەشئوۋەيەكى گشتى پەيوەندى بە دەماغەۋە
ھەيە كەلە رىگەيەۋە زانىيارىيەكانى جولە و پەرچەكردارەكانى
دەوروبەرى لىۋە دەردەچىت و پاشان لەرىگەى دەمارە
راگەياندنەكانەۋە كە بە گويۋەرەۋەى زانىيارىيەكانى جولە و
ھەستكردن دا دەنرئىت و كۆتۈرۈلى لەشى مروۋقى پىدەكرئىت ،
بەھەمان جۆر ھەموو زانىيارىيەكانى بەركەۋتنى جەستە ۋەك
گەرمى و ساردى و ئازار و ھتد لە رىگەى دەمارە
راگەياندنەكانەۋە دەگاتە كۆتۈرۈلى شەو پاشان لە وىدا كرادى
ھەستكردن بە زانىيارىيە ھاتوۋەكانى جەستە دەكرئىت ، بەلام
بەھۆى بوونى ئەم پەيوەندىيە لە نىۋان شەور و جەستەدا ،
ھەمىشە لە ئاسايدا جەستە لە بارىكى گرژى و مام ناۋەندىدا
دەبىت بەھۆى كاركردى كۆتۈرۈلى شەور دەۋەستىت بەتايبەت لە
كاتى خەوتندا ، كە ئەم پەيوەندىيە لە نىۋان شەور و جەستەدا
دەبچرئىت بەھۆى OFF (لە كارخستنى) جولە خۆيستەكانەۋە
كە دەبىتە ھۆى نەگەياندنى زانىيارىيەكان بۆ ماسولكەكانى
جەستە كە تىايدا جەستە دەچىتە بارىكى خاۋبوونەۋەى
ماسولكەكان و بەتەۋاۋى تىيدا داپران لە نىۋان جەستەۋ دەماغ دا
دروست دەبىت لە ھەمانكاتدا نەمانى كارىگەرييەكانى دەرەكى

لەسەر جەستە رۈلى سەرەكى دەبىت بۆ داپرانى جەستە لە
كۆتۈرۈلى شەور ۋەك پەلەى گەرمى و ساردى و ئازار و .. ھتد ،
بەلام مەرج نىيە ئەم پراڭە بە تەنھا بىيەتە ھۆكارىك بۆ خاۋبوونەۋە
و داپرانى جەستە ، بەلكو پىۋىستە ھەموو ھەستەكانى تر لە
كاربخرئىت و كارىگەرييە دەرەكبييەكانى ئى داپرئىت ، بەتايبەت
ھەستى بىنن كە بەكارىگەرترىن ھەست دادەنرئىت لە كۆتۈرۈلى
شەوردا .. ئەم كاركردنەى ھەستى بىنن لە رىگەيەۋە
زانىيارىيەكان دەگەيەنىتە كۆتۈرۈلى شەور زانىيارى
پەرچەكردارەكان لە خۆيدا دروست دەكات و ئەو زانىيارىيەكان
پىۋىستى بە جولە ھەيە دەيگەيەنىتە قۇناغى جولە خۆيستەكان
بەمەش جەستە روۋە و گرژى دەبات و رىگە نادات بەتەۋاۋى
ماسولكەكان خاۋ بىنەۋە و تاكو داپران لە نىۋان جەستە و
شەوردا دروست بىيەت . كەۋاتە ھەموو ھەستەكان پەيوەندىيەكى
تەۋاۋيان بەيەكتريەۋە ھەيە پىۋىستە بۆ كرادارى خەۋاندنى خۆى
ھەموو ھەستەكان ماندوبكرئىت و لە كاربخرئىت تاكو كرادارى
سپركردى شەور تىيدا ئەنجام بدريت بۆ ئەم مەبەستەش
پىۋىستە راھىنانەكان لە جىگەيەكدا ئەنجام بدريت كە دوربىت لە
دەنگەدەنگ و روناكى و ساردى و بۆن و ھتد نەمانى ئەم
كارىگەرييە دەرەكبييە دەبىتە ھۆى كارنەكردى كۆتۈرۈلى شەور
لەسەر زانىيارىيە دەرەكبييەكان ، بەمەش دەكرئىت رىژەيەكى باش

لە ووردگەرىيى بەدەستبەينىرئىت ، بەلام پويىستە لە ھەمان كاتدا كىردارى شىكاركىردن لە كۆتۈرۈلى شعوردا بووئىستىنرئىت ، واتە بىر نەكردنەو لە ھىچ شتىك تەنھا ووردگەرىيى كىردنە سەرئەو راھىنانەي كە پويىستە بىكرئىت .. بەتايىبەت جىبەجى كىردنى گىفت خوازىيەكانى جەستە لە رىگەي ووردگەرىيەو رۆلى سەرەكى دىبىنىت بۇ كۆتۈرۈلگىردنى جەستە ، كە پويىستە بەشىۋەيەكى وھەا گىفت خوازى بەخۇ بدرىت و بتوانىت كارىگەرىيى خۇت لەسەر جەستەت ئەنجام بەدەيت ، چۈنكە ھەموو دياردەكان لە رىگەي گىفت خوزىيەو دەبزۈيت ، بۇ ئەم مەبەستەش پويىستە گىفتخوازى بەباوەرپىكى پتەوۋە وەرپىگىرئىت بەبى ھىچ دوۋدىلى و پاراپىيەك بەتايىبەت راھىنانەكانى ووردگەرىيى يارمەتى دەرن بۇ چەسپ كىردنى گىفتخوازى لە كۆتۈرۈل كىردنى لاشعوردا ، پاشان ھىزى باوەر رۆلى سەرەكى دەبىنىت لە كىردارى خەواندىنى خۇيدا .. گەرىپت و ئارەزوومەند بەباوەرپىكى پتەوۋە دەستبەكارنەبىت ھەرگىز ناتوانىت بە ئەنجام بگات ، لە ھەمان كاتدا قۇناغى يەكەمى خەواندىنى خۇيى كە برىتىيە لە قۇناغى كۆتۈرۈل كىردنى جەستە .. گەرىپت و بەسەرکەوتوۋىيى بە ئەنجام بگات ئەوا نىشانەي جىگىرېوۋنى گىفت خوازىيە لە جەستەدا ، ئەم كارەش دەبىتە ھۆي پالئەرىك بۇ قۇناغەكانى تر و پاشان بۇ جىگىرېوۋنى گىفت خوزى بزۈينەرەكانى ھىزە لە رادەبەدەرەكان .

راھىنانى ووردگەرىيى خۇئامادەكىردن

بۇ قۇناغى يەكەم

پىش ئەۋەي دەست بەدەيتە كىردارى خەواندىنى خۇيى پويىستە بەتەۋاۋى خۇت ئامادە بىكەيت لە رىگەي ئەم راھىنانەو ، تاكو بتوانىت بە ئاسانى ئەو گىفت خوازىيانەي كە پويىستە كارىان پىبىكەيت لە دەروۋنى خۇتدا جىگىرى بىكەيت .. بۇ ئەم مەبەستەش پويىستە لەسەرەتادا توانايەكت ھەبىت لە بوۋارى ووردگەرىدا ، بەلام ئەم راھىنانە بۇ خۇ ئامدەكىردن دەبىت لە قۇناغى يەكەمدا ، پاشان لە قۇناغى دوۋەم و سىيەمدا شىۋازى راھىنانەكان دەگۆرئىت بەپىيى توانا و راھاتنت لەسەر كىردارى ووردگەرىيى .

راھىنانى ووردگەرىيى چاۋ

ناوھراستى بازىنەكەوھ كە خالى كۆتايىپ دەست بەسەرئىچان بىكە
 و بەھەمان شىۋە بەسەرئىچەتەكەدا بىرۇ تاكودەگەيتە دەرەوھى
 بازىنەكە ، ئەم رھىنانە چەند جارىك دووبارە بىكەرەوھ تاكو زۆر
 بەوردى و چالاكى ئەنجامى دەدەيت بەبى ئەوھى خەتەكانت لى
 تىكىچىت .

راھىنانەكانى ووردگەرى بىر

1- لە جىگەيەكى بىدەنگدا پالېكەوھ و جەستەت تەواو خاوبكە
 رەوھ و چاوەكانت دابخە ، زۆر بە وردگەرىيەوھ و بەباوھپىكى زۆر
 بەھىزەوھ بەخۆت بلى (من ھەم) پاشان لە وشەى من ھەم
 ووردبەرەوھ و واتا كەى لىك بدەرەوھ و بزىنە كە بەخۆت دەلىيت
 بونم ھەيە واتاى ئەم وشەيە بەشىۋەى وئىنەيى واتە خەيالى لە
 پىش چاوتدا دروست بىكە و لە خەيالىتد خۆت بىينە كە تۆ وەك
 جەستە بوونىكى راستە قىنەت ھەيە ناتوانىت نكولى لە بوونى
 خۆت بىكەيت ، لەبەرئەوھى جىگەت لەناو خىزان و كۆمەلدا ديارە
 خۆت پىكھاتىكى مادىت وەك ھەموو پىكھاتەكانى دەوروبەرت ،
 لە پاش ئەم وشەيە بىر لە وشەى (من دەتوانم) بىكەرەوھ واتاى ئەم
 وشەيە بەھەمان شىۋەى پىشوو بەشىۋەى وئىنەيى لە خەيالى
 خۆتدا دروستى بىكە و خۆت واپىنە پىش چاوت كە تۆ دەتوانىن

1- خالىكى رەش لەسەر پارچە كاغەزىكى چوارگۆشەى سىپى بى
 خەت دروستىكە ، بەمەرجىك قەبارەى ئەو خالە بەھىندەى سەد
 فىلس بىت پاشان كاغەزەكە درىژى لىكانى (10) سىم كەمتر نەبىت ،
 پارچە كاغەزەكە بەرەو رووى خۆت بە دىوارىكدا ھەلباسە
 بەمەرجىك خالەكە لە رىكى چاوەكانت بىت ، لە دوورى يەك مەتر
 و نىو بۆ دوو مەتر بىت ، بەرامبەر كاغەزەكە دابنىشە و بە
 ووردى لە خالە رەشەكە بىروانە ، بە مەرجىك ھەموو بىر و ھۆش و
 خەيالىت لەلەى ئەو خالە بىت و بىر لە ھىچ شىكى تر نەكەيتەوھ
 لەسەر ئەم راھىنانە بەردەوام بە تاكو دەتوانىت بۆ ماوھى چارەكە
 سەعاتىك لەو خالە بىروانىت بەبى ئەوھى چاوتىكىنىت و بىرت
 بەلەى ھىچ شىكى تر دا بىچىت .

2- كاغەزىكى چوار گۆشە نامادە بىكە ، درىژى لىكانى لە بىست
 (20) سىم كەمتر نەبىت ، نەخشەى بازىنەيەكى پىچاوپىچ
 (الزلونىيە) لەسەر دروستىكە و بە دىوارىكدا ھەلى بواسە
 بەمەرجىك لە رىكى نىوچەوانت بىت ، پاشان لە دوورى يەك مەتر
 و نىو بۆ دوو مەتر بەرامبەر كاغەزەكە دابنىشە و بە
 ووردگەرىيەوھ ھەموو بىر و ھۆش و خەيالىت لە لى خالى
 دەستپىكىردنى بازىنەكە بىت و بەردەوام لەسەر چىۋەى بازىنەكەدا
 بىرۇ تا دەگەيتە ناوھراستى بازىنەكە ، پاشان لە ناوھراستى
 بازىنەكەوھ كە خالى كۆتايىپ دەست بە سەرئىچان بىكە و پاشان لە

ھەست بىكە وورده وورده رونتر دەبىتەوھ لە پاش چاوت تاكو بهتەواوى لە پىش چاوت دروست دەبىت . . لە پاش ئەم راھىنانە بە باورپىكى پتەوھوھ بەخۆت بلى (من دەتوانم ھەموو كەرەسەيەك وەك خۆى بەيئەمەوھ پىش چاوم) .

ھەموو كارىك بىكەيت و خاوەنى تونايەكى بەھىزىت ھىچ جۆرە كارىك بەخۆت نامۆ مەكە و وا بزانە كە تۆ بوونت ھەيە و وەك ھەموو مرقۇقك خاوەنى ھىزىكى لە راندەبەدەرە .

لە پاشاندا بەووردى بىر لە وشەى (من بەھىزم) بىكەرەوھ بەھەمان شىوھى پىشوو بەبەھىزى خۆت بەيئە پىش چاوت كەتۆ دەتوانىت ھەموو كارىك بىكەيت و لە چا و كەسانى تردا بەھىزى ترىت ، و ابزانە ھەموو ئەو تونايە بەراستى لە تۆدا ھەيە ، ئەم جۆرەبىرە چاكانە بەباورپىكى پتەوھوھ وەرېگرە و ابزانە بەراستى خاوەنى تونايەكى زۆر بەھىزىت .

راھىنانى ووردگەرىي جەستە

ئەم جۆرە راھىنانە زۆر جار بۆ مەبەستى خەواندىنى موگناتىسى بەكاردىت ، بەلام نتوانرىت وەك خەوندىنى موگناتىسى كارى پىبىكرىت . . لەسەر كورسىيەك دابنىشە و وىنەى بازنەيەكى بچوك بەھىندەى پەنجا فلسىيەك لە ناوھراستى لەپى دەستى راستت دروست بىكە و دەستت لە دوورى نىو مەتر لە نىو چەوانتەوھ رابگرە و بە ووردگەرىيەوھ لە بازنەكەى دەستى راستت ووردبەرەوھ و ، واھەست بىكە وورده وورده چاوەكانت بەردەوام ماندو دەبن ولەگەلیدا دەستى راستت نزيك دەبىتەوھ لە چاوەكانت ، بەردەوام چاوەپرى بىكە تاكو دەستت بە چاوەكانتەوھ دەنوسىت پاشان وا ھەستىكە وىنەى گولىكى سوورى بۆن

2- ھەموو روژىك پىش ئەوھى دەست بە راھىنان بىكەيت ، لە ژيانى روژانەتدا كەرەسەيەك ھەلبىژىرە بەتايبەت ئەو كەرەسانەى كە روژانە دەيان بىنىت ، وەك پەرداخىكى ئا و يان پيالەيەكى چا يان قاپى نان خواردن . . ھتد پاشان بەدەستەوھ بىگرە و بەووردى لە كەرەسەكە بپروانە و ئەو شىوھ و رەنگ و قەبارەيەى كەرەسەكە لەبىرى خۆتد تۆمار بىكە و بەو مەبەستەى كەدەتەوئىت لە كاتى راھىناندا بىھىنىتەوھ بىرى خۆت ، لە پاش راھىنانى يەكەم شىوھ و رەنگ و قەبارەى ئەو كەرەسەيەى كە ئەو روژە ھەلت بژاردوھ بىھىنەرەوھ بىرى خۆت بە ووردگەرىيەوھ كەرەسەكە بەيئەرەوھ پىش چاوت و بۆماوھيەك لىي بپروانە و وا

پېش ئەۋەي كە دەستبەدەيتە كرى خەۋاندنى خۇيى
 پېۋىستە جىگەيەك ئامادە بىكەيت بۇ راھىنان ، ئەۋ جىگەيەي كە
 پېۋىستە بۇ ئەم كارە دەبىت زۆر بېدەنگ و تاريك بىت و روناكى
 زۆرى تىدا نەبىت . رووناكىيەكەي زۆر مام ناۋەندى بىت و نزيك
 بىت لە تاركى ، لە ھەمانكاتدا ھىچ بۇنىكى ۋەھا لەۋ ناۋەدا
 نەبىت كەھەستى پى بىكەيت يان پلەي گەرمای ژورەكە مام
 ناۋەند بىت ، واتە نە سارد بىت و نە گەرم . بۇ ئەم مەبەستەش
 دەتوانىت ژورىك ئامادە بىكەيت ، پاشان جىگەيەكەي نەرم و ژىر
 سەرىنىكى زۆر نزم ، بۇ ئەۋەي ئازارى شان و ملت نەدات .

لەسەر جىگەكەت دابنىشە و لە دورى يەك مەتر مۇمىك
 لەبەردەمى خۇتدا دابگىرسىنە و بەمەرجىك گېرى مۇمەكە لە
 ئاستى نىۋچەۋانت بىت واتە نىۋان ھەردوۋ بىرۇكانت ھەموو
 جەستەت تەۋاۋ خاۋبىكەرەۋە و لەسەر خۇ لە گېرى مۇمەكە
 ووردبەرەۋە بە ووردگەرىيەۋە كە ھەموو بىر و ھۇش و خەيالت
 لەلای گېرى مۇمەكەبىت ، بەمەرجىك نىۋچەۋانت گىرژنەكەيت .
 پاشان لە دەروونى خۇتدا ئەم گەفت خاۋزىيە بە خۇت بدە (ئىستا
 ھەست دەكەم وورده وورده پىلۋى چاۋەكانم قورس دەبىت و
 دادەخرىت) چەند جارىك ئەم گەفت خاۋزىيە بە خۇت بلى ، واتە
 ۋا ھەست بىكە كە پىلۋى چاۋەكانت قورس دەبىت و دادەخرىت
 لە گەل بەردەۋام بوونت لەسەر سەرنج دانن لە گېرى مۇمەكە

خۇش لە پېش چاۋتدا درست دەبىت ، لە كاتىكدا چاۋەپروانى
 ئەۋە دەكەيت كە وىنەي گۈلەكە بىتە پېش چاۋت ، لەم ساتەدا
 بەتەۋاۋى دادەبىت لە دەرووبەرت و دەچىتە بارىكى
 ووردگەرىي چەرەۋ ، بەلام گەر بەردەۋام چاۋەپروانىت ، ئەۋا
 وىنەي گۈلەكە لە پېش چاۋت بەشىۋەيەكى زۆر روون
 دەردەكەۋىت ، بەمەرجىك ھەموو بىر و ھۇش و خەيالت لە لای
 وىنەي گۈلەكە بىت ، دەتوانىن لە جىياتى وىنەي گۈلىك يان رەنگە
 كەي كەرەسەيەكى تر ھەلبىزىرى كە خۇت مەبەستت بىت .

پېۋىستە ھەموو ئەۋ راھىنانە ھەموو رۇژىك كاريان لەسەر
 بىكەيت ئەگەر بىت و بتوانىت لە رۇژىكدا لە جارىك زياتر كاريان
 پىبىكەيت ئەۋا دەتوانىت زوتەر خۇت ئامادە بىكەيت بۇ
 دەستبەكاربوونت لە راھىنانەكنى خەۋاندنى خۇيى ، بەلام زۆر
 پېۋىستە بەھىمنى و بە ووردى دەستبەكاربىت و پەلە لە
 كارەكانتدا نەكەيت ، بەلكو تابتوانىت لەم راھىنانە تەۋاۋ قال
 بىت و چالاک بىت پاشان دەستبەدەرەكارى خەۋاندنى خۇيى .
 لەبەر ئەۋەي گەر خۇت لە رىگەي ئەم راھىنانەي وورد گەرىيەۋە
 ئامادە نەكەيت ، ئەۋا ھەرگىز ناتوانىت بەسەرکەتوۋىي
 قۇناغەكانى خەۋاندنى خۇيى بېرىت و بگەيتە ئەنجامەكانى .

ھەناسە يەھىكى زۆر قول لەگەل ئيدا ھەلېكىشيت و لەسەر خۇ
 ھەناسەكە بەدەيتەو ھەگەل ھەر ھەناسە يەكدا وا ھەست بکە
 ھەموو ماسولكەكانى سەر و شان و مل و جەستەت بەتەواوى خا
 دەبىتەو ، بەلام دەبىت بەردەوام چاوەكانت لە ژىر پىلۆھ کانتەو
 لە نىوچەوانت بېروانىت تاكو كۆتايى راھىنانەكە . لە دواى
 ژماردى ژمارە پەنجا ھەست دەكەيت كە ھەموو جەستەت
 بەتەواوى خا و قورس بوو ، ئەگەر بەتەواوى خا و قورس
 نەبوو ئەوا بەردەوام لەو بارەدا بىنەرەو تاكو ھەموو جەستەت
 بەتەواوى خا دەبىتەو ، بەلام ئەو كەسانەكى كە بەردەوام
 وەرزش كارن پىويستيان بە كاتىكى زۆر ھەيە تا ماسولكەكانى
 جەستەيان بەتەواوى خا دەبىتەو ، بەلام ھەندىك كەس زۆر
 بەخىرايى جەستەيان خا دەبىتەو بەتايبەتى ئافرەت .

لە پاش خاوبونەو ھى جەستەت ئەم گەت خوزىيە بە خۇت بلى
 (ئىستا ھەست دەكەم دەستى راستم وورده وورده بەرز دەبىتەو)
 ئەم گەت خوزىيە چەند جارىك دووبارە بکەرەو ، پاشان وا
 ھەست بکە كە دەستى راستت لە خۇيەو سوک دەبىت و
 بەرز دەبىتەو ... چاوەرى بکە تاكو لەپى دەست و پەنجەكانت
 كەمىك بەرز دەبنەو و لە زەوى دەبىت ، لە پاش ئەم بەرز
 بوونەو ھە ئەم گەت خوزىيە جىبەجى بکە (ئىستا زياتر دەستم
 سوک دەبىت و بەرز دەبىتەو) ، بەردەوام ئەم گەت خوزىيە لە

ھەست دەكەيت پىلۆى چاوەكانت قورس دەبن و بەردەوام بەرەو
 داخستى دەچن تاكو بەتەواوى ھەردو پىلۆى چاوەكانت
 داخىرت بەبى ئەو ھى خۇت دايان بخەيت يان بەرگى لە
 داخستىيان بکەيت پاش ئەو ھى چاوەكانت داخرا ، لە دەروونى
 خۇتدا ئەم گەت خوزىيە بەخۇت بلى (ئىستا ھەستە دەكەم
 لەسەر خۇ بە پىشتا دەكەم) لە كاتىكدا ئەم گەت خوزىيە
 بەشيو ھى وىنەيى بەخۇت دەدەيت ، لە جەستەت دا جىبەجى
 دەكەيت ، وا ھەست بکە وورده وورده بە پىشتا دەكەويت تاكو
 بەتەواوى بەپىشتا رادەكشىيت بەمەرجىك دەستە كانت بە ئەملاو
 لاي رىكى جەستەت درىزىكەيت و قاچەكانت درىزىكەيت و
 سەرت بکەويتە سەر ژىر سەرىنەكە ، پاشان لە ژىر پىلۆى
 چاوەكانتەو لە نىوان ھەردو بۇركانت بېروانە بەمەرجىك
 نەيەلەيت چاوەكانت بەرەو خوار ببنەو . پاش ئەو ھى لە بە پىشتا
 راکشايىت لە دەروونى خۇتدا ئەم گەت خوزىيە بە خۇت بەدە
 (ئىستا ھەست دەكەم ھەموو جەستەم بەتەواوى قورس دەبىت) ،
 لەم كاتدا وا ھەست بکە وورده وورده ھەموو جەستەت بەتەواوى
 قورس دەبىت ھەك ئەو ھى وایە كە زەويەكە بۇخۇيت كىش بکات .
 لە دواى ئەو ھى ھەستت كەرد كە جەستەت تەواو قورس بوو
 لە دەروونى خۇتدا لە ژمارەيەكەو دەستىيەكە تاكو دەگەيتە
 ژمارەي پەنجا ، بەمەرجىك لەگەل ھەر ژمارەيەكدا كە دەيرمىريت

دەستى راستت جىبە جىبەكە بەمەرىككە ھەموو ھۆش و بىرو خەيالت لەلەي دەستى راستت بىت ، تاكو پەنجەكانت دەگاتە ئاستى شان و دەستت رىك دەوستىت ، لە دواى ئەم كردارە ئەم گەفت خوازىيە جىبە جىبەكە (دەستى راستم وورده وورده رەق دەبىت ، وا رەق دەبىت كە بە ھىچ ھىزىك نا جوليت) لەگەل جىبە جىكردنى گەفت خوازىيەكەدا ھەست دەكەيت دەستى راستت بەتەواوى رەق دەبىت ، ئەگەر بىت و كەسىك ھەول بەدات دەستت دابنەوینىت بۆ زەوى ئەوا تۆ دەتوانىت بەشيوەيەكى لا شعورى بەرگرى بكەيت بەبى ئەوئى خۆت تىكبدەيت ، بەلام لەسەرەتادا لەوانەيە نەتوانى بەئاسانى دەستى راستت بەتەواوى بەرزىكەيتەوە يان تەنانەت لە زەوى جيا بكەيتەوە لەبەر ئەوئى پىش ئەم راھىنانە زانىارىيەكانى گەفت خوازى لە لاشعوردا جىگىر نەبوون يان رانەھاتووئىت كە كۆتروئى جەستەت بكەيت ، چونكە كردارى خەواندى خۇيى و دياردەكان لە رىگەي گەفت خوازىيەوە بەئەنجام دەگەن لەبەرئەو كۆتروئىكردنى جەستە لە رىگەي لاشعورەو نىشانەي جىبە جىكردنى گەفت خوازىيە ، ھەر لەم رىگەيەوە گەفت خوازى دەتوانىت كۆتروئى ھەموو بىر و كردارى مروؤە بكات لەپاش ئەوئى دەستى راستت رەق بوو ئەم گەفت خوازىيە بە خۆت بەدە (ھەست دەكەم دەستى راستم قورس و خاودەبىتەوە و دادەبەزىتە خوارى) لەگەل جىبە جىكردنى ئەم

گەفت خوازىيە وا ھەست بكە كە دەستى راستت قورس و خاودەبىتەوە و لەسەر خۆ دادەبەزىتە خوارى ، بەلام ھەر لەسەرەتاي بەرزىوونەوئى دەستى راست و پاشان ھاتنە خوارەوئى دا ھەست دەكەيت كە بەرزىوونەوئى دەستى راست و پاشان ھاتنە خوارەوئى دا ھەست دەكەيت كە بەرزىوونەوئى دەستى راست ئاسايى نىيە و لە ژىر رىكىفى خۆتدا نىيە ، لە ھەمانكاتدا شىوازى بەرز بوونەوئى بەشيوەيە ئامىرى (ألى) دەبىت ئەوئى بەھوى ھاتنى زانىارىيەكانى جوولە بەناو دەمارە راگەياندنەكاندا بەشيوەيەكى لىشاوى ئەلكتروئى كەم ، لەبەر ئەوئى كردارى جىبە جىكردنى جوولە لەلەينە شعورەو دەبىت نەك لەلاشعوردا ، لە ھەمان كاتدا شعور بەھوى كەمىك سەپوونىوئى رى لە زانىارىيەكان دەگرىت ھەر بۆيە ئەو شىوہ جوولە ئامىرىيە بوخووە دەبىنىت .

پاش ئەوئى دەستت دابەزىيە خوارى بەھەمان شىوہ گەفت خوازى بە دەستى چەپت بەدە تاكو بەرز دەبىتەوە و رەق دەبىت و خا و قورس دەبىت و دادەبەزىتە خوارى دواى ئەم كردارە بەھەمان شىوہ گەفت خوزى بە ھەردوو دەستەكانت بەدە كە بەيەكەوە بەرز دەبنەوە و دادەبەزىتە خوارى . لەگەل ھاتنە خوارەوئى ھەردوو دەستەكانت سى ھەناسەي قول لەسەر خۆ ھەلمژە و گەفت خوازى خاوبونەوئى جەستە بەخۆت بەدە

(ئىستا ھەست دەكەم ھەموو جەستەم تەواو خاۋ و قورس دەبىت) لە كاتىكدا ئەم گەفت خوازىيە بەخۆت دەدەيت و لە جەستەدا جىبە جىيى دەكەيت .. ھەست دەكەيت بەتەواۋى ھەموو جەستە قورس بوۋە و تارادەيەك بەرەو سېپوون دەچىت ، لەم بارەدا پىۋىستە بۆماۋەى دوو تا سى دەقىقە بەوجۆرە بىمىنئەتە تاكو ھەموو جەستە لە كىردارى خاۋبوونەۋە جىگىر دەبىت .. لە دواى ئەم ماۋەيە ، ئەم گەفت خوازىيە بەخۆت بدە (ئىستا ھەست دەكەم ھەردو دەستەكانم بەئەملاۋ ئەۋ لاي جەستەمەۋە دەنوسىت) لەدواى جىبە جىكردنى ئەم گەفت خوازىيە لە دەستەكانتا ھەست دەكەيت ھەردو دەستەكانت وورده وورده بە جەستەتەۋە دەنوسىت بەبى ئەۋەى لە ژىر شعورى كۆنترۆلى خۆتدا بىت ، بەلام ھەستى پىدەكەيت ھەردو دەستەكانت وورده وورده بەجەستەۋە دەنوسىت بەبى ئەۋەى لە ژىر شعورى كۆنترۆلى خۆتدا بىت ، بەلام ھەستى پىدەكەيت .. لە دواى ئەم كىردارە ئەم گەفت خوازىيە بە قاچەكانت بدە (ھەست دەكەم وورده وورده ھەردووقاچەكانم جووت دەبن) پاش ئەۋەى قاچەكانت جووت بوون و پاژنەكانى پىت بەيەكەۋە نوسا ، ئەم گەفت خوازىيە بە ھەموو جەستەت بدە (ئىستا ھەست دەكەم ھەموو جەستەم لەسەرى پەنجەكانى قاچمەۋە تاكو شان و مەلم بەتەواۋى رەق دەبىت ، بەشىۋەيەك رەق دەبىت كە بەھىچ ھىزىك

جەستەم ناچەمىتەۋە) دواى ئەم گەفت خوازىيە وا ھەست بىكە كە ھەموو جەستەت بەرەو رەقبوون دەچىت ، بەردەوام لەگەل رەقبوونى جەستەت دا ئەم گەفت خوازىيە دووبارە بىكەرەۋە و لە جەستەت دا جىبە جىيى بىكە (جەستەم تەواو رەق دەبىت ... زىاتر رەق دەبىت) ، لەگەل دووبارە كىردنەۋەى ئەم گەفت خوازىيە بەباۋەپىكى پتەۋەۋە ئەۋ ھەستە لە خۆتدا دروست بىكە كە ھەموو جەستەت بە تەواۋى رەق بوۋە .

كىردارى رەق بوونى جەستە يەككە لەۋ راھىنەنى كە يارمەتى تەۋات دەدات بۇ خاۋبوونەۋەى ھەموو ماسولكەكانى جەستەت ، تاكو بتوانىت بەھۋى خاۋبوونەۋەۋە ئەۋ داپرانە لە نىۋان جەستە و كۆنترۆلى شعورتدا دروستبىكەيت .. بۇ ئەم مەبەستەش پىۋىستە لە كاتى رەق بوونى جەستەت دا زۆر بە وورد گەرىيەۋە ھەموو بىرۋەھۆشت لەلای ھەموو ماسولكەكانى جەستەت بىت و وا ھەست بىكەيت يەك يەك كىرژ دەبن و رەق دەبن .. لەپاش رەق بوونى جەستەت ھەول بدە بۇ ماۋەى دوو تا سى دەقىقە لەم بارەدا بىمىنەۋەۋە و بەردەوام ھەموو خەيالت لاي جەستەت بىت و بەردەوام گەفت خوازىيە زىاتر رەقبوون بەجەستەت بدەيت .. لەمبارەدا بەتەواۋى چەند گۆرانیكى بايۋلۈجى لە جەستەدا روودەدات ، بۇ نمونە ھەناسەت لاۋاز دەبىت و بەھۋى رەقبوونى ماسولكەكانى سىنگ و سىكت كە رىگە لەبەر فراۋان بوونى

سىيەكانت دەگرىت ، پاشان ليدانى دلت زور خيرا دەبيت بهوى
 ئەوھى كە كرژ بوون و رەقبوونى ماسولكەكانى جەستەت
 پيويستى بە ووزەيەكى زور ھەيە ، ئەم وزەيش لەريگەھى ئەو
 خوراکەوھ پەيدا دەبيت كە خوین دەيگەيەنیتە بەشەكانى
 جەستەت ، بەھوى لە دەست دانى ئەو پرە وزەيە كارى ليدانى
 دل خيرا دەبيت بو ھاوسەنگ كردنەوھى ئەو خوراکە بو خانەكان
 و گەياندى خوراکى پيويست بو ھەموو بەشەكانى جەستە .

روونکردنەوھى ئەم گورانە بايولۇجيانە پيويستە بو ئارەزوو
 مەند بو ئەوھى لە كاتى دروستبوونى ئەم گورانكارىيانە ھىچ
 ترس و گومانى لە دەرونيدا دروست نەبيت و كارەكەھى ئى تىك
 نەدات و زنجيرەھى ووردگەريى نەبچریت .

لەگەل بەردەوامىت لەسەر راھینانەكانى كردارى رەق بوون
 دەگەيەتە ئەو ئاستەھى كە بەتەواوى جەستەت وەك پارچە
 تەختەيەكى رەقى لى دىت ، ليۇرەدا دەتوانىت بو دلنيا بوونت لە
 كارەكەت دوو ھاوپریت ئاگادار بکەيت كە يارمەتیت بدەن بو ئەم
 كارە لە كاتىكدا بەتەواوى ھەموو جەستەت رەق دەبيت با دوو
 ھاوپرکەت ھەريەكەيان لەلای سەر و قاچت بوووستن و بەرزت
 بکەنەوھ و قاچەكانت لەسەر ليوارى كورسييەكە دابنئين و
 سەرولم و كەمىك شانت لەسەر ليوارى كورسييەكى تر دابنئين،

پاش ئەوھى سەر و قاچت لەسەر دوو كورسييەكە جيگير بوو . با
 يەككيان لەسەر خو ھەردوو دەستى بخاتە سەر ئەملاو ئەولای
 شانت و بەجەستەتدا بيتە خوارەوھ تاكو دەگاتە سەر پەنجەكانى
 پييت . ئەم كارە بو ئەوھى كە شعورت ئامادە بکاتەوھ بو
 دروستبوونى پەرچەكردارى رەقبوون . پاش ئەم كردارە يەككە لە
 ھاوپرکانت لەسەر خو بچيپتە سەر سكت بوووستيىت و پاشان
 دابەزيتە خواری . ئەگەر راھينانى بەردەوامت ھەبيت ئەوا بەھىچ
 جورىك جەستەت ناچەميپتەوھ ، لە ھەمانكاتدا ھەست ناکەيت كە
 كيشيىكى زور لەسەر جەستەھى تويە . لەم كردارەدا ناييت زور
 لەخوت بکەيت و دەمچاوت تىك بدەيت لەبەر ئەوھ رەقبوونى
 جەستە بە شيوھەيەكى لا شعورى دەبيت ، پاش ئەوھى دوو تا
 سى دەقيقە لەبارى رەق بوونى جەستەدا مايتەوھ ئەم گەفت
 خوازىيە بەھەموو جەستەھى خوت بدە ، بو مەبەستى
 خابوونەوھى ھەموو جەستەت (ئىستا ھەست دەكەم كە ھەموو
 جەستەم بەتەواوى خاودەبيتەوھ) ، لەگەل جيپەجيگيردى ئەم
 گەفت خوازىيە بەخيپى ھەست بەخاوبوونەوھى ھەموو
 جەستەت دەكەيت و دەستەكانت لە جەستەت جيا دەبنەوھ و
 دەكەونە سەر زەوى پاشان قاچەكانت لە يەكترى جيا دەبنەوھ و
 دەچنە بارى ئاسايى خويان ، بەلام ئەوھى ليۇرەدا پيويستە
 ئەوھى كە ناييت بەھىچ جورىك لە كردارى خاوبوونەوھى ھەموو

جەستەت دا ھەول بەھەيت بە ئارەزوى خۆت دەست و قاچەكانت بىلەن بەھەيتە ، دەبىت وازىيان لىبەھىنەيت تاكو بارى ئاسايى خۇيان وەردەگرن .

لەپاش خاوبوونەھەي ھەموو جەستەت ھەست دەكەيت دلت بەخىرايى لىدەدات و كردارى ھەناسەدانت خىراتر دەبىت دەبىت و ھەست دەكەيت كە شتەك لە سىنگندا پەنگى خواردووه ئەم گۆرانە بەھەي پىويستى گازى ئوكسىجىنەو دەبىت بۇ سىيەكانت ، لەبەر ئەھەي لەكاتى رەقبووندا جەستەت پاشماوھەيەكى زۆرە گازى دووھ ئوكسىدى كاربۇنى ئى پەيدا بووھ و داويەتى بە خويىن بۇ مەبەستى فېردانى ئەم پاشماوھەيە و ئاسايىكردنەھەي لىدانى دل پىويستە نىكەي بىست تا سى ھەناسەي قول لەسەر خۇ ھەلمزىت تاكو ھەموو جەستەت بەتەواوى ئاسايى دەبىتەوھ و قورس و خاوبەبىت .. بەلام لەگەل دانەھەي ھەناسەيەكدا پىويستە و ھەست بەكەيت جەستەت زىاتر قورس و خاوبەبىت .

پاش ئەھەي بەتەواوى جەستەت خاوبووھە ، ھەست بە پىشويەكى جەستەيى دەكەيت .. لەم ساتەدا ئەم گەت خوازىيە جىبەجى بەكە (ئىستا تاكو ژمارە پەنجا دەژمىرم لەگەل ھەر ژمارەيەكدا ھەست دەكەم ھەموو جەستەم قورس و خاوتتر

دەبىت) ، لە دواى ژمارە پەنجا ھەست دەكەيت تەواو جەستەت خاوبووھە و قورس بووھ ، ھەول بەھەيت بەھەيتەك لەم بارەدا بىمىنەروھ تاكو بەتەواوى ھەست دەكەيت ھەموو جەستەت قورس بووھ ، ھەك ئەھەي وايە كە دەستەسپىكى تەر بە توندى بەزەويدا بەدەيت يان و ھەست دەكەيت كە زەوى زۆر بەبەھىزى ھەموو جەستەت بۇخۇي كىش دەكات .

لەسەرھەي دەست پىكردنت لەسەر ئەم رايىنانە ھەست دەكەيت كاتىكى زۆرت پىدەچىت تاكو بەتەواوى ھەموو جەستەت خاوبەبىتەوھ و داپران لە نىوان دەماغ و ماسولكەكانى جەستەت دەبىت ، بەلام لەگەل بەردەوامىت لەسەر ئەم كارە رۇژبەرۇژ ھەست دەكەيت روتتر دەگەيتە قۇناغى خاوبوونەھەي و كاتى كەمترت پىدەچىت ، ئەويش بەھەي جىگىرپوونى ھەموو گەت خوازىيەكانى كردارى خاوبوونەھەي لە كۆترولى لاشعوردا ، بەمەش ھەموو زانىارىيەكانى ئەم كردارە چەسپ دەبىت ، تا دەگاتە ئەو ئاستەي كە زۆر بە ئاسانى لە ماوھەي پىنج دەقىقەدا دەتوانىت ھەموو جەستەت خاوبەكەيتەوھ لە رىگەي تەنھەيەك گەت خوازىيەوھ ، ھەست كردن بەم جىوازىيە ئەھەيە كە دەگاتە ئەو راستىيەي كە دەتوانىت بەئاسانى ھەر زانىارىيەكت مەبەست بىت لە رىگەي ووردگەرىي و گەت خوازىيەوھ لە دەروونى خۇتدا چەسپى بەكەيت .

و پىكھاتنىيان بەشدارى سوپى بازىنەيى نىوان ھەردو كۆتتۆلى شعور لا شعور دەكەن . ھاتنە ناوہەي ئەم زانىارىانە بۆ لاشعور بەشىۋەيەك دەبىت كە تىيدا ھەموو گفەت خوازىيە باش و خراپەكان (ايحا السلبىيە والايجابىيە) جيگىر دەبن و بەپىي چۈنەتەي خويان لە شعور و لا شعوردا كاردەكەن . بۆ نمونە گفەت خوازىيەكى خراپ كە مروۋق پىي باش نىيە ، ھەرچەندە پەسەندى ناكات و بەرگى دەكات بەلام بەھۆي بەردەوامى ھاتنە ناوہەي ئەم جوړە گفەت خوازىيە خراپانە لە لاشعوردا بەردەوام جيگىر دەبن و تاكو دەبنە بەرنامەيەكى زالبو لە لاشعوردا پاشان لە ريگەيەو كۆتتۆلى شعورى پىدەكرىت و كاريگەري ئەم گفەت خوازىيە خراپە لە پەرچەكردارەكانى مروۋق دا دەرەكەويت وەك ھەموو ئەم كارە پەسەندانەي كە كەسيك دەيكات . لە ھەمانكاتدا ئەم گفەت خوازىيە وەك بەرنامەيەكى كۆتتۆلى و بەشدارى لە كىدارى شىكاركىردنى كۆتتۆلى شعوردا دەكات و بەمەش كاريگەري خوي بە ئەنجام دەدات و لە ريگەيەو ھەول دەدات ھەموو ئەم زانىارىيە خراپانەي ھەيە ، كۆيىكاتەو و بەردەوام فراوانتر بكات ، وەك لاوازي مروۋق بەرامبەر بە ھەموو كىشەكانى ژيانى رۇژانەي . لىرەدا كاريگەري ئەم گفەت خوازىيانە لە كەسيكەو بۆ كەسيكى تر جياوازي ھەيە بەپىي ئاستى رۇشپىرى و وشىارى ئەم كەسە .

چارەسەر كىردنى نەخۇشىيە دەرونىيەكان

مروۋق لە ئەنجامى تىكەل بوونى لەگەل دەرووبەرەكەيدا بەردەوام كاريگەري خوي ئەنجام دەدات بەھەمان شىۋە دەرووبەريش كاريگەري خوي لەسەر مروۋق بە ئەنجام دەدات . لە ريگەي ھەموو ئەم زانىارىانەي كە بەھۆي پىنج ھەستەكەو دەگەنە لا شعور و پاشان لەويدا لە كۆكەرەوكاندا جيگىر دەبن ، بەلام ئەم زانىارىانە بەپىي چۈنەتەي كار كىردن و تايبەتمەندىيان لە جيگەي تايبەتەي خوياندا لە لاشعوردا كاردەكەن و بەپىي جوړ

كە ھەموو ئەو زانىيارىيە پەسەندانەى كە لە لاشعورى كەسكىداھەن كە بەشىۋەى گەفت خوازى باش كاردەكەن .. بەپىي جۆرى زالبونيان لە لاشعوردا بەرگرى ھەموو ئەو گەفت خوازىيە خراپانە دەكەن و تىكىيان دەشكىنن بەتايىبەت كىردارى شىكار كىردن لە كۆتۈرۈلى شعوردا رۆلى سەرەكى دەبىنىت وە ئەم كارەى كە تىيدا دەتوانىت بەرامبەر بە ھەموو گەفت خوازىيەكى خراپ شىكارى ووردگەرىي لەسەر بىكات و ھەر گەفتخوازىيەكى خراپ گەر نەگونجاو بىت لەسەر ھەموو زانىيارىيە راستىيەكانى دەوروبەر و خواستە خويىيەكان .. ئەوا لە رىگەى زالبوونى گەفت خوازىيە باشەكانەوە كارىگەرىي خۇى بەسەرياندا دەنويىت و لاوازيان دەكات .. بەلام نەبوونى ئەم بەرگرىيە لە شعوردا دەبىتە ھۆى رىگە خۆشكردن بۇ زال بوونى ھەموو گەفت خوازىيە خراپەكان وەك ھەموو ئەو كەسانەى كە ھەرگىز زانىستىيانە بىر ناكەنەوە و خاوەنى بىرى خۇيان نىن و خۇيان بەكەم دەزانن .. ئەو كەسانە ھەمىشە نامادەن گەفت خوازىيە خراپەكان لە دەرونيان دا چەسپ بىت بەھۆى نەبوونى كىردارى شىكار كىردن بەرامبەر بە زانىيارىيە ھاتووەكانى گەفت خوازىيە خراپەكان .. نەبوونى ئەو بەرگرىيە لە دەرووندا دەبىتە ھۆى سەرھەلدىنى نەخۇشى دەروونى ، بەپىي چۆنىيەتى گەفتخوازى خراپ .. وەك دلئەنگى و رارايى و واسواسى و فرەكەسىپتى (فصام الشخصىيە)

و .. ھتد يان نەخۇشىيە ساىكۆسۇماتىيەكان وەك سوتاندنەوەى گەدە (القرحت المعده) نىوہ شەلەل و بوورانەوہ (سرع الهسترى) .. ھەموو ئەو نەخۇشىيە دەرونيانە لە رىگەى زال بوونى گەفت خوازىيە خراپەكانەوہ دروست دەبن چ لە جەستەدا بىت يان لە بىردا ، بەلام لىرەدا مەبەستە نىبە باس لە چۆنىيەتى ھەموو نەخۇشىيە دەرونيەكان بەكەم بەلكو تەنھا وەك پىويستىيەك دەيخەمە روو بۇ زياتر تىگەيشتن لە باسەكە و لە ھەمانكاتدا بىچىنەى دروستبوونى نەخۇشىيەكان و پاشان بىچىنەى چارەسەر كىردن يان لە رىگەى ئەم زانىستەوہ .

بۇكارى خەواندىنى و دىاردەى ھىزە لە رادەبەدەرەكان پىويستە ئارەزوومەندەتوانىت بەسەر خۇيدا زال بىت و بەرگرىيەكى بەھىز لە دەروونىدا دروست بىكات بۇ ئەوھى خۇى بىپارىزىت لە ھەموو گەفت خوازىيەكى خراپ . بۇ مەبەستى چارەسەر كىردنى نەخۇشىيە دەرونيەكان پىويستە لەسەرەتادا جۆرى نەخۇشىيەكە دىارىبىكرىت يان ئەو كەسە خۇى دەزانىت كەم و كورپىيەكانى چىيە بە چ بىرىك بى ئارام دەبىت . پىويستە ئارەزوومەند ئەوە بزانىت كە ھەموو ئەو بارە دەروونىيە ئالۆز و تەنگانەى كە تووشى كەسىك دەبىت ، بەھۆى گەفتخوازىيە خراپەكانەوہ دەبىت ، ھەر گەفت خوازىيەكى خراپىش تايىبەتى ھەيە بۇ نمونە دل تەنگى و بى زارى بەھۆى ئەو گەفت خوازىيانەوہ

ئەۋەى بىيەۋىت دەتوانىت بە دەرونى خۇيدا چەسپى بكات و
كۆتۈرۈلى بىر و جەستەى خۇى پىبكات .

دروست دەبىت كە مروۇق بەرامبەر كاريك ھەست بە لاۋازى دەكات
ھىچ رىگە چارەيەك لە دەرونىدا بەدىناكات بۇ مەبەستى
نەھىشتنى ئەو دژايەتییەى كە لە دەرونىدا روودەدات . ديارە
ھەموو گفەت خوازىيە خراپەكان لە ئەنجامى بەرەكەكەنىيە
دەرونىيەكانەۋە سەرھەل دەدەن و دوو بەرنامەى دژ بەيەك زال
دەبن و مروۇق توۋشى نانارامى دەكەن .

کردارى كۆنترۆلکردنى جولە خۇنەۋىستەكان

جوولەى ئەندامەكانى جەستە لە دوو جوردا خۇى
دەبىنىتەۋە كە يەكەمىان بە جولە خۇۋىستەكان ناۋدەبىریت ،
بىریتیيە لە ھەموو ئەو كىردارانەى كە لە ژىر وىستى مروۇقدان و
كارىيان پىدەكریت ، بەلام دوۋەمىان جوولە خۇنەۋىستەكانن كە
لە ژىر وىستى مروۇقدان نىن ، بەلكو بەھۇى كۆتۈرۈلى لاشعورەۋە
كاردەكەن بەپىى جوورى ئەو بەرنامەيەى كە بەشىۋەيەكى
بۇماۋەيى لە دەماغدا چەسپ بوون و لە رىگەى دەمارە
راگەياندەنەكانەۋە زانىارىيەكانىيان پىدەگات و ئەندامەكانى
جىبەجىيان دەكەن ۋەك لىدانى دل و كرمە جولەى رىخولەكان و
كىردارى ھەناسەدان و كارى پەنكرىاس و گورچىلە و .. ھتد
ھەموو ئەم ئەندامانە كاروشىۋازى تايبەتيان ھەيە ، بەلام ئەۋەى
كە زانىارىيەكانىيان لە رىگەى لاشعورەۋە پىدەگات ، ئەۋا دەكرىن
لە رىگەى كىردارى ووردگەرىى و چەسپ كىردنەۋە ، ھەموو ئەۋ
جولە خۇنە ۋىستىانە كۆتۈرۈل بىریت و بۇماۋەيەكى كاتى

لىرەدا پىۋىستە ئارەزوۋ مەندەتوانىت بەرامبەر بە ھەموو
گفەت وازىيە خراپەكان گفەت خوازى باش لە خۇيدا دروست بكات
و لە رىگەى ئەۋ بارە ووردگەرىيە تايبەتەۋە لە لاشعورى خۇيدا
زالىيان بكات بەسەر گفەت خوازىيە خراپەكاندا .. بەمەش گفەت
خوازىيە خراپەكان بەرەۋ لاۋاز بوون دەچن ، بەلام بۇ جىگىر
بوونى ئەم بەرگىيە لە لاشعوردا پىۋىستى بە رىگەيەك ھەيە ،
لەبەرئەۋەى گفەت خوازىيە خراپەكان لە بارىكى ووردگەرىى زور
چىدا زال دەبنە و دەتوانن بەتەۋاۋى بالادەست بن لە لاشعوردا ،
پىۋىستە بۇ چەسپ كىردنى ھەموو زانىارىيەكى پەسەندكراۋ
گفەت خوازىيەكى باش لە دۋاى قۇناغى يەكەمى خەۋاندنى
خۇيەۋە چەسپ بىریت .. ۋەك ئەۋەى چۈن ئارەزوۋمەند
دەتوانىت گفەت خوزىيەكانى جەستەى لە لاشعوردا چەسپ بكات
و لە جەستەدا جىبەجىى بكات ، بەھەمان شىۋە لە دۋاى كىردارى
رەقبوون كە بارىكى ووردگەرىى چىر دروستدەكات ، لە رىگەيەۋە

بتوانىت له جياتى بهرنامه بۆماوهييهكانى خۇيان ، بهرنامهيهكى نوئ تر له جيگه ياندا كاربكات .. بهلام له ههئدى بارودۇخى تاييه تدا ، كه بههوى ووردگه ريبهكى زور و زال بوونى بهرنامهيهكى نوئ له جيگه ياندا ، بهرنامه بۆماوهييهكان دهكرىت له كار بكهون و بهرهو لاواز بوون بچن ، بۆنمونه په نكرياس له سهر بهرنامهيهكى بۆماوهيى كاردهكات و ئەنسۆلين دهردهدات كه دهبيته هوى هاوسهنگ كردنى ريژهى شهكر له خوئندا ، بهلام له كاتيكدا بههوى بهرنامهيهكى وهك ترس يان توقين كه بهشيويهكى زور زال له لاشعوردا جيگير دهبيت و وارپدهكهويت بهسهر بهرنامه بۆ ماوهييهكهدا زال بيت بهممش كارى په نكرياس تيكدهچيت و دهبيته هوى سهرهه لدانى نه خوشى شهكره . يان بههوى بيستنى هه واليكي ناخوش كه وهك بهرنامهيهكى زال بوو بهشيويهكى گفت خوازى له لاشعوردا جيگير دهبيت و بهرنامه بۆماوهييهكانى ليدانى دل تيك ده دات يان لاوازى دهكات ، بهم كردارهش ريدهكهويت ليدانى دل بهرهو خراپى بچيت يان له كاربكهويت . هه موو گۆرانكار يانه له جوولله خونه ويستته كاندا بههوى بهرنامه زالبووهكانى شعوره وه دهبن كه له بارىكى شعورى تاييه تدا كه تييدا ووردگه ريبهكى چرى تييدا دروست دهبيت كه له لاشعوردا چه سپ دهبن و كاريگه ريبى خويان به ئەنجام دهگهيهنن ، بهلام پويسته ناره زومهند بهته واوى له واتاى

كاريگه ريبى گفت خوازى بگات و بزانيت چون كريان پيددهكات ، بهتاييهت له قوناعى يهكه مدا دهتوانيت له ريگه ي گفتخوزى خوييه وه كۆترولى جوولله خونه ويستته كانى خوت بكهيت بهتاييهت كۆترولى كردنى ليدانى دل ، كه بههوى راهيئان له سهر ئەم كرداره دهتوانيت زياتر ئەو باره ووردگه ريبه و خاوبوونه وهى جهسته ييه له خوتدا دروست بكهيت زور كهس دهتوانن لهم ريگه يه وه بهجوريك كۆترولى ليدانى دلى خوى بگات و له ليدانى ئاساييه وه بيهيئيتته سهر بيست تا پانزه جار له دهقيقه يه كدا ، بهتاييهت يۇگاييه كان ئەم كاره ئەنجام ده دن ههروه ها كۆترولكردنى ليدانى دل له ريگاي بيرگۆركى (التخاطر) وه ئەنجام ده دريت كه بههوى ئەو بهرنامه به دهرخهروه كه له لاشعوردا بهشيويهكى زور زال بوو كاردهكات ، دهتونريت راسته وخو ليدانى دل كه م و زياد بكرىت يان له كاربوه سستينريت له كاتيكدا قوناعى خاوبوونه وهى جهسته بهسهر كه وتوويى ئەنجام ده دهيت ، باشتر وايه كار له سهر كۆترولى كردنى ليدانى دل بكهيت له بهرئه وه خاوبوونه وه يارمه تى ته واوت ده دات بو زياتر چوونه ناو كردارى خاوبوونه وه ئەم راهيئانه له دواى كردارى رهق بوونى جهسته دا دهكرىت ، دهتوانيت بو ئەم مه بهسته گفت خوازييهك دروست بكهيت بهشيويهكى ژماره ، بو نمونه ئەم گفت خوازييه بهشيويه و يئنه يى جيبه جى بكه (له گه ل

تېدا بېت ئەوا لەرېي گفەت خوازىيەو ئەو جىگەيە بۇماوئەيەك سېر بگەيت ، يان دەتوانىت ددانىت سېرىكەيت بەبىئەوئەي مادە سېرکەرەكان بەكاربەيئىت ، لەكاتى ھەلکىشانی ددانىت يان ئەگەر بېيئە خاوەنى باوئەپرىكى بەھىز لەم رىگەيەو رايئانى بەردەوام لەسەر سېر بوون بگەيت ، ئەوا دەتوانىت بە ئاسانى ھەموو بەشەكانى جەستەت چ لە ناوئەو بېت يان لە دەرەو سېريان بگەيت .

کردارى سېروون لە رىگەي گفەت خوازىيەو ئەنجام دەدرىت بەمەرچىك ئەم گفەت خوازىيە بەھوى ووردگەرىي لە جەستەدا جىبەجى بېت لە كاتىكدا بەرنامەيەكى گفەت خوازى لە شعوردا ئامادە دەكرىت ، ئەم بەرنامەيە كە دەگاتە لا شعور بەھوى زال بوونى لە رىگەي ووردگەرىيەو دەتوانىت بەپىي چۆنىەتى گفەت خوازىيەكە كارىكات و زانىارى نازارەكان كە لە رىگەي دەمارە راگەياندەنەكانەو دەگويزرىتەو لە شعوردا بەدەردەكەون ھەر لەوئىدا ھەستكردن بە نازار دروست دەبىت ، بەلام کردارى سېر كردن لەرىگەي مادە سېر كەرەكانەو شىواز و كارکردنىكى تايبەتى خوى ھەيە و جياوازي زۆرە لە چاوە ئەم رىگەيە .. لەبەرئەوئەي بېرىنى زانىارىيەكانى بەشىكى جەستە لە رىگەي خەواندنى خويىوئە لە كوئترولى شعوردا دەبىت و ھەر لە وئىدا ئەم زانىارىيە دەوئەستىنرىت و بەرئەست دەكرىت ، بەلام كارى

ژماردنى لىدانى دلمدا وا ھەست دەكەم لەھەر لىدانىكدا دلم خاوتر دەبىتەوئە و لىدانى كەمتر دەبىت) لەگەل بەردەوامىت لەسەر ئەم رايئانە دەگەيتە ئەو ئاستەي كە دەتوانىت لىدانى دلت بەرئەيەك دا بىەزىنىت ، بۇ دلتىا بوونت دەكرىت ھاوپىيەكت يارمەتيت بدات لەو ساتە دا لىدانى دلت ديارى بكات يان لە رىگەي ئمىرىكەوئە كە لىدانى دلت بىيويت .

کردارى سېروونى جەستە

کردارى سېروون يەكىكە لەو قۇناغە گرنگانەي كە دەتوانىت لە رىگەيەوئە بەتەواوى كوئترولى ھەموو جەستەي خوت بگەيت ، لە ھەمان كاتدا يەكىك لەو ئەنجامانەي كە بەتەواوى دلتىات دەكات لەوئەي كە تۆ دەتوانىت ھەر گفەت خوازىيەكت مەبەست بېت لە جەستەي خوتدا جىبەجىي بگەيت ، گرنگى ئەم كارە لەوئەدایە كە بەتەواوى دەتوانىت ھەموو زانىارىيەكانى ھەست كردنى جەستەت بېرىت لە شعوردا ، پاشان ئەم داپرانە دەبىتە ھوى دروست بوونى بارىكى ووردگەرىي چركە دەبىتە يارمەتيدەر بۇ كارى سېرکردنى كوئترولى شعور ، لە ھەمانكاتدا کردارى سېروونى جەستە سود بەخشىيەكى زۆرت پىدەگەيەنىت لە ژيانى رۇژانەتدا ، بۇنمونە ئەگەر بەشىكى جەستەت نازارى

گەرىيى مادە سېرگەرەكان رۇلى لەكارخستنى ئەو پىرۇتېنەي ئەنتى كۆلېن دەبىنىيەت كە كارى گواستەنەوہى زانىيارىيە لە دەمارە راگەياندىكىكەوہ بۇ دەمارىكى تر .. واتە لە نىوان دووجەمسەرى دەمارىكدا كە خالى بەيەك گەيشتنىانە ، پىكھاتىكى پىرۇتېن لە نىوانياندا ھەيە كە وەك پىردىك وايە بۇ گواستەنەوہى زانىيارىيەكان لە كاتىكدا كارى ئەم پىرۇتېنە دەوہسستىت بەھۆى مادە سېرگەرەكانەوہ پەيوەندى لە نىوان ئەو دەمارانەدا نامىنىت و بەمەش زانىيارى ئازارەكان لەبەشىكى جەستەوہ ناگاتە دەمارەكانى تروپاشان لە ويوہ بۇ دەماغ واتە دابىرىنى زانىيارىيەكان لەم رىگەيەوہ لە جەستەدا روست دەبىت نەك لە دەماغ دا .

لە كاتىكدا كىردارى خاوبوونەوہ بە سەرگەوتوويى ئەنجام دەدەيت لە پاش كىردارى رەقبوون كە جەستە رووہ و خاوبوونەوہيەكى تەواو دەچىت ، دەتوانىت ئەم گەفت خوازىيە بۇ مەبەستى سىرپوونى ھەموو جەستەت بەخۆت بدەيت ، ئەم گەفت خوازىيە دەكرىت بۇ مەبەستى دابىرانى جەستە لە شعورتدا بەكاربەينىت (تاكو ژمارە بىست دەژمىرم .. ژمارە ژمارە ھەست دەكەم ھەموو جەستەم بەرە و سىر بوون دەچىت و ھەست بە بوونى جەستەم ناكەم) كاتىك ژمارەكان دەژمىرىت لەگەل ھەر ژمارەيەكدا ھەست دەكەيت جەستەت سىر دەبىت و ھەست بە

بوونى ناكەيت . پاش ئەوہى گەيشتتە ژمارە بىست واھەست بىكە كە تەزوويەك وەك تەزووى كارەبا لە نووكى سەرى پەنجە كانى قاچتەوہ دروست دەبىت كاتىك تىوانىت ئەم تەزوو دروست بىكەيت .. وا ھەست بىكە تەزووہكە وورده وورده بە قاچەكانتا سەردەكەويت بەرەو ئەژنۆت دەچىت .. ئەو جىگەيەي تەزووہكە جىيى دەھىلىت بەتەواوى سىر دەبىت .. لەسەر ئەم ھەستە بەردەوام بە تاكو بەتەواوى تەزووہكە دەگاتە شان و ملت .. پاشان وا ھەست بىكە ئەم تەزووہ بە پشت و سەر و ئەم لا و ئەولاي سەرت دا دەپرات تاكو دەگاتە نىوچەوانت ، بەگەيشتنى بە نىوچەوانت ، ھەول بەدە لە نىو ھەردوو بىرۆكەتدا كۆبىكەرەوہ لە خالىكدا .. كە ئەم كىردارەت ئەنجامدا وا ھەست بىكە كە ھەموو جەستەت بەتەواوى سىر بووہ . دروست بوونى ئەم تەزووہ لە جەستەتدا بىرىتىيە لە دابىرىنى ھەستى جەستە و پاشان نەگائىندى زانىيارى بۇدەماغ . لەگەل بەردەوامىت لەسەر ئەم راھىنانە دەگەيتە ئەو ئاستەي ئەگەر كەسىك دەرزىيەك بە ھەر جىگەكەدابكات ھەست بە بوونى ئازار ناكەيت . ئەم راھىنانە بۇ كىردارى سىر كىردنى ھەموو جەستەت بەكاردىت .. بەلام ئەگەر بتەويت بەشىك لە ئەندامەكانى جەستەت سىر بىكەيت ئەوا دەتوانىت بەم شىوہيە راھىنانى لەسەر بىكەيت لە دواى كىردارى رەقبوون ئەم گەفت خوازىيە بە دەستى راست بەدە (ھەست دەكەم

بووندا بۇ نمونه وەك كردارى سېر كردنى ددان .. دەتوانىت لە پاش راھاتنت.

لەسەر قۇناغى يەكەمى خەواندىنى خۇيى، دەست بەدەيتە كارى سېر كردنى ددان گەر مەبەستت يىت ددانت ھەلبىكىشىت .. پاش ئەوھى جەستەت تەواو خاوبووه ، ئەم گەفت خوازىيە بە خۆت بەدە، بەمەرجىك لە ژىر ھەردو پىلوى چاوەكانتەوہ لە نيوان ھەردو برۆت پروانىت (ئىستا تاكو ژمارە سى دەژمىرم ھەست دەكەم ژمارە بە ژمارە ھەموو دەم و ددانم سارد و سېر دەبىت و لچ و لىوم قورس دەبىت) پاش ئەوھى گەيشتتە ژمارە سى ھەست دەكەيت بە تەواوى دەم و ددانت سېر بووہ و ھەست بە قورسى لچ و لىوت دەكەيت ، بەلام پىويستە لەم ساتەدا بە ھىچ جۆرىك ترس لە دەروونى خۆتدا نەھىلىت و باوہرت بەخۆت ھەبىت . ئەو كەسەى دەيەوئ ددانت ھەلبىكىشىت پىش كارەكە ئاگادارى بکەرەوہ كە دەرزىيەك نامادە بكات بۇ زياتر سېر كرنى ئەو جىگەيەى مەبەستە كارى تىدابكرىت ، واتە ئەملاو ئەولاي پووكى ددانەكەت . ئەگەر لە پاش ژمارە سى بەتەواوى ھەستت بە سېر كردنى نەكرد ئەوا دەتوانىن بەردەوام گەفت خوازى سېر بوون بە خۆت بەدەيت .. لە پاش دا گەفتخوازى بە دەمت بەدە كە لەسەر خۇ بكرىتەوہ (ھەست دەكەم و رده و رده دەم دەكرىتەوہ .. لەگەل كرددنەوھيدا زياتر دەم و ددانم سېر دەبىت) كە دەمت

دەستى راستم لەسەرى پەنجەكانمەوہ تاكە شانم سېر دەبىت) لە پاش ئەوھى ئەم گەفت خوازىيە بۇ چەند جارىك دووبارە دەكەيتەوہ ھەست بە سېر بوونى دەستت دەكەيت .. ھاورپىيەكت نامادە بکەبۇ ئەم كارە كە يارمەتت بادت و دەرزىيەكى پاكژ بەكار بەيئىت ، بەلام پىش ئەوھى ھاورپىكەت دەرزىيەكە بكات بە دەستت دا، ئاگادارى بکەرەوہ كە ئەو جىيەى دەيەوئ دەرزىيەكەى پىدا بكات كە مىك ئەو جىگەيە بە دوو پەنجە پىستەكەى بگرىت و بۇ ماوہيەكى كەم پەنجەكانى لەيەك بسوئت ، بەمەرجىك بەشيوہيەك بىت كە وەك بىوئت ئازرت بادت .. لەم ساتەدا كەمىك ھەست بە ئازار دەكەيت ، لەگەل گرتنى ئەو جىگەيەدا بەردەوام ئەم گەفت خوازىيە جىبەجىبەكە (ھەست دەكەم ئەم جىگەيە زياتر سېر دەبىت و ئازارى نامىئىت) لەگەل بەكارھىنانى ئەم گەفت خوازىيە ھەست دەكەيت ئەو جىگەيەكى ھاورپىكەت گرتوويەتى ئازارى تىدا نامىئىت ..

ھاورپىكەت لەو ماوہيەدا دەتوانىت دەرزىيەكە بە پىستى دەستتدا بكات و لەوديوہوہ دەريبەيئىت بەبى ئەوھى ھەست بە ئازار بکەيت .

پاش ئەوھى توانىت ئەم تاقىكردنەوہيە بە سەرکەوتوويى ئەنجام بەدەيت دەتوانىت كارى گەورە تر بکەيت لە بوارى سېر

كرايهوه ھاوپپىكەت دەتوانىت دەستبەكار بىت و بەھىمنى دەرزىيەكە بكات بە چەند جىگەيەكى پوكى ئەو دانەى كە مەبەستە دەرىبەھىنىت.

لە كاتىكدا كە دەرزىيەكە دەچىت بە پوكندا لە دەروونى خۇتدا وردگەرى لەسەر ئەو جىگەيە بکە و بەردەوام گەفتخوانى سېرکردنى ئەو جىگەيە بە خۇت بدە .. بەكارھىنانى ئەم دەرزىيە بۇ ئەوئەيە كە بتوانىت لە رىگەيەو ئەو جىگەيە مەبەستە زياتر سېر بىكرىت لەلایەن پەرچەكردارى دەماغەو زياتر ديارىت و زانبارىيەكانى ئازارى ئەو جىگەيە بە تەواوى بەربەست بىكرىت.

لە پاش بەكارھىنانى دەرزىيەك ، دەبىت پەنجەيەك بخاتە سەر دانەكە و بە توندى بە ئەملاو ئەولایدا بىجولىت .. لەم ساتەدا پىويستە ئەم گەفتخوانىيە بەكاربەھىنىت (ھەست دەكەم ھەتا ددانەكەم بىجولىت زياتر سارد و سېر دەبىت .. بەبى ئەوئەيە ھەست بە ئازار بکەم) . لە پاش تەواو بوونى ئەم كرادارە ھاوپپى كەت يان ئەو پزىشكەى كە ئاگادرت كرددووە لەم كاردەدا دەتوانىت دەست بەكارى ھەلكىشانى ددانىت بكات بەبى ئەوئەيە ھەست بە ئازار بکەيت ، بەلام پىويستە لەم تاقىكردنەوئەيەدا بەردەوام ئاراستەى چاوەكانت بۇ سەرەووە بىت و بەھىچ جورىك بىر و

ھۆش و خەيالىت لەلای ھىچ شتىك نەبىت تەنھا لەلای كرادارى سېرپوونى ددانىت نەبىت.

جگە لە كرادارى سېرکردنى ددانىت دەتوانىت ھەر جىگەيەك مەبەست بىت لە جەستەدا بە ئاسانى سېر بکەيت بە مەرجىك لەگەلەيدا دەرزىيەك يان ھەر كەرەسەيەكى تىژ بەكاربەھىنىت لەگەل ھەر كاريكدا كە پىويست بىت ، بەلام ھەموو ئەم كارانە پىويستى بە وردگەريەكى چىر و باوهرىكى بەھىز ھەيە . ھەر بۇيە وا چاكە گەر نەگەيتە ئەو باوهرە بەھىزە دەست بەكارى سېرکردن نەكەيت بەتايبەت راھىنانى بەردەوام لەسەر قۇناغى يەكەم يارمەتى زۇرت دەدات.

لە پاش ئەوئەيە تىوانىت بەبەردەوامى راھىنان لەسەر قۇناغى يەكەم بکەيت ئەوا رۇژ بە رۇژ ھەست دەكەيت زووتر جەستەت خاوەن دەبىتەو و دەچىتە بارىكى وردگەريە وھا كە نامادە دەبىت بۇ چوونە ناو قۇناغى دووئەمى خەواندىنى خۇيى ، لەبەرئەوئەيە گەر قۇناغى يەكەم بەباشى ئەنجام نەدەيت ئەوا ناتوانىت بە ئاسانى بگەيتە قۇناغى دووئەم و كوئىرۇلى بىرى خۇت و كرادارى بىنن بکەيت .

كردارى بىنىن

دەكرىت قۇناغى دووھى خەواننى خۇيى بەقۇناغى چاندنى ھۆكارە بزوينەرەكان و دياردەكان بناسرىت .. بەلام چاندنى ھەموو ئەو ھۆكارانە دەبىت لە قۇناغى دووھىدا ئەنجام بدرىت ، بەھۆى بوونى ووردگەرىيى چپر و دروستبوونى باوهرىكى وەھا كە عەقل لە نامۆيى بەرامبەر بەدياردەكان دەرپاز بكات ، ئەويش بەھۆى بىنىنى ھەموو ئەو وىنە خەيالىانەو كەلەرگەى ويست و باوهرەو لە لاشعوردا چەسپ دەكرىت و بەجۆرىك كە ھاشىيوەى ھەموو رووداوەكانى دەوروبەرىت ، وەك زانىارىيەكى راستى لە لاشعوردا چەسپ بىت .. دروست بوون و چەسپ بوونى ئەم كارە لە لاشعوردا ، دەكرىت بىتتە پالئەرىكى سەرەكى لە دەروندا كە تىيادا وەك نامۇنەبوونى مرقۇق بەرامبەر بە ھەموو روودوھەكان و كارلىكەكانى دەوروبەرىت و بە ھەمان شىيوە پەرچەكردارەكان لە رىگەى ئەم بەرنامە چەسپ كراوانەو بەشىيوەى ووزەى ھىزە لە رادەبەدەرەكان بە دەردەكەون و كاريگەرىيى خۇيان ئەنجام دەدەن .

قۇناغى دووھى

بۇ ئەۋەى بتوانىت بەشىۋەيەكى سەرکەوتوانە بچىتە قۇناغى بىننەۋە پىۋىستە لەگەل بەردەۋام بوون لەسەر راھىننەكانى وردگەرىى زياتر ووردگەرىت چر تر بکەيت و بتوانىت لە رىگەى ئەم راھىنانەۋە بە تەۋاۋى لە جەستە و دەۋرۋبەر داىپرىيت و كۆتۈرۈلۈى بىرى خۇت بکەيت بەمەش دەتوانىت بەئاسانى كۆتۈرۈلۈى شعورت بکەيت و بچىتە قۇناغى بىننەۋە ، بۇ ئەم كارەش پاش راھاتنت لە قۇناغى يەكەم دا پاش ئەۋەى تۋانىت بەتەۋاۋى كۆتۈرۈلۈى جەستەت بکەيت ئەۋا پىۋىستە شىۋازى راھىنانەكانى ووردگەرىى خۇ ئامادەکردنى قۇناغى يەكەم بگۆرپت لەبەر ئەۋەى راھىنانەكانى ووردگەرىى خۇ ئامادەکردنى قۇناغى يەكەم زۆر سەرەتايىيە وپىۋىستە بەردەۋامىت لەسەريان ووردگەرىت چر تر بکەيت تاكو بتۋانىت پالئەرىكى بەھىزلە دەرونتدا دروست بکەيت و لەرىگەيەۋە كۆتۈرۈلۈى بىر و لاشعورى خۇت بکەيت .

راھىنانەكانى ووردگەرىى خۇ ئامادەکردن بۇ قۇناغى دوۋەم :

پاش ئەۋەى راھىنانە كانى وورد گەرى خۇ ئامادە كردنت بەبەردەۋامى ئەنجام دا ھاوشان لەگەل قۇناغى يەكەمى خەۋاندنى خۇيى دا دەيىت پاش ئەۋەى قۇناغى يەكەمى خەۋاندنى خۇيىت تەۋاۋىكرد "بەھەمان شىۋە دەست بەكارى راھىنانى ووردگەرىى خۇ ئامادەکردنت بکەيت بۇ قۇناغى دوۋەم و بە بەردەۋامى كارى تىدا بکەيت تاكو دەگەيتە قۇناغى سىيەم.

راھىنانى ووردگەرىى چاۋ

ئەم راھىنانە لە حىگەيەكى تارىكدا ئەنجام دەدرىت. مۆمىك يان چرايەكى بچوك ئامادە بکە ولە جىگەيەكى تارىكدا داى بگىرسىنەۋە لە دوۋرى دوۋمەتر لە نىۋو چەۋانتەۋە داى بنى بەمەرجىك گىرى مۆمەكە يان چراكە لە رىكى نىۋوچەۋانت بىت.

مەرج نىيەتتە بىتوانىيەت بە ئاسانى ئەنجامى بدەيت ، بەلام بەردەوامىت لەسەر ئەم كارە دەگەيتە ئەو ئاستەي كە بتوانىيەت رەنگەكان بەشىۋەيەكى روون بىيىنەت كە چۆن لە راستىدا دەيان بىيىن .

راھىئانى پىنج ھەستەكە بۆ كارى كۆنترۆل كىردنى بىر

لە پاش ئەوئەي تىوانىيەت بە تەواوى قۇنغاى يەكەم بەسەر كەوتووى ئەنجام بدەيت ، لەگەل دەستپىكردنت لەسەر راھىئانەكانى ووردگەرى خۇ ئامادەكردن بۇ قۇنغاى دووھم پىويستە بەردەوام لەگەلىدا دەست بەكارى راھىئانى پىنج ھەستەكە بىكەيت بە مەبەستى زياتر كۆنترۆل كىردنى بىر و ھۆش و خەيالت .. لەبەر ئەو گەر ئەتوانىيەت كۆنترۆلى بىرت بىكەيت ، ئەوا ھەرگىز ناتوانىيەت بىچىتە قۇنغاى دووھمى خەواندىنى خۇيىەو و اتە قۇنغاى بىيىن .

لە كاتىكدا دەتەوى كىردارى بىيىن بە ئەنجام بىكەيەنىت لە كاتى ھەولدانن دا ھەست دەكەيت بىرت بەلامى بابەتلىكى تردا دەچىت و

پاش دەست بەكارى خۇ بوننەوئەي جەستە بىكەو بە ووردگەرىەوئە لە كىرى چىراكە وورد بەرەوئە " بەمەرجىك ھەموو بىر و ھۆش و خەيالت لەلامى كىرى چىراكە بىت و بەلامىكى تردا ئەچىت . پاشان ھەول بە ھەتا دەتوانىيەت پىلۋوى چاۋەكانن ئەتروكىت . بەردەوامىت لەسەر ئەم راھىئانە دەگەيتە ئەو ئاستەي كە دەتوانىيەت وورد گەرىەكى چىر بەدەست بەيىنەت .. پىويستە لەم راھىئانەدا رەچاۋى ئەو بەكەيت كە نابىت زۆر چاۋەكانن ماندىكەيت " بەلام نابىت لە كۆتايدا ووردگەرىت لە سەر كىرى چىراكەيان مۇمەكە لە چارەكە سەعاتىك كەمتر ئەبىت .

راھىئانى ووردگەرى بىر

ئەم راھىئانە لە دىۋاى كىردارى رەق بوونى جەستە وئەنجام دەدرىت پاش ئەو جەستەت بە تەواوى خاۋ بووئە ئەم گەت خاۋزىە بە خۇت بدە (من دەتوانم ھەموو رەنگەكان بە روونى بەيىنمە پىش چاۋم) " پاش ئەم گەت خاۋزىە كە چەند جارىك دەبىت دووبارەي بىكەيتەوئە ھەول بەدەيەك يەك رەنگەكان لە سىپىيەوئە بەرەو رەنگى رەش بەيىنە پىش چاۋ پاشان دەتوانىت بە پىچەوانەوئە لە رەنگى رەشەوئە بۇ رەنگەكانى تىرتا دەگەيتە رەنگى سىپى بىيىنە پىش چاۋت .. ئەم راھىئانە لە سەرەتادا

تر دەبىت و دەگەيتە ئەو ئاستەى بېزار دەبىت لە بۇنە تىژەكە ،
يان دەتوانىت بۇنى گولئىك ھەلبىژىرىت كە لەلات خۆشە يان ھەر
بۇنىكى تىرى ميوە .. ھتد بەبەردەوامى لەسەر ئەم راھىئانە
دەتوانىت بەتەواوى زانىارى بۇن بە ئاسانى بەھىئىتەوہ يادت لە
كاتى پىويستىدا كاريان پىبىكەيت لە كاتى ناردنى زانىارى
بىرگۆرگىدا .

4-راھىئانى ھەستى چەشتن :

ھەموو جوړە ميوەكان ديارىبىكە و لە بىرى خۆتدا نامادەى
بىكە . يەك يەك ميوەكان بەھىئەرەوہ يادى خۆت وەك ئەوہى يەك
يەك تاميان بىكەيت و بىخۆيت ، بۇ نمونە پرتەقالئىك يان لىمۆيەك
دەخۆيت ، واھەست بىكە بەراستى تامى ترشى يان ھەر تامىكى
تىرى ئەو ميوەيە دەكەيت بەپىيى جوړى ميوەكە لە دەمى خۆتدا
دروستى بىكە و بىھىئەرەوہ يادى خۆت تاكو دەتوانىت بە ئاسانى
ئەو تام و چىژەى لە ميوەكەدا ھەيە بە ئاسانى لە دەمتدا
دروستى بىكەيت .. بەمەش واھەست دەكەيت كە بەراستى تامى
ئەو ميوەيە لە دەمتدايە بۇ نمونە خواردى لىمۆيەك ھەست
دەكەيت لىك دەپژىتە ناو دەمتەوہ و ھەست بە ترشىيەك دەكەيت

لە پاش تەواو بوونى راھىئانى يەكەم لە ھەمان كاتدا ھەموو
بىروھۆشت بخەرە لای جەستەت و ھەول بەدە كوۆترولى ھەستى
بەركەوتنى جەستەت بىكەيت ، وەك ھەستكردن بە گەرمايەك يان
سەرما پاشان ئاسايى بوونەوہى پلەى گەرمايى بۇ نمونە
واھەست بىكە ھەموو جەستەت بەتەواوى گەرم دەبىت و ئارەق
دەكەيتەوہ ، بەردەوام گفتم خوازى ئەوہ بە خۆت بەدە كە
جەستەت گەرمتەر دەبىت پاش ئەوہى ھەستت كىرد تەواو گەرم
بووہ وا ھەست بىكە وورده وورده بەرەو ساردبوونەوہ دەچىت
تاكو دەگەيتە ئەو ئاستەى كە بەتەواوى ھەست بە سەرمايەكى
زۆر ئەكەيت واھەست دەكەيت كە رەق دەبىتەوہ ، بەلام لە پاش
بەرزبوونەوہى گەرمايى جەستەت پىويستە گفتمخوازى ئەوہ بە
خۆت بەدەيت كە پلەى گەرمايى جەستەت تەواو ئاسايى دەبىت و
ھەست بە گەرماو سەرما ناكەيت ، بەمەش دووبارە كىردارى
دابىرانى نىوان جەستە و بىرت دروست دەبىتەوہ .

3-راھىئانى ھەستى بۇنكردن :

ھەول بەدە لە سەرەتادا لە بۇنىكى سادەوہ دەستپىبىكە پاشان
ورده وورده وا ھەست بىكە كە ئەو بۇنە بەردەوام دەگۆرپىت و تىژ

5-راھىنەنى ھەستى بىنن :

ھەل ۋەدە لە پاش راھىنەكانى پىشوو زۆر بەھوردييەوھ
 راھىنان لەسەر كىردارى بىنن بکە ، ئەوھى لە كارەكەتدا گىرنگە
 كىردارى بىننە كە دەبىتە ھۆى تەواو داپىرى ھەموو بىر و ھۆش و
 خەيالت لە زانىارىيەكانى دەوروبەر ، بۆ ئەم مەبەستەش
 پىويستە لە سەرەتادا راھىنان لەسەر شىوھ و جۆرى
 كەرەستەكان بکەيت ، بۆ نمونە شىوھى كەرەسەيەك لە بىرتدا
 ئامادە بکە و ھەك شىوھى لولەيى يان شەش پالو پاشان
 دەتوانىت وردە وردە بەشىوھى خەيالى وینەيى ئەو كەرەسەيە ي
 كە ھەلت بىزاردووھ بىھىنيتە پىش چاوت ، بەلام لەسەرەتادا
 بەتەواوى ھەست بەشىوھى كەرەسەكە لە ھەستى بىنن دا
 بەتەواوى بەدەرخەيت و بىبىنيت ھەك چۆن لە راستىدا
 دەبىنيت ، لەگەل ئەم راھىنانەدا پىويستە راھىنان لەسەر
 شىوھى مرقۇ بکەيت بۆ ئەم كارەش پىويستە شىوھى يەككە لە
 ھاورپىكانت ديارىبکەيت بەتايبەت ئەو كەسانەي كە بەردەوام
 دەيان بىنن ، ھەول ۋەدە لە پىشدا شىوھى پىست و رەنگ و لوت
 و موويى سەرى .. ھەتد تۆمار بکەيت تاكو بەتەواوى وینەي
 ھەموو دەموچاوى دەگرىت ، لە پاشاندا لە كاتى راھىناندا
 ھەولۋەدە شىوھى ئەو كەسەي كە ديارىت كىردووھ بىھىنەوھ پىش

چاوى خۆت و بە ھەموو سىفەتتەكەوھ ھەك شىوھى لوت و چاوى
 ھەتد لەگەل بەردەوامىت لەسەر ئەم راھىنانە پىويستە لەسەر
 شىوھى چەند كەسەك دەتوانىت بگەيتە ئەو ئاستەي كە شىوھى
 كەسەكان بە ئاسانى لە پىش چاوى خۆتدا دروستى بکەيت و
 بىھىنيتەوھ پىش چاوى خۆت تەنانتە وا ھەست دەكەيت كە بە
 راستى لەبەر دەمتدایە دەتەوئىت گىتوگۆي لەگەلدا بکەيت ، لە
 پاش گەيشتن بە بىننى كەسەك ھەول ۋەدە شىوھى كەسەكە لە
 خەيالى خۆتدا بچولئىنە ھەك بەتەوئىت بە دەورى سەرىدا
 بسورپتەوھ و لە لاجانگ و پىشتى سەرى پروانىت ، لىرەدا
 دەتوانىت بەھۆي كۆترولكردنى شىوھى كەسەكەوھ جۆلە بەو
 شىوھى بکەيت و وا ھەست بکەيت لە پىش چاوتدا سەرى
 دەجولئىنى و دەخولئىتەوھ ئەم راھىنانە يارمەتى تەواوت دەدات
 بۆ كىردارى بىنن رۆلى سەرەكى دەبىنيت لە بواری زانستى
 پاراسايكۆلۇجى داو بەتايبەت لە ئەنجام گەياندى دياردەكان و
 پاشان لەررىگەيەوھ ووردكەرييەكى چر لە بىرتا دروست دەكات ،
 بەلام بۆ دروست بوونى ئەو بارە دروستەي كە پىويستە بۆ
 كىردارى بىنن لە سەرەتادا زۆر گرانە كە بتوانىت بە ئاسانى
 كۆترولى بىرى خۆت بکەيت لەبەر ئەوھ ھەمىشە بىرو ھۆشت
 سەرقالى كىشەكانى دەوروبەرو كاروبارى رۆژانەتن .. ھەر لەبەر
 ئەم ھۆيەشە كە پىويستە كاتى راھىنانەكان فراوان بىت تاكو

بەرز، بەلام ئەم شىۋازە خۇي لە خۇيدا كارکردنیکە که تییدا مروۋە دەگاتە پلەیهکی بەرز و باوەر و ووردگەرییهکی چەر که لە ریگەیهوہ ئەو بیرەى مەبەستی بیئت دەتوانیئت لە خۇیدا بیچینیئت و زالی بکات و توانا پاراسایکۆلۆجییهکان لە خۇیدا بنویینیئت وەك ئەو کەسە ئاینیانەى که لە سەرەتادا باس کرا .. بەلام لەم بوارەدا تاقیکردنەوہى داپران دەکریت بە چەند جوړیکەوہ و ھەر جوړەیان بە پىی پىووستى کەسەکە خۇي بەکار دەھینریت و کارى تییدا دەکریت بۇ نمونە گەر بتەویئت بگەیتە قۇناغى بینین شىۋازى راھینانەکان جیاوازە لەو جوړەى که پىووستە ھۆکارە بزوینەرەکان لە خۇتدا تۆمار بکەیت یان بتەویئت بە مەستىکی تر ئەم تاقیکردنەوہیە بە ئەنجام بەدەیت پىووستە بە پىی جوړى داخوارییەکەى خۇت راھینانەکان بەکاربەینیئت و کاریان تییدا بکەیت وەك داپران بۇ کارىکی نووسین و خویندەوہ و داھینان و دۇزینەوہ و ھتد .

کەواتە لیڤرەوہ کردارى داپران رۆلى دروستبوونى ئەو ووردگەرییە چەرەبیئت کە دەبیئتە یاریدەدە بۇ چاندنى یان تۆمارکردنى و زالبوونى ئەو بەرنامانەى کە ئارەزوو مەند مەبەستىەتى بەلام چاندنى ئەو بەرنامانە لە ژيانى رۇژانەدا زۆر گرانە و کاتىکی زۆرى دەویئت مەرج نییە ئەو بەرنامەیش بەوشیوہیە زال بیئت کە بتوانیئت کارى خۇي ئەنجام بەدات .. ھەر

بتوانیئت ئەو گفەت خوارییەى کە پىووستە لە لاشعوردا جیگیر بیئت و کارى پى بکەیت و کۆترولى خۇت بکەیت ، بەلام دەکریت شىۋازىکی تاییبەت بەکار بەینیئت بۇ مەبەستى چاندنى ھۆکارە بزوینەرەکان و کۆترولكردنى کردارى بینین و فراوانکردنى کردارى شىکارى شعور ، ئەویش تاقیکردنەوہى داپرانە کە بۇماوہیەك ئارەزوومەند دەتوانیئت داپریئت لە ھەموو کارىگەرییەکانى دەوروہەر بۇ ئەوہى بتوانیئت برىکی باش لە ووردگەرى بەدەست بەینیئت بۇ کارەکەت ، پاش ئەوہى توانیئت بە سەرکەوتوویى ووردگەرى خۇ ئامادەکردن بۇ قۇناغى دووہم بە ئەنجام بەدەیت پىووستە خۇت ئامادە بکەیت بۇ تاقیکردنەوہى کردارى داپران کە تییدا کۆترولى کردارى بینینى تییدا ئەنجام دەدریئت واتە دەتوانیئت بگەیتە کردارى بینین لەم قۇناغەدا .

تاقیکردنەوہى داپران بۇ کارى بینین

تاقیکردنەوہى داپران شىۋازىکە کە ھەر لە کۆنەوہ ئاین پەرور و سۆفییهکان بەکاریان ھیناوە بۇ مەبەستى رۇچوونە ناو خواپەرستى و بۇ مەبەستى بەدەست ھینانى پلەیهکی ئاینى

ھەرسىكردن.. بەمەش دەتوانىت ووردىگەريىھەكى چىر تر بەدەستبەيىت .

ئەو خۇراكەى كە نامادەى دەكەيت بۇ كارى داپران دەبيت بريتى بيىت لەم مادانە وەك (ھەنگوين ، حورما ، كويىز ، فستق يان بادەم خويى و نان) دەبيت ئەم مادانە تىكەل بكەيت و پىكەوھە بيان ھارپىت پاشان بەپيى ژەمى رۇژەكان دابەشيان بكەيت كە بۇ ھەر ژەمىك بىرى ئەو خۇراكە (100 گرام) زياتر نەبيىت ، پاشان لە دواى خواردىنى ھەر ژەمىك دەبيىت بىرىك ئاوى بەسەردا بخويىت بۇ ئەوھى تامى ئەو خۇراكە لە دەمت دا نەمىيىت .

بۇ مەبەستى بە ئەنجام گەياندىنى ئەم تاقىكردەنەوھى پىويىستە جىگەيەكى تايبەت نامادە بكەيت كە دوور بيىت لە ھەموو دەنگە دەنگ و روناكىيەك بۇ نمونە ئەو كەسانەى كە ئەو كرانە دەكەن بە زورى دەچنە ئەشكەوتەكانەوھە يان دەكرىت ژىر زەمىنىك نامادەبكەيت لە كاتىكدا كە پلەى گەرما بە شىوھەيەك بيىت تاكو بتوانىت پلەى گەرمى جەستەت جىگىر بيىت بۇ ئەم مەبەستەش پىويىستە تاقىكردەنەوھى داپران لەيەكەم رۇژى چلەى تەموزدا بىرىت باشە ، لەبەرئەوھى لەم مانگەدا پلەى گەرماى جەستەت جىگىر دەبيىت .

بۇ ئەم مەبەستەش پىويىستە ئەو جىگەيەى كە ئەم كارەى تىدا ئەنجام دەدەيت دەبيىت تارىك و بىدەنگ بيىت و ئارەزوومەند بەتەنھا خويى لەو جىگەيەدا بيىت و كەسى ترى لە گەلدا نەبيىت ، لە ھەمان كاتدا نايىت بىر لە ھىچ كىشە و كارىكى تايبەتى و كۆمەلەيەتى بىكەتەوھە ، جگە لەو كارە نەبيىت كە مەبەستىيەتى لە ھەمانكاتدا پىويىستى بە خۇراكى جىاواز ھەيە و پىويىستە خواردەنەكانىش بەكىش و بەرنامەى تايبەت بەكاربەيىنرىت ، تاكو بتوانىت بە تەواوى لەم تاقىكردەنەوھىدە داپرانىكى تەواو لە ژيانى رۇژانە دروست بكەيت و ھەموو بىروھوش و خەيالت لەوبەرنامەيە چىركەيتەوھە كە مەبەستە لە خۇتدا تۆمارى بكەيت .

چۆنيەتى نامادەكردى خۇراك

بەھوى ئەوھى لە كاتى تاقىكردەنەوھى داپراندا جولە و چالاكىيەكانى جەستەت كەم دەبيىتەوھە ، وھ پىويىست دەكات كە جىاوازييەك بىرىت لە نىوان ئەو خۇراكەى كە رۇژانە بەكارىدەھىنىت لەگەل خۇراكى تاقىكردەنەوھەكەدا ، لەبەرئەوھى لە كاتى داپراندا جوولەى جەستەت زور كەم دەبيىت ، پاشان پىويىستە بىرى ئەو خۇراكەى كە بەكارىدەھىنىت زور كەم بيىت بۇ ئەوھى سەر قالى دەماغ كەم بىرىتەوھە لەسەر كىردارى

کردارى كۆتۈرۈلگۈدنى بىر دادەنرېت ھەر لەبەر ئەم ھۆيەشە پېويستى نارەزومەند بتوانىت بارودۇخىكى وھا لە بىر و ھۆشى خۇيدا دروستىكات بۇ جىگىرېوون و چەسپ بوونى گفخوازىيەكان لەلاشعوريدا .

1- ئەم راھىنانە بۇ مەبەستى كۆتۈرۈلگۈدنى بىر دەبىت بۇ كارى ووردگەرى لەبەرئەو پېويستە ھەر لە سەرەتاي رۇژى يەكەمەو تاكو كۆتايى تاقىكردنەو كە بەردەوام بىت ، ھەول بدهيت لە رىگەيەو كۆتۈرۈلى خۆت بكەيت بۇ كارى ووردگەرى لە قۇناغى دوو مى خەواندىنى خۇيدا ، لەبەرئەو كاردارى بىنين پېويستىيەكى زۇرى بە ووردگەرى ھەيە و نايىت بىرت بەلاى ھىچ شتىكى ترد بچىت .. ھەندىك ھەن لەم قۇناغەدا ناتوان ووردگەرى ئەنجام بدەن لەبەر ئەم ھۆيەش لە كردارى بىنين دا سەرکەوتوو نابن ئەم راھىنانە پېويستە رۇژى سى سەعات كارى تىدا بكەيت ، بۇ كارى ئەم راھىنانە دەتوانىن بەپالکەوتنەو يان بە دانىشتنەو ئەنجامى بدهيت بەمەرجى قۇناغى يەكەمى خەوندنى خۆيت تەواو كرىبىت واتە لە دواى كردارى رەق بوون دەست بە راھىنانەكە دەكەيت لەسەرەتادا ھەموو بىرى خۆت ساف بکە و زۇر بە ووردىيەو ھەموو بىرو ھۆش و خەيالت لەلاى ئەم گفخ خوازىيە بىت (من دەتوانم زۇر بەچرى ووردگەرى بکەم بەبى ئەو ھى بىرم بەلاى شتىكى تردا بچىت) بەردەوام ئەم

لە دواى ئامادە بوونت دەبىت لە پىشدا خۇراكى (چل) رۇژ ئامادە بکەيت لە كاتىكدا كە دەچىتە ئەو جىگەيەو دەستبەكار دەكەيت تەنھا پېويستىت بە روناكىيەك دەبىت بۇ بىنينى دەروبوەرت و راھىنانەكان بۇ نمونە بەكارھىنانى مۇم يان چرايەك لەبەرئەو تارىكى يارمەتى دەرىكى سەرەكىيە بۇ بەدەستھىنانى بارىكى ووردگەرى چىر بەتايبەتى لە كاتى تاقىكردنەو داپراند.

پاشان جىگەيەكى نەرم ئامادە بکە و بۇ كارى خەواندىنى خۇيى بۇ ئەو ھى ئازار بە جەستەت نەگات لە كاتى راھىناندا و زنجىرەى و ووردگەرىت نەبچرىت پاشان لەيەكەم رۇژدا بەپىيى نارەزووى خۆت كاتى دەستپىكردنى راھىنانەكان ديارىبکە بەمەرجىك ماو ھى راھىنانەكان ھەموو رۇژىك لە (10 سەعات) كەمتر نەبىت.

راھىنانەكانى تاقىكردنەو داپران

ھەموو ئەو راھىنانەكى كەلەم تاقىكردنەو يەدا ئەنجام دەدرىت پېويستە لە دواى قۇناغى يەكەمى خەواندىنى خۇيەو كارى تىدا بکرىت لەبەر ئەو ھى راھىنانەكانى قۇناغى دوووم و سىيەم ھەموو لە رىگەى گفخوازىيەو دەبىت و ئەم دوو قۇناغە بە

بەكەيت ، دەكرېت ئەو كىلە ژمارە بېت يان ناو يان ھەر شتېك كە خۆت ئارەزوت لىي بېت .

ئەم رايئانە لەيەكەم رۆژى دەستپىكىردنت بە تاقىكردنەو كە كارى تىدا بەكەيت كە رۆژى 7 سەعات كەتر نەبېت بۆ ماوہى (سى رۆژ) بەمەرچىك بتوانىت بەباوہرېكى پتەوہوہ كفتخوازىيەكە لە لا شعوردا جىگىر بەكەيت و لە چۆنىەتى كفتخوازىيەكە بگەيت . لە پاش ئەوہى رايئانە يەكەمت تەواو كرد دتوانىت پشووہكە بەيت پاشان بەھەمان شىوہ دەچىتە قۇناغى يەكەمى خەواندى خۆيەوہ ، واتە پاش كردارى رەق بوون كە بەھەمان جۆر دەبېت جەستەت خا و قورس بېت ھەموو بىر و ھۆش و خەيالت لەلای ئەم كفتخوازىيە بېت و بەردەوام دووبارەى بەرەوہ و لە دەروونى خۇتا بەخۆت بلى (ھەركاتىك تاكو ژمارە سى بژمىرم من دەتوانم ئەوہى بەمەوېت بە روونى ببىنم و ببېنمە پېش چاوم) ئەم كفتخوازىيە پىويستە زۆر بە وردى بىرى لىيكەيتەوہ بەبەردەوامى لەگەل دووبارە كردنەوہيدا وا ھەست بەكە لە لا شعوردا تۆمار دەبېت و ھەر كاتىك بتەوئى بچىتە قۇناغى دووہمى خەواندى خۆيى يەوہ و ئەوہى بتەوېت دەتوانى زۆر بە روون و راستى ببىنيت .

كفتخوازىيە بە دەروونى خۆت بدە بەشىوہيەك وەھەست بەكەيت كە ئەم كفتخوازىيە لە دەماغدا جىگىر دەبېت و بەپىي جۆرى كفتخوازىيەكە لە دەماغت كاردەكات ، پىويستە بە باوہرېكى زۆر بەھىزەوہ ئەم كفتخوازىيە پەسەند بەكەيت و بەردەوام دووبارەى بەكەيتەوہ تاكو كاتى رايئانەكەت تەواو دەبېت .

لە كاتىكدا تۋانىت ئەم كفتخوازىيە لە دەروونى خۇتا جىگىر بەكەيت ئەوا دەتۋانىت لە كاتى كردارى ووردگەریتدا بەتەواوى بەشىوہيەكى لاشعورى كۆتۈرۈلى بىرى خۆت بەكەيت و ھەموو سەرنج و بىرت لەو كارە كۆبكەيتەوہ كە مەبەستە .. ھەر ئەم جۆرە ئىش كردنەشە لە دەرونتدا دەبېتە پالئەرىك بۆ ھىزە لە رادەبەدەرەكان .

2- كاتىك تۋانىت بچىتە قۇناغى بىنن دەبېت بەرنامەى كارى بىنن لە لاشعورتدا جىگىر بەكەيت كە كىلىكى لەگەلدابىت ھەركاتىك مەبەستت بوو وئەيەك ببىنى يان كارىكى بىرگۆركى يان خويئندەوہى بىر ھتد ئەنجام

بەدەيت لەرىكەى ئەو كىلەوہ دەتۋانىت بەخىرايى بچىتە ئەو قۇناغەوہ 00 لەبەر ئەم ھۆيەشە پىويستە لەگەل تۆماركردنى بەرنامەى كارى ببىندا لەگەلئىدا ئەو كىلە لە بىرخۇتا جىگىر

ئەگەر لە كاتى رايۇنلاردا كاندە ھەستەت بە بېزىرى و ماندويى
 كەرت دەتوانىت لە كارى خەواندن بە ئاگا بېتە وە پشوو بەدەيت ،
 پاشان دەستپېيىكەيتە وە ، بە مەرجىك بە پېيى پېيويستى
 رايۇنلاردا بە ئەنجام بگەيتەيت .

3- پاش ئەو رايۇنلاردا (2) بە تەوۋى جېبە جېكەرت ئەو
 دەتوانىت لە دۋى سېھەم رۆزى تاقىكەرتە وە دەست بەم رايۇنلاردا
 بگەيت ، كە برېتېيە لە كەرتارى كۆنترۆل كەرتى بېنېن ، ئەم قۇناغە
 پېيويستى بە ووردا كەرتى تەوۋى ھەيە وەك باس كرا ، بۇ ئەم
 رايۇنلاردا پېيويستە لە سەر تادا بەرنامە يەك نامادە بگەيت كە
 مەبەستەت بېت بېيىنېت . بۇ نەمۇنە مەبەستە ھاورپېيەكت بېيىنېت
 و قسەي لە گەلدا بگەيت يان سەردانى جېگەيتەكى دۋور يان نرېك
 بگەيت . . ھتەد چۈنەيتى نامادە كەرتى ئەم بەرنامە يە پېيويستە
 لە سەر تادا پېش ئەو دەستبەكارى خەواندى خۇيى بگەيت ،
 بە شېوۋە يەكى وئەيى چۈنەيتى ئەو بەرنامە يە رېكخەيت و كات
 و شويىنى بۇ ديارى بگەيت ، بۇ نەمۇنە دەتە وئە مالى ھاورپى يەكت
 بېيىنېت و لە گەل ھاورپېيەكتە دابنېشېت و قسەي لە گەلدا بگەيت ،
 ئەم كەرتارى پېيويستە بە شېوۋە يەكى خەيالى لە دلې خۇتدا تۆمارى
 بگەيت ، بە مەرجىك ئاگات لە شېوۋە يە دەم و چاۋى ھاورپېيەكت و
 شېوۋە يە مالى كە يان بېت و ئەو مەبەستەت بى بېيىنېت لە
 خەيالى كەدا ئېشارەي پېبەدى ، پاش ئەو بەرنامە كەت تەوۋى

كەرت دەست بەكارى خەواندى خۇيى بگە ، تادە گەيتە قۇناغى
 دۋى رەقبوون ، لەم قۇناغەدا كە ھەموو جەستەت تەوۋى قورس
 دەبېت و نامادەيت كە بگەيت ، پېيويستە لەم كاتەدا وئەيى ئەو
 ھاورپېيەت كە لە بەرنامە كەدا يە مەبەستە بېيىنېت ، شېوۋە يە
 بەيىنەرە پېش چاۋت و ھەموو بېر و ھۆش و خەيالىت لە لاي
 ھاورپېيەت بېت و چاۋە رېيى ئەو بگە كە ورتە ورتە شېوۋە كەي
 بەرستى لە پېش چاۋتدا دە دەرتە كە وئە . . ھەركاتىك شېوۋە يە
 ئەو ھاورپېيەت ھاتە پېش چاۋ شېوۋە يە بگۈزە وە بۇ ناۋ ئەو
 بەرنامە يەكى كە لە سەر تادا نامادەت كەرتە و ، واتە ئەو كەسە
 بخرەناۋ ئەو بەرنامە يە كە مەبەستە بېيىنېت . . پاش ئەو دەيى
 ئەم كەرت كەرت ھەست دەكەيت بەرستى لە مالى ھاورپېيەكتى و
 بە پېيى چۈنەيتى بەرنامە كە دەيىنېت و ھەستىان پېدە كەيت وەك
 ئەو وەيە كە بەرستى بېيىنېت و جېگەيت شويىنى
 تاقىكەرتە وەكەت لە بېر دەچېت . زۆر جار و رېككە كە وئە ئەو
 بەرنامە يەكى كە مەبەستە بېيىنېت لە كاتى خەوتنى ئاسايىدا وەك
 خەون دۋوبارەي دەكەيتە وە دەيى بېيىنېت وە ئەو وەيە كە زۆر
 جار كەسېك تۋوشى كېشە يەك يان روداۋېك دەبېت لە بەرئە وەي
 بە ووردا كەرتە وە سەيرى روداۋە كەن دەكات لە كاتى خەوتندا
 خەوي پېو دەبېنېت . كاتىك بە ئاگا بېت يان لە خەونە كەدا و
 دەزانيىت ھەموو ئەو خەونە راستە ، بۇ نەمۇنە زۆر كەس كە

خەۋى ناخۇش و ترسناك دەبىنىيەت كاتىك بە ئاگا دېتەۋە
 ۋاھەست دەكات بەراستى رویداۋە ، لەبەرئەۋە لە كاتى
 بەئاگاھاتنەۋەشدا دەترسیت . لەپاش ئەۋەى توانیت چەند
 تاقىکردنەۋەيەك لەسەر كىردارى بىنن بەكەیت و بتوانیت
 بەرنامەكان بە روونى بىنىت ، دەتوانیت گەفتخۋازى
 كۆتۈرۈلگۈندى كىردى بىنن لە كاتى بىنىندا جىبەجىبەكەیت بۇ
 ئەۋەى بەتەۋاۋى ئەم گەفتخۋازىيە لە دەرونتدا جىگىر بەكەیت و
 بەئاسانى كارى پىبەكەیت ، بۇ نمونە دەتوانیت راھىنانى ژمارە
 دوو دووبارە بەكەیتەۋە ، ۋەك بەرنامەيەك ئامادەى بەكەیت و لە
 كاتى بىنىندا بە كىردار كارى پىبەكەیت يان دەتوانیت ئەۋ كىلەى
 كە ئامادەت كىردوۋە لە كاتى بىنن دا زىاتر لە لاشعورتدا
 جىگىرى بەكەیت ، بۇ ئەۋەى ھەر كاتى تاكو ژمارە سى بژمىریت
 بەخىرايى ئەۋ بەرنامەيەى كە مەبەستە بتوانیت بىبىنىت پاش
 تەۋاۋ بوونى ئەم راھىنانە كۆتايى بەتاقىکردنەۋەى داپران دىت ،
 بەلام پىۋىستە بەبەردەۋامى راھىنان لەسەر كىردارى بىنن بەكەیت
 بۇ ئەۋەى ئەۋ بەرنامەيەى كە تايبەتە بە كىردارى خەۋاندنى
 خۇيى و كىردارى بىنن تەۋاۋ زال بىت و جىگىر بىت ..
 لەبەرئەۋەى ئەگەر بەبەردەۋامى كارى لەسەر نەكەیت ، ئەۋا
 بەشىۋەىكى سىروشتى ئەۋ بەرنامەيە ۋردە ۋردە لاۋاز دەبىت و
 لە بىرت دەچىتەۋە پاش ئەۋەى توانیت بەتەۋاۋى كۆتۈرۈلى خۆت

بەكەيت ئەۋا دەتوانیت ھەر لە رىگەى قۇناغى دوۋەمەۋە بەرنامەى
 كىردارى سىر بوون باشتەر لە خۆتدا جىگىر بەكەيت بۇ ئەۋەى
 بتوانیت كارى گەۋرەتر بە ئەنجام بەدەيت پاشان بۇ مەبەستى
 گۆرۈنى ھەندىك خورپەۋشتى كۆمەلەيەتى دەكرىت ئەم قۇناغەدا
 بە ئاسانى لابىرىت يان بچىنرىت لە ماۋەيەكى زور كەم دا ..
 لەبەرئەۋەى ئەم قۇناغە بەكارى وئەيى(التصوير) دادەنرىت
 جىاۋازە لەۋ قۇناغەى كە دىاردەكانى تىدا ئەنجام دەدرىت ، ھەر
 لەم قۇناغەشدا دەكرىت ھەموو قۇناغە بزۈينەرەكان لە رىگەى
 كىردارى بىننەۋە ۋەك وئەيى لە خۆتدا جىگىرى بەكەيت و بىتە
 پالئەرىك بۇ بزۈوندنى تواناكان ، بەلام قۇناغى بىنن گىرنگىيەكى
 زورى ھەيە لە بۋارە جىاۋازەكانى ژيانى رۆژانەدا و بەتايبەت لە
 بۋارە زانستى و ھونەر و ئەدەبى و .. ھتد لەبەر ئەۋەى گەيشتن
 بەم توانايە دەكرىت لە رىگەيەۋە ھەموو ئەۋ بىرە داھىنەرە و
 دۆزىنەۋانە بەشىۋەيەكى زانستى لە بىرى خۆتدا بەرجەستە
 بەكەيت و پاشان لە كاتى نايشكرىندا جەستەت توانايەكى زىاتر
 بەخۋە دەبىنىت بۇ جىبەجى كىردنى ئەۋ بەرنامەيە كە
 خواستەكارى پىبەكەيت ، ۋە دەكرىت لە زور بۋارى جىاجىاي
 تىردا كارى پىبەكەيت ، بەلام كارپىكىردنى دەكەۋىتە سەر ئەۋ
 كەسەى كە تاچەند دەتوانىت تازەگەرى تىدا بكات ۋە نوپكارى
 تىدا ئەنجام بەدات لىرەدا ناتوانم بەفراۋانى باس لەبەكارھىنانى

پېۋىستى بە كىردارى بىنن نىيە ، بەلكو تەنھا بەخەيالئىكى فراوانەوہ بىر لە بەدەرخستنى تواناكان دەكرىت ، وەك رىگە ئاينىيەكان يۇگا . بەلام ئەم شىۋازە زۇر كۆنە و كاتىكى زۇرتى دەۋىت كە بتوانىت ھۆكارە بزۋىنەرەكان لە خۇتدا تۇمار بىكەيت . لەبەر ئەوہى ئەو وىنە و دەرئەنجامانەى كە لە بىر و شعورى خۇتدا دروستى دەكەيت پېۋىستە بەشىۋەيەك لە لاشعوردا زال كىرىت كە بتوانىت كاريگەرى خۇى ئەنجام بدات ، بەلام لە كىردارى چەسپ كىردن (طبع) لە قۇناغى بىننندا بەھىز تر و خىراترە لە چاۋ رىگەى بىر كىردنەوہ و گف خوازى خۇى دا (ايحا الزاتىيە) لەم رىگەيەدا زىيارىيەكان لە لاشعوردا دروست دەبىت بەشىۋەيەكى وىنەيى روون دىنە پىش چاۋ ، لە رووى شەپۇلى كارەبايىەوہ بەھىزترن و كاريگەريان زياترە .

چاندنى ھۆكارە بزۋىنەرەكان

ھۆكارە بزۋىنەرەكان بىرىتىن لەو پالئەرە ناوہ كىانەى كە وەك شەپۇلىكى ئەلكىرۇنى لە دەماغدا رۇلى سەرەكى دەبىنن بۇ بزۋاندنى كارلىكە بايۇ كىمىياويىيەكان لە دەماغدا ، تاكە بتوانىت

خەواندنى خۇى بىكەم لە ھەموو بوارەكاندا لەبەرئەوہى بەكارھىنانى زۇر فراوانە و كىيى تايىبەتى دەۋىت ، بەلام ئەم كىيى تەنھا تايىبەتە بە چۈنەتە فېرپوونى لە كىردارى خەواندنى خۇى بۇ مەبەستى چاندنى بەرنامەى بىنن دەكرىت لە رىگەى خەواندنى موگناتىسىيەوہ بەشىۋەيەكى زۇر خىراتر كىردارى بىنن لە كەسىكى تردا بچىنرىت ئەۋىش بەھۇى كۆنترۆلكىردنى لاشعور لە رىگەى گفخوازىيەوہ ، بەلام چاندنى ئەم بەرنامەيە لە رىگەى خەواندنى موگناتىسىيەوہ بەشىۋازى تايىبەتى تردەكرىت .. دەبىت كەسىكى زۇر شارەزا لەم بوارەدا ئەم كارە ئەنجام بدات .

پاش ئەوہى توانىت كىردارى بىنن و ھۆكارە بزۋىنەرەكان لە لاشعوردا جىگىر بىكەيت ، بەلام ئەگەر لە تاقىكردنەوہى داپىران سەر كەوتوو نەبوۋىت ئەوا پەيوەندى بەوہوہ ھەيە كەلەوانەيە ھەندىك ھەلەت كىردووہ يان پەلەت لە راھىنانەكانى وردگەريدا كىردووہ . بۇ ئەم كارەش پېۋىستە ئەم تاقىكردنەوہيە دوۋبارە بىكەيتەوہ ، تاكو بەتەواۋى دەگەيتە نامانچ پاشان دەبىت دەستبەدەيتە راھىنانەكانى ھۆكارە بزۋىنەرەكان .

چاندنى ھۆكارە بزۋىنەرەكان بە چەند رىگەيەك دەتوانىت ئەنجام بدىت . لە رىگە كۆنەكاندا بەشىۋەيەك دەكرىت كە

لەو رېگەيەو ۋە ۋەزەي ھېزە لە رادەبەدەرەكان بەدەرخىت ، ئەم ھۆكارە برىتېيە لە ھېزى باۋەر كە دەتوانىت لە ئەنجامى فراوان بوون و بەھېزبوونىدا لە لاشعوردا كاريگەرى خۇي بىكات و فشارىك لە دەماغدا دروست دەكات كە تىيدا ۋەك پالئەرىكى دەروونى ، بەشىۋەيەكى لاشعورى تۈنەكان دەزۋىنىت . لە ھەمان كاتدا چۈنئەتى بزۋاندى ھېزە لە رادەبەدەرەكان ھاوشىۋەي ھېزى باۋەر كاردەكەن . . واتە بەپىي چۈنئەتى بەرنامەي ھېزى باۋەر و بەرنامەي يېرى بە دەرخەر كارلىكە بايۇ كىمىياۋىيەكان دروست دەپىت .

خويندەنەو ۋەي بىر (قراھ افكار)

زۆر جارى دەكەۋىت لە ژيانى رۇژانەتدا كارى كارى خويندەنەو ۋەي بىر ئەنجام دەدەيت يان ئەگەر تىبىنىت كرىپىت لە كاتىكدا لەگەل ھاۋرپىيەكت دا وتۈيژ دەكەيت ، بەتايىت لە ساتانەي كە بەۋوردگەريپەو دەچىتە ناۋ باسەكەو ، ھەست دەكەيت لەو كاتەدا كۆمەللىك زانىارى زياترت لە لا دروست دەپىت سەبارەت بەبەرامبەرەكەت . . ئەم زانىارىيەنە برىتېن لە ۋەزەيەي كە لە رېگەي دەماغى كەسى بەرامبەر تەو ۋە بلاۋ

دەپىتەو ، تۆش بەھۇي دروست بوونى ۋوردگەريپەو دەتوانىت ئەم زانىارىيەنە يان ئەو ۋەزەي ۋەربگرىتەو . كەۋاتە ھەموو مرقۇقىك بەردەوام لە ژيانى رۇژانەيدا كارى خويندەنەو ۋەي بىر ئەنجام دەدات بەمەرجىك بتوانىت لە ساتانەدا بچىتە بارىكى ۋوردگەري تايىت كە لە رېگەيەو بتوانىت زانىارىيەكان ۋەربگرىت ، بەلام جياۋازى لە نىۋان زانىارى راست و ھەلەدا ئەۋەيە كە پىۋىستە لەۋكاتەدا ھەرچى زانىارى بىرۋچۈۋى خۇت ھەيە بەتەۋاۋى بەند (حصر) بگرىت و رېگەنەدرىت كە بۇچۈۋەكانى خۇت تىكەل بە كارەكەت بگرىت ، لەبەرئەۋەي زانىارى كەسى بەرامبەرت بەشىۋەيەك دىتە يادت كە ھەرگىز لە يېرى خۇتدا نىيە و خۇت ھەست دەكەيت كە ئەم زانىارىيە نوپىە تايىتە بەكەسى بەرمبەرت . زۆر شىۋازى كۆن ھەيە كە ۋەك ھۆكارىك بەكارھىنراون بۇ كارى خويندەنەو ۋەي بىر ۋەك تۈپى بلورى (الكرا البلورىيە) ، بەلام لىرەدا گىرنگ ئەۋەيە كە چۈن دەتوانىت بەپىي ئەم ھۆكارانە كارى ۋوردگەريەكى چىر ئەنجام بەدەيت .

ھۆكارە بزۋىنەرەكانى خويندەنەو ۋەي بىر

چۈنكى تى چەسپ بونى ئەم بەرنامە يە لە رىگەي گفخوزى خويىيە دەكرىت “ بەلام بەھۆى وردگەرييەو كاتىكى زۆرى دەويت و ناتوانىت رىژەيەكى وردگەريى چر بەدەستبەيىت . ھەر بۇيە پيويستە لە رىگەي كردارى بينىنەو ئەم كارە ئەنجام بەدەت . پيش ئەوئە دەستبەكارى خەواندى خويى بكەيت بۇ ئەم راھىنانە پيويستى ئەم گفخوزىيە لە بىرى خۇتدا بەشيويەكى ويىنەيى ئامادەي بكەيت (ھەركتىك من بمەويت كاريك ئەنجام بەدەت دەتوانم ھەموو بىرو ھۆش و خەيالم لەو كارەدا چر بكەمەو) ئەم گفخوزىيە پاش ئەوئە بەشيويەكى ويىنەيى ئامادەت كرد ، دەتوانىت دەست بەكارى خەواندى خويى بكەيت تاكو دەگەيتە قۇناغى دووھم .. لەم قۇناغەدا ھەست دەكەيت تەواو بيئاگادەبىت لە دەوربەرت و بەپراستى دەكەويتە ئەو بارە دەرونيە تايبەتەو كە لە كردارى بينىندا ئەنجام دەدرىت ، بەمەش لەرپىگەي ئەو وردگەريە چرەو ئەو گفخوزىيە ويىنەيەت (ايحا التصوريه) كە ئامادەت كردوھ خۇتى تىدا دەبىنىت و بەشيويەكى راستى لە لاشعوردا چەسپ دەبىت بەمەش دەتوانىت لە كاتى ئەنجام دانى ھەر كاريكدا ئەو وردگەريە بەدەستبەيىت كە بەشيويەكى لاشعورى دروست دەبىت ئەم راھىنانە پيويستە رۇزانە كارى تىدا بكەيت تاكو بتوانىت زۆر بە ئاسانى كۆتۈرۈلى ھەموو بىر و خەيالى خۇتى

لە پاش ئەوئە قۇناغى دووھى خەواندى خۇيت ئەنجام دا ، دەتوانىت دەست بەدەيتە كارى چاندى ھۆكارە بزويىنەكان بۇ كارى خويىندەوئە بىر ، ئەم كارە برىتييە لە دووبەش ، يەكەمىان دروست بونى بارىكى وردگەريى چر كە بەكارىكى سەرەكى دادەنرىت لەكردارى خويىندەوئە بىردا ، دووھمىان برىتييە لە دروستبونى ھىزى باوھر لە كارەكەدا ئەم دوو ھۆكارە دەتوانىت لە قۇنا يەكەمى خەواندى خۇيدا بچىنرىت ، بەلام باشتەر وايە لە قۇناغى دووھى كارى پيىكرىت .. بەھۆى ئاستىكى وردگەريى چر .

1- راھىنان بۇ كارى چسپكردنى زانىارى كۆنترۆلكردنى ورگەري

بۇ ھەموو كاريك پيويستە بتوانىت كۆتۈرۈلى بىرى خۇت بكەيت بۇ ئەوئە لە رىگەيەو تاقىكردنەوئەكان بە ئەنجام بگەيەنيت .. بۇ ئەم مەبەستەش پيويستە لە رىگەي كردارى بينىنەو كە برىتييە لە قۇناغى دووھم ئەم زانىارىانە بەشيويەكى گفخوزى لە لاشعوردا جىگىر بكەيت بەشيويەك كە بتوانىت لەكاتى ئەنجامدانى ھەر كاريكدا كۆتۈرۈلى بىر بكەيت وردگەريەكى چر بەدەست بخەيت ، ھەرچەندە

پېيكەيت لەبەر ئەوئەى كارى كۆتۈرۈلگۈردنى وردگەرى لە ھەموو بووارە جياجياكاندا پېويستىت پېئى دەبېت .

2-راھىنان بۆ زانىنى ژمارە

ھاورپېيەكت ديارىبىكە بۆ ئەم راھىنانە مە يارمەتت بىدات . پېئى بلى كە لە بىرى خۇيدا لە ژمارە يەكەوہ تاكو ژمارە نۆ ژمارە يەك لە ژمارە كان ھەلبىژىرېت و ديارىبىكات بەبى ئەوئەى پېت بلىت ، پاشام ھەول بىدە لە دەموچاوى وردبەرەوہ و بەبى ئەوئەى دەموچاوى خۆت گرز بىكەيت . بەووردگەرىبىوہ لېئى بېوانە و بىر لە ھىچ شتىك مەكەرەوہ تەنھا چاوپېئى ئەوہ بىكە كە بزائە لە بىرى ھاورپېكەتەوہ چەند ژمارەبىكەت بۆ دېت ، پاش ئەوئەى ژمارەبىكە بەبىرتا ھات پېئى بلى ئەگەر ژمارەكە راست نەبوو ئەوا دووبارەى بىكەرەوہ ، لەسەر ئەم راھىنانە بەردەوام بە تاكو دەتوانىت لەچەند جارىكدا سەرکەوتن بەدەستبھىئىت .

3-راھىنان بۆ زانىنى ناوى كەسىك

ھەمان ھاورپېئى پېشوت يان كەسىكى تر ئامادە بىكە و پېئى بلى كە ناوىك لە بىرى خۇيدا ديارىبىكات پاشان بەھەمان شىوہ لېئى وردبەرەوہ ، لەسەرەتادا ھەول بىدە كە پىتى كۆتايى ناوہكە

بېتە بىرتەوہ پاشان پىتى سەرەتاو ناوہپراست . لە پاشان ھەول بىدە ناوہكە بەتەواوى بېتە بىرتەوہ بەبىئەوئەى خۆت تووشى دلە راوكى بىكەيت ، لەبەرئەوئەى بۆ ئەم كارە پېويستە ئەو ناوہ ديارىبىكەيت كە يەكەم جار دېتە بىرتەوہ . بەبەرەدەوامىت لەسەر ئەم راھىنانە دەگەيتە ئەو ئاستەى كە بتوانىت ناوى كەسىك ديارى بىكەيت بەبى ئەوئەى ناوہكە بزائىت .

4-راھىنان بۆ زانىنى شوئىنى شارەنەوئەى كەرەسەبىك

بە ھاورپېيەكت بلى كە كەرەسەبىك ديارىبىكات و لە جىگەبىكى ژوورەكەتدا بېشارىتەوہ بەبى ئەوئەى خۆت ئاگادار بىت پاشان بە وردگەرىبىوہ لە دەم و چاوى ھاورپېكەت بېوانە و پېئى بلى كە ئەو كەرەسەبىكە چى بوو كە شارەدووبىتەوہ . لە كاتىكدا كە ھاورپېكەت ناوى كەرەسەبىكەت پىدەلېت ، ھەول بىدە كە بتوانىت بەشىوہبىكى وئىنەبى جىگەى كەرەسەبىكە بىت بە بىرتدا و ھەستى پېيكەيت ئەگەر نەتوانىت جىگەى كەرەسەبىكە شاراوكە ديارىبىكەيت ئەوا ھەول بىدە كە وردگەرى بىزاتر بىكەيت و ئەو جىگەبىكى كە كەرەسەبىكەى تىدايە بېھىنەرە پىش چاوت ،

چەند جاريك ھەول بىدە تاكە دەتوانىت زانىارى تەواو بەدەستبەينىت .

5-راھىنان بۆ ديارىكردى كەسى بکەر

چەند ھاورپىيەكت ئامادە بکە و ئاگادارىان بکە لە چۆنىەتى راھىنانەكەت ، پاشان پىيان بلى كەيەكىيان كاريك بکەن ، بۆ نمونە كەرەسەيەك لە ژورەكەتدا بچولپىنىت يان دەستكارى شتىكى ژورەكەت بکات بەمەرجىك خۆت ئاگادار نەبىت .. لە دواى ئەوھى كارەكە ئەنجام درا ، ھاورپى كانت لە چۆنىەتى كارەكە ئاگادارت بکەن كە چى كراوہ ، بەلام ئەوكەسەى كارەكەى كردووہ ديارىنەكرىت ، ھەولبىدە كە بتوانىت ئەو كەسەى كارەكەى كردووہ ديارىبکەيت بۆ نمونە سەيرى دەموچاوى ھەموييا بکە ئەگەر ناوى كەسەكانت نەزانى ، ئەگەر زانىت پىويست بە سەيركردى دوم چاوى ھاورپىكانت ناكات ، بەلكو خپرا ناوى ئەو كەسەى كە كارەكەى كردووہ بە بىرتا دىت يان بەسەيركردىن ھەست دەكەيت كە كاميان كارەكەى كردووہ ئەم راھىنانە چەند جار دووبارە بکەرەوہ تاكو دەتوانىت بەرپىزەيەكى باش سەركەوتن بەدەست بەينىت .

6-راھىنانى بۆ زانىنى ئەنجامدانى كاريك

ئەم راھىنانە بە پىچەوانەى راھىنانى پىشترە لەم كارەدا ھەول دەدەيت كە چۆنىەتى كارەكە ديارىبکەيت ، دەتوانىت بە ھاورپى كانت بلىت كە كاريك بکەن بۆ نمونە وەك جولاندنى كەرەسەيەك يان ھەر كاريكى تر .. ھەول بىدە كە بتوانىت ھەست بەوہ بکەيت كە جۆرى كارەكە چىيە ؟ دەتوانىت پرسىار بکەيت كە كاميان لە ھاورپىكانت كارەكەيان ئەنجامداوہ ، بۆ ئەوھى بىرى خويندنەوہ و چۆنىەتى كارەكە بزانىت . ئەم راھىنانە بەردەوام كارى تىدا بکە تاكو دەگەيتە ئەنجامىكى باش .

7-راھىنان بۆ زانىنى بەسەرھاتى رابدوو

بۆ ئەم رھىنانە دەتوانىت ھەر جارە و ھاورپىيەكت ئامادە بکەيت و ئاگادارى كارەكەى بکەيت كە دەتەويت بىرى بۆ بخوينىتەوہ جىگەيەكى ھىمن ئامادە بکە و دەست بەكارەكەت بکە بەمەرجىك رەچاوى ھەموو ئەو تىبىنيانە بکەيت كە مەبەستە بۆ كارى خويندنەوہى بىر لە رىگەى گفخوازييەوہ باوہرپىكى پتەو بۆ خۆت دروست بکە ، بۆ ئەوھى لە كارەكەت دا راپا نەبىت بە وردگەرييەوہ لە دەم و چاوى ھاورپىكەت وردبەرەوہ و ھەول

وردىگە رىيەۋە دەست بەكار بىت و رۇژانە ھەر جارە و لەسەر ھاۋرپىيەكت يان زياتر بەردەوام ئەم تاقىكردەنەوانە ئەنجام بەدەيت ، تاكو دەتوانىت لە رىگەي ئەم راھىنانەۋە بىرى ھاۋرپىكانت بۇ كارى پىشېبىنى بخوئىنەتەۋە . لە كاتىكدا دەتەۋىت زانىارىيەكت سەبارەت بە داھاتوۋى ھاۋرپىكەت دەست بەكەۋىت پىش كارەكە ئەم گەفتخوزىيە بە خۆت بەدە (ئىستا چاۋەرى) دەكەم داھاتوۋى ئەم ھاۋرپىيەم بىتە پىش چاۋم . من دەتوانم بە ئاسانى داھاتوۋى ئەم ھاۋرپىيەم بىنم) لە پاش ئەم گەفتخوزىيە چاۋەرى بەكە بزانه چى بە بىر و خەيالىندا دىت بە ھاۋرپى كەت رابگەيەن و ئاگادارى بەكە لە رووداۋەكان بەمەرجىكەت بىتەۋىت ھەموو ئەو رووداۋ و بەسەرھاتانەي كە ۋەك پىشېبىنى بە بىرت دىت لە ھەموو روۋىكەۋە بەشىۋەيەكى تايبەت دىارىان بەكەيت و دوورپىت لە رووداۋە گشتىيەكان كە بەسەر ھەموو كەسىكدا دىت .

پاش ئەۋەي دەست بەكار بوۋىت لەسەر ھەموو ئەم راھىنانە ھۆكارى چاندنى ھۆكارە بزۋىنەرەكان ، بەبەردەۋامىت لەسەر ئەم راھىنانە دەتوانىت ئەو پالئەرە لە لاشعورى خۆتدا دروست بەكەيت كە پىۋىستە بۇ كارى خويندەۋەي بىر ، بەلام مەرج نىيە لە ھەموو ئەم راھىنانەدا سەركەۋتوۋ بىت ، بەلكو لە سەرھاتادا بە ھىچ جۆرىكەت ناتوانىت بەئاسانى زانىارى راست و دروست بەدەستبەھىت ، بەلام بەھۆي بەردەوام دووبارە بوۋنەۋەي ئەم

بەدە بەشىۋەي وئەيى ژيانى رابردوى ئەو كەسە بىتە خەيالىتەۋە . پاش ئەۋەي كۆمەللىك وئە بەشىۋەي خەيالى دىتە پىش چاۋت ، ھەول بەدە ئەو رووداۋانە دىارىيەكەيت كە زۆر دىار و تايبەتن سەبارەت بەكەسە ، پاشان ھاۋرپىكەت ئاگادار بەكە لەۋەي كە ئەگەر بۇچۈنەكانت راست بوۋن يان ھەلە ئەۋا با پىت بلىن بۇ ئەۋەي لە سەركەۋتنى كارەكەت دۇنيا بىت . ئەم راھىنانە بەبەردەۋمى لەسەر ھاۋرپىكانت تاقىبىكەرەۋە بەتابەت لەسەر ئەۋەي كەسانەي كە زۆر ئاگادارى ژيانى رابرويان بىت ، بەلام ئەۋەي لەم كارەدا گرنگە ئەۋەيە كە دەبىت ھەموو بۇچۈنلىكى خۆت بەند (حصر) بەكەيت و چاۋەرى بەكەيت كە لە رىگەي دەماغى ھاۋرپىكەتەۋە زانىارىيەكانت پى بگات .

8-راھىنان بۇ كارى پىشېبىنى

پىش ئەۋەي دەستبەھىتە كارى پىشېبىنى لە رىگەي خويندەۋەي بىرەۋە پىۋىستە بىتەۋەي كۆتۈرۈلى بىرى خۆت بەكەيت و رىگە نەدەيت كە بۇچۈن و خەيالى خۆت تىكەل بە كارەكەت بەكەيت ، بەلكو دەبىت ھەول بەدەيت ھەرچى بەرنامەيەكى پىشېبىنى ھەبىت لە بىرى ھاۋرپىكەتدا ، بىتەۋەي ۋەرىبىگىت و ئاشكرى بەكەيت . بۇ ئەم كارەش دەبىت زۆر بە

بكهيت و زياتر بۆچۈنەكانت راستر بكهيت . بهوهى كه رهچاوهى ههموو ئەو شىۋازانە بكهيت كه بۆكارى خويندەنەوهى بىر پيويسته .

بهبهردەواميت لهسەر كارى خويندەنەوهى بىر دەتوانيت بگهيتە ئەو ناستەى كه بهئاسانى بتوانيت ئەوكەسەى مەبهستت بىت لەنزىكەوه بىرى بخوينتەوه و مەبهستى هاوپرېكانت به كارەكانيان ديارى بكهيت ، تاكو وات ليدىت كەبهشىۋەيهكى لا شعورى بهپيى ويستى ژيانى رۆزانەت بىرى كەسانى تر دەخوينتەوه بهبى ئەوهى خۆت مەبهستت بىت .

10-راهینان بۆ خويندەنەوهى بىر له ريگهى خەواندى خوييهوه

ههموو ئەو راهینانەى پيشوو كه خزانە روو دەكرىت له ريگهى ووردگەرى وگفتخوازی خوييهوه له خۆتدا جيگىرى بكهيت و وهك هۆكارىكى بزوينەر كارىان پييكهيت تاكو بتوانيت لهريگهيهوه كارى خويندەنەوهى بىر ئەنجام بدهيت . بهلام بۆ گەيشتن بهئاستىكى وردگەرى چر له كارى خويندەنەوهى بىردا پيويستيت بهكارى خەواندى خويى دەبىت تاكو بتوانيت ههموو ئەو راهینانە بهشىۋەيهكى سەرکەوتوو تر ئەنجام بدهيت .. بۆ ئەوهى بتوانيت زۆر بهوردى و سەرکەوتوانە كارى خويندەنەوهى بىر بكهيت ، ئەوا دەتوانيت له ريگهى خەواندى خوييهوه ئەم كارە بكهيت .

دەست بهكارى خەواندى خويى بكه تاكو دەگهيتە قوناغى دواى رهق بوون ، پاشان هەول بەدەله سەرەتادا بەرنامەيهك ئامادە بكه كه تايبەت بىت به

كارە بهشىۋەيهكى كرددارى رۆژ بهرۆژ هەست بهوه دەكهيت كه باوهپيى وها له دەرونتدا دروستدەبىت كه پالت پيوه دەنيت بۆ بهئەنجام گەياندى كارى خويندەنەوهى بىر بهشىۋەيهكى سەرکەوتوو ، پاش ئەوهى توانيت بگهيتە ئەنجامىكى باش ئەوا دەتوانيت بهتەواوى دەست بهكارى خويندەنەوهى بىر بكهيت وهك ئەم راهینانەى لای خوارەوه ..

9-راهینان بۆ كارى خويندەنەوهى بىر

بۆ ئەم كارە هەر جارەو هاپيەكت ديارىبكه و بهمەرجىك وهك ههموو راهینانەكانى پيشوو له جيگهيهكى هيمندا كارەكت ئەنجام بدهيت .. هەول بەدە له سەرەتای دەستپيكردى كارەكت دا ئەم گفتخوازیيه به خۆت بەدە (من دەتوانم زۆر به بهوردى بىرى ئەم هاوپرېيەم بخوينمەوه بهبى ئەوهى هيچ هەلەيهك بكه) پاش ئەوهى ئەم گفتخوازیيهت جيگهجيگەرد بههيمنى بهبى ئەوهى دەم و چاو و جەستەت گرژبكهيت له نيوچەوانى هاوپرېكەت بېوانە و چاوهپيى بكه كه لهسەرەتادا زانيارىيهكانى ژيانى رابردوى ديارىبكهيت ، پاش ئەوهى كهتوانيت بهراستى چەند خالىكى راست بپييكيت ئەوسا هەول بەدە بجيته ناو رووداو و كارى ئيستاي هاوپرېكەتەوه پاشان كەدنيابووى لهوهى كەبۆچۈنەكانت راست دەرچوون دەتوانيت هەول بەدەيت داهاوتوى هاوپرېكەت ديارى بكهيت وهك راهینانەكانى پيشوو كه ئەنجامت داوه . بهبهردەوامى لهسەر ئەم راهینانە دەتوانيت رۆژ به رۆژ توانات بههيزتر

خۇيىندىنەنە دەپ بىرى ئەمەس كەسە كە مەبەستە ، بۇ نەمۇنە بەشىۋەيەكى گىفتخۋانى و ۋىنەيى بەخۇت بلى (من دەتوانم بىرى ئەم ھاۋرېئىم بخۇيىنمەۋە و ھەموو رووداۋەكان بەشىۋەيەكى ۋىنەيى بەئىنمەپېش چاوم) . پاش ئەۋەي ئەم گىفت خۋانەت بەخۇتدا . ھەول بىدە بچىتە قۇناغى بىننەنەۋە كە كەتپىدا دەتوانىت بىرى ھاۋرېكەت بەشىۋەيەكى ۋىنەيى بخۇيىنەۋە ھەموو رووداۋە بەسەرھاتەكانى لەرايردودا ھاتوۋە بىيىنىت ، بەمەرجىك ئەم كەسەي مەبەستە بىرى بخۇيىنەۋە دەبىت لە نىزىك ئەۋە بىت يان لە ژورودا بىت كەتۇ كارەكەي تپدا دەكەيت ھەموو ئەم راھىنانە بەبەردەۋامى يارمەتى تەۋات دەدات بۇ كۆتۈرۈل كەردنى كارى خۇيىندىنەۋە بىرى كەسانى بەرامبەرت ، بەبەردەۋامىت وراھاتنت لەسەر ھەموو ئەم راھىنانە دەتوانىت بگەيتە ئەم ئەنجامەي كەخۇت بەرنامە رىژى بگەيت بۇ كارى خۇيىندىنەۋە بىر لە كاتى پېۋىستىدا ، ئەمكارەش لەرېگەي قۇناغى دوۋەمى خەۋاندىنى خۇيىۋەدەكەرت كەدەتوانىت بەپېي پېۋىست خۇت لاشعورت بەرنامە رىژى بگەيت و لە كاتى خۇيىندىنەۋە بىردا بتوانىت ئەنجامى زۇر باشتەر بەدەستبەئىت .

بىرگۆرۈكى (التخاگر)

ھەموو كەسەي زۇر جار لەژيانى رۇژانەي خۇيدا بەشىۋەيەكى لاشعور كارى بىرگۆرۈكى ئەنجام دەدات بەھۇيى سىروشتى بوونى ئەم ھىزەلە ھەموو كەسەي كە ، ئەنجامدانى ئەم كارە لە ھەموو كەسەي كەدەگەرپتەۋەبۇ ئەۋبارە دەروونىيە تايبەتەي كە دروست دەبىت و تپىدا وردگەرىيەكى زۇر چىر ئەنجام دەدات و لەرېگەيۋە زانىارىيەكانى بىر لە لاشعوردا دەگۆرۈپتەۋە بۇ كەسانى دەروۋبەرى ئەۋىش لە رېگەي وزە شاراۋەكانى دەماغيەۋە كەبەھۇكارى وردگەرى چىر دەبزوئىن ، ئەم وزەيەش دەتوانىت بۇ ماۋەيەكى

ھۆكارە بزۋىنەرەكانى بىرگۆرۈكى

پېش ئەۋەي دەست بەدەيتە كارى ھۆكارە بزۋىنەرەكان بۇ كارى بىرگۆرۈكى ، پېۋىستە قۇناغى دوۋەمى خەۋاندىنى خۇيت تەۋاۋ كەردىت و بتوانىت بە ئاسانى كۆتۈرۈل كەردارى بىنن بگەيت ، چۈنكە كارى بىرگۆرۈكى پېۋىستى بەۋوردگەرىيەكى چىر تر ھەيە لەھەمان كاتدا پېۋىستى بەكەردارى بىنن دەبىت بۇ ناردنى زانىارىيەكان بەشىۋەيى ۋىنەيى تاكو بتوانىت لەرېگەيۋە بەرنامە ئامادەكراۋەكانى بىرى خۇت كە مەبەستە بىگەيەنەيت ، بەشىۋەيەكى سەرکەۋتوۋانە كارىگەرى خۇت لەسەر كەسان ئەنجام بەدەيت .

بۇ ئەۋەي بتوانىت خۇت لەنامۇبوون بەرامبەر بەدىاردەكان بەتايبەت دياردەي بىرگۆرۈكى دەرباز بگەيت وپالئەرىكى بەھىز لەدەروۋنى خۇتدا دروست بگەيت بۇ مەبەستى بزۋاندىنى تۋاناکانى بىرگۆرۈكى لەخۇتدا ، پېۋىستەراھىنانى بەردەۋام لەسەر چاندىنى ھىزى باۋەر بگەيت تاكو بىتەپالئەرىكى سەرەكى بۇ بزۋاندىنى ھەموو تۋاناکانى بىرت كە مەبەستە بۇ كارى بىرگۆرۈكى .

1- رايونىنى گىتخوۋى خۇيى بۆ ھىزى باۋەر

پاش ئەۋەى كەتوانىت كىردارى بىنن بەدەستبەئىت ، ھەول بىدە ھەمىشە لەدۋاى كىردارى بىنن ئەم گىتخوۋىيە وئىنەيى لەبىر و لاشعورى خۇتدا بە بروايەكى زۆر بەھىزەۋە چەسپى بىكە ، بەمەرجىك ئەم گىتخوۋىيە لەپىش كىردارى خەۋاندنى خۇيدا و ۋەك بەرنامەيەك ئامادەتكر دىت تاكو لە كىردارى بىنن بە شىۋەى وئىنەيى لە لاشعورتدا چەسپ بىت (من زۆر بەھىزم من بەناسانى دەتوانم كارى بىرگۆركى ئەنجام بىدەم) لە كاتىكدا ئەم گىتخوۋىيە بە خۇت دەدەيت لەكاتى كىردارى بىنن بە ھەول بىدە كە بە شىۋەى وئىنەيى واتاكەى لە خۇتدا بەرچەستە بىكەيت تاكو ھەمىشە وا ھەست بىكەيت كە تۆ زۆر بەھىزىت و دەتوانىت كارى بىرگۆركى بىكەيت .

(رايۇنەنە كانى بىرگۆركى كارىگەرى)

ۋوردگەرى نەبىت ، سەبارەت بە چۆنىەتى دروستبۇونى بەرنامەكان لەقۇناغى سىھەمدا بە فراۋانى باسى لىۋە دەكرىت بۆ مەبەستى جىبەجىكردى كىردىان . پاش ئەۋەى تۋانىت قۇناغى بەكەم بىرەت پىش ئەۋەى بچىتە قۇناغى دوۋەمەۋە پىۋىستە ئەۋبەرنامەيەى كە ئامادەت كىردۋە كەسەكانى دىارى بىكەيت و ھەول بىدەيت لەپىش دا وئىنەى كەسىك بىتە پىش چاوت ، پاشان لەدۋاى ئەۋەى وئىنەى كەسەكە ھاتە پىش چاوت دەتوانىت دەتوانىت بەرنامەكە جىبەجى بىكەيت ، بۆ نمۇنە دەتەۋىت بەرنامەيەك بىرەت بۆ كەسىك كە بەخەۋ بىبىننىت "دەبىت لەبەرنامەكەدا ئەۋ مەبەستە دىارى بىكەيت و پەيۋەندى بەمىشكى ئەۋ كەسەۋە بىكەيت . كاتىك بەرنامەكە جىبەجى دەبىت بە شىۋەيەكى راستى پوداۋەكە كە بىرەت بەرنامە لە بەرنامە ئامادەكراۋەكە دىتە پىش چاوت و خۇت لەۋ كارەدا دەبىننىت كە مەبەستە كارىگەرى لەسەر ئەۋ كەسە بىكەيت كۆتۈرۈلى بىرۋچۇونى بىرەردانى بىكەيت بەمەش كاتىك بەرنامەكە كارى خۇى دەكات ھەست دەكەيت بەپى كات و شوئىنى بەرنامەكە مەبەستەكەت جىبەجى دەبىت "

دەتوانىت بۆ بەيەنى پىرسىار لەۋ ھاورپىتە بىكەيت كە بەرنامەكەت بۆ ناردو بزەنە خەۋنى بىننەۋە يان نا ، ئەگەر بىننەۋى ئەۋا بەرنامەكەى بۆ بگىرەۋە " پاشان ھەست دەكەيت ھاورپىكەت تۋوشى سەرسورمان دەبىت ، كە تۆ چۆن تۋانىت ئەۋ خەۋنەى كە بىننەۋىتەى بۆى باس بىكەيت بەبى ئەۋەى ئاگادارىت . ئەم رايۇنەنە دەتوانىت شەۋانە كارى لەسەر بىكەت و ھەر چارە ھاورپىتەك دىارى بىكەيت يان دەتوانى بەردەۋام كار

2- رايۇنەنە بۆچۈنە خەۋى كەسىك

پىش ئەۋەى دەست بەدەتە ھەموۋ ئەۋ رايۇنەنەى كە تايىتەن بەكارى بىرگۆركى پىۋىستە ئەۋ بەرنامەيەى كە مەبەستە كارى پىبەكەيت لە پىشدا بە شىۋەى وئىنەيى ئامادەى بىكەيت و مەبەستى كارەكەت دىارى بىكەيت ، بۆ ئەۋەى لەكاتى كارى خەۋاندنى خۇيدا تۋوشى رارايى و پەرش بۇونى

لەوئى بىتت.. كاتىك ھاورپىكەت بىنى بەپىي بەرنامەكە قسەى لەگەلدا بکە و ئەو داواكارىيەى خۆتى پى بلى كە لەبەرنامەكەتدا ديارىت كىردىبوو.. ئەگەر بەرنامەكەت بەشىۋەيەكى باش و سەرکە وتوانە گەياندىت ئەوا ھاورپىكەت بەپىي بەرنامەكە كە كارى خۆى لەسەر كىردوو " وەلام دەداتەو و لەسەرە داواكارىيەكەت رازى دەبىت.

بەلام بۇ ئەم كارانە پىۋىستە لەدارشتنى بەرنامەكەدا بەوردىيەو و ئاگادارى چۆنىتى كەسايەتى ھاورپىكەت بىت و شىۋازىكى رازىكردن لەقسەكانتدا بەكاربەنىت تاكو بتوانىت كارىگەرىيەكى وەھا بکەيت كە لە لاشعورى ھاورپىكەتدا ھىچ بەرگىيەك نەبىت " وە ئەگەر بزانىت ھاورپىكەت لەسەر چى ناپازىيە بەو كارە ئەوا دەتوانىت سوود لەو ھۆيە بىنىت و لەسەر ئەو بۆچوونە بەرنامەكەت داپىرئىت.

4- رَاهِيْنَان لَ سَلَاة ر ضَارَاة ر كَرْدَنِي نَ خَوْشِي دَا رَوونِي دەتوانىن لەپىگەى بىر گۆرپىۋە كارى چارەسەر كىردنى نەخۆشىيە دەروونىيەكان بکەيت بە تايبەت نەخۆشىيە سايكۆ سوماتىيەكان كە برىتىن لەو نەخۆشىيە جەستەيىانەى لەپىگەى

لەسەر ھاورپىيەكەت بکەيت " بەمەرجىك ھاورپىكەت ئاگادارى كارەكەت نەبى.. چۈنكە ئەگەر ئاگادارىبىت لەوانەيە لەكاتى خەوتندا بەھۆى بىر كىردنەو لەو باسە خەون بە تۆۋە بىنىت بەمەش ناتوانىت ئەنجامى كارەكەت ديارى بکەيت.

3- رَاهِيْنَان بۇ رازىكردنى ھاورپىيەكەت بەكارىك

دەتوانىت لە ژيانى رۆژانەى خۆتدا ھاورپىيەكەت ديارى بکەيت كە لەسەر كارىك رازى نەبىت يان نەيەۋىت كارىكەت بۇ بکات.. دەتوانىن بەپىي چۆنىتى كارەكە و مەبەستى خۆت بۇ كارەكە كە بەرنامەيەك داپىرئىت و كات و شۆينى كارەكە و مەبەستى خۆت لە كارەكە بە شىۋەيەكى وىنەيى خەيالى نامادە بکەيت " پاشان دەست بەدەرە كارى خەواندىنى خۆيى تاكو دەگەيتە قۇناغى بىنىن. لەكاتىكدا گەشىتتە ئەم قۇناغە و بەرنامەكەت جىبەجى كىرد " بۇ بەيانى بەپىي كاتى بەرنامە بىرۋى ئەو جىگەيەى كە ھاورپىكەتى لىيە بۇ نمونە قوتابخانە بىت يان ھەر جىگەيەكى تر كە ھاورپىكەت

كردووه " ئەگەر ھەستى بەدلخۆشى و لەش سووكى كرد ئەوا دەتوانىت لەئەنجامى كارەكەت دۇنيا بىت و بەلىنى چاكبوونەو بەنەخۆشەكە بدىت. ئەگەر لەتاقىكردنەو ھى يەكەمدا سەرکەوتوو نەبوويت ئەوا دەتوانىت بۇ چەند جارىك ئەم كارە دووبارە بكەيتەو تاكودەگەيتە ئەنجام. بۇ ئەم كارەش دەتوانىت بەپىيى چۆنىتى نەخۆشەكە و كەسايەتى ئەو كەسە بەرنامەكەت دابىرئىت، چونكە تىگەيشتن لەكەسايەتى مروۆ رۆلى سەرەكى دەبىنىت لە كارى بىرگۆرگى.

5- رايىنان بۇ خەواندى موگناتىسى لەرىگەى بىرگۆرگىو

دەتوانىت لەرىگەى ئەم رايىنانەو كارى خەواندىنى موگناتىسى ئەنجام بدەيت بەھۆى ئەو ھى كە كارى خەواندىنى موگناتىسى برىتتىيە لە سېرکردنى شعورو كۆتۈرۈلگۈردنى لاشعور لەرىگەى گەتخوزىيەو. بەلام دەتوانىت لەرىگەى بىرگۆرگىو بەرنامەى كارى خەواندىن لە لاشعورى كەسېكدا تۆمار بكەيت و جىبەجىيى بكەيت پاشان لە ئەنجامى تۆماربوونى ئەم بەرنامەيە لە لاشعورى كەسېكدا بۇ خۆى كۆتۈرۈلى شعورى دەكات و سېرى

دەروونىيەو دەروست دەبن. بىنچىنەى ئەم كارەش برىتتىيە لەچاندنى بەرگىيەك يان گەتخوزىيەكى باش بەرامبەر ئەو بەرنامە خراپانەى كە لە لاشعورى كەسېكى نەخۆشدا ھەن " بۇ ئەم كارەش دەبى پىرسىار لەچۆنىتى نەخۆشەكە و ھۆكەى توشبوونى بكەيت " پاشان لەسەر ئەم زانىارىيانە دەبىت بەرنامەيەكى تايبەت نامادەبكەيت، كەدژ بەو بەرنامە خراپە بىت كە لە لاشعورى نەخۆشەكەدایە " پاشان ئەم بەرنامەيەكى كە دەروستى دەكەيت دەتوانىت لەرىگەى بىرگۆرگىو بەھۆى نىزىكىت لەكەسەكە لە لاشعورىدا بىئىنىت و بەرگىيەك لە لاشعورىدا دەروست بكەيت تاكو بتوانىت كۆتۈرۈلى خۆى بكات.

لەم رايىنانەدا پىويستە نەخۆشەكە بە پىشتدا پال بكەوئىت و ھەموو جەستەى خا و بكاتەو يان بەواتايەكى تر دەتوانىت وەك قۇناغى يەكەمى خەواندىنى خۆى ھەموو جەستەى خا و بكاتەو و بىر لەھىچ شتىك نەكاتەو " پاشان تۇش دەتوانىت لەنرىكەو دەست بەكارى خەواندىنى خۆى بكەيت و ئەو بەرنامەيەكى كەمەبەستە لە لاشعورىدا چەسپى بكەيت و بىنئىرىت بەمەرجىك نىشانەيەك لە بەرنامەكەتدا دىارى بكەيت بۇ نموونە دەتوانىت وىنەى دلخۆشى و لەش سووكى لەگەل بەرنامەكەتدا بىنئىرىت تاكو لەكۆتايى كارەكەتدا بەرنامەكەت ئاراستەى لاشعورى نەخۆشەكە كرد " دەتوانىت پىرسىارى لىبىكەيت كە بزانىت ھەستى بەچى

دەكات، بەمەش دەتوانىت ئەو مەبەستەي كە ھەتە لەرېگەي ئەو بەرنامەيەو كە دروستى دەكەيت و دەينىرت جىبەجىي بکەيت.

كاتى دەتەوئىت كەسىك لەرېگەي بىرگۆرکىيۈە بخەوئىت دەبىت وئىنەي ئەو كەسەت بەوردى لەبىرى خۇتدا تۆمارکردىت بۇ ئەوئى بتوانىت لەكارەكەتدا بەئاسانى لەپىش چاوتدا دروست بىت و بىتە پىش چاوت.. بەرنامەي كارى خەواندن دەبىت بەشىۈەيەكى وئىنەي لەبىرتداي دروست بکەيت و لەگەلىدا گفتخاۋوزى خەوتن ئامادەبکەيت كە پىۋىستە ئەو كەسە بخەوئىت و ئاگاي لەخۇي نەمىنىت. بۇ نمونە دەتوانىت بلىت (تۆ ئىستا ھەست دەكەيت چاۋەكانت قورس دەبىت" ھەزەكەيت بخەوئىت) ئەم گفتخاۋوزىيە لەگەل وئىنەكەيدا ئامادەبکە واتە واھەست بکە كە ئەو كەسەي مەبەستتە بىخەوئىت لەپىش چاوتدا دەبىنىت كەپىلۈي چاۋەكانى قورس دەبىت و دادەخرىت. پاشان كە ئەم بەرنامەيەت جىبەجىي كىد ھەست دەكەيت ئەو كەسە چاۋەكانى قورس دەبىت و دەخەوئىت. ئەم كارە دەتوانىت بەدوۋ شىۋە ئەنجامى بدەيت يەكەمىان لەجىگەيەكى دوورەو كە ئەو كەسە لىت نزيك نىيە و نايىنىت " دوومىان كاتىك ئەو كەسە بەرامبەرت دانىشتوۋە يا لەنزيكتەوئىيە دەبىنىت " بۇ ئەم شىۋازەي دووم دەبىت راھىنانىكى زۆرباشت لەكردارى وردگەرى و خەواندى خۇيى و

بىرگۆرکىدا ھەبىت پاشان دەتوانىت ئەم راھىنانە جىبەجىي بکەيت " بەلام بۇ كارى خەواندن مەرج نىيە كە ھەموو كەسىك كارى تىبىكرىت و بخەوئىت يان وەك ھەموو راھىنانەكانى پىشوو " لەبەر ئەوئى زۆرکەس ھەيە كەبەھۇي پىكھاتى كەسايەتتىيانەو كەشىۋازىكى بەرگى زۆرى تىدا ناتوانىت كە بەتەواوى كۆتۈرۈلى لاشعورى بکەيت لەچاۋ كەسانى تردا.

ھەموو ئەم راھىنانانە لەبۋارى بىرگۆرکىي كارىگەرىدا پىۋىستى بەداپران و راھىنانى بەردەوام دەبىت تاكو بتوانىت بە تەواوى كۆتۈرۈلى بىرۋەماغى ھەموو كەسىكى پىبکەيت " بەلام مەرج نىيە بتوانىت لەسەرەتادا لەھەموو راھىنانەكاندا سەرکەوتن يەدەست بەئىنىت چۈنكە ئەم راھىنانە تەنھا بۇ چەند ھۆكارە بزۈنەرەكانە " پاشان دەتوانىت لەقۇناغى سىيەمدا كە برىتتىيە لەخەوى قول " ئەوكات دەتوانىت ھەموو ئەم راھىنانانە جىبەجىي بکەيت.

6- راھىنانى بىرگۆرکىي ھاۋبەش لەنىۋان دوو كەسدا

ھەرچەندە ئەگەر شعورت سەرقالى كاريكى تربيىت يان نامادى
 ۋەرگرتنى بەرنامەى بيرگۆرپكى نەبيىت

7- رايىنانى خويندەۋەى بير لەرېگەى بيرگۆرپكىۋە

شيۋازى خويندەۋەى بير لەرېى بيرگۆرپكىۋە جياۋازە لەۋ
 شيۋازەى كە لەنزىكەۋە بىرى كەسىك دەخوينىتەۋە "لەرېگەى
 بيرگۆرپكىۋە دەتوانىت بىرى كەسىك بخوينىتەۋە كە زۆر لىتەۋە
 دووربىت ۋە ھەست بەبىرۋېچۋونى ئەۋ كەسە بىكەيت بەلام
 بەمەرجىك شيۋەى ئەۋ كەسە لەلات ناشنا بىت بۇ نمونە
 ھاۋرپىت بىت بان وىنەى ئەۋ كەسەت لەلا بىت پاشان دەتوانىت
 كاري خويندەۋەى بىرى بۇ بىكەيت.

لەبەرئەۋەى ئەم كارە ۋەك ھەموو شيۋازەكانى تىرى بيرگۆرپكى
 پىۋىستى بەشيۋەى ئەۋ كەسە دەبىت كە مەبەستتە كاري
 تىبىكەيت يان زانىارى لىۋە ۋەربىگريت.

ۋىنەى ھاۋرپىيەكت يان شيۋەى كەسىك لەبىرتدا بىت دىارى بىكە
 لەبىرى خۆتدا چەسپى بىكە " پاشان ھەۋل بدە لەدۋاى قۇناغى
 يەكەمەۋە ۋىنەى ئەۋ كەسە بىنە پىش چاۋت ۋە ژيان ۋ

ئەم جۆرە رايىنانە دەبىت لەنىۋان دوۋكەسدا ئەنجام بدىت
 بەمەرجىك ھەردوۋكىان بتوانن كاري بيرگۆرپكى ئەنجام بدەن.

بۇ نمونە دەتوانىت ھاۋرپى يەكت دىارى بىكەيت كە
 ئارەزۋومەند بىت لەم بۋارەداۋ بتوانىت كاري بيرگۆرپكى بىكەت
 پاشان دەتوانن پۇژانە كاتى دىارى بىكەيت لەگەل ھاۋرپىكەتدا كە
 كاري بيرگۆرپكى تىدا ئەنجام بدەيت " لەۋ كاتەدا دەبىت
 ھەرچارەۋ يەككىكتان بە بەرنامە دروست بىكەن ۋە بىنپىرن يەككىكى
 كەتان كاري ۋەرگرتنى بەرنامەكە ئەنجام بدەن " ئەم رايىنانە
 دەكرىت ئاسانتر بىت لەچاۋ رايىنانەكانى تىدا بەھۋى ئەۋەى كە
 كەسى بەرامبەرت لەپروۋى شعورىيەۋە ۋەردگەرىيەكى تەۋاۋ
 دروستدەكات بەۋەرگرتنەۋەى زانىارى ۋە بەرنامەكانى كە
 بەرامبەرى لەھەمان كاتدا كەسى ۋەرگرت نامادەۋ ئاگادارى ناردىنى
 زانىارى بيرگۆرپكىيە ھاۋرپىكەيەۋە.

ھەر بۇيە دەتوانىت ئەم رايىنانە بە ئاسانتر ئەنجام بدەيت.

لەگەل راياننى بەردەۋامت لەسەر ئەم رايىنانە لەگەل ھاۋرپىكەتدا
 دەتوانىت بىگەيتە ئەۋ ئاستەى كە بەبى دىارىكردىنى كاتىك بۇ
 كاري بيرگۆرپكى يەكتى ئاگادار بىكەنەۋە لەكارىك يان
 لەپروۋداۋىك "

ج ھۆكۈمەت بزوئەنە كانى بىنگەيى (أستبصار)

پاھىئان لەبوارى كىردارى بىنگەيىدا كاريكى ئاسان نىيە پىويستى بە وردگەرىيەكى چىرو لىكجىابوونەوئەيەكى تەواو ھەيە لەگەل كىردارى بىرگۆرپكىدا " لەبەر ئەوئەيە ھەردو كىردارى بىنگەيى و بىرگۆرپكى نىزىكىيەكى تەواو لەنىوانىاندا ھەيە و لەزۆر كاتدا تىكەل بەيەكتى دەبن بەتايبەت لەكاتى ئەنجامدانى تاقىكردنەوئەيەك لەبوارى بىنگەيىدا " بەھۆى ئەوئەيە كىردارى بىرگۆرپكى زىاتر لە رىگەي زانىارىيەكانى دەماغى كەسىكى ترەو كاردەكات بەدەر لە زانىارى دەماغى كەسىكى تر ناتوانىت ھەست بەبوونى زانىارىيە دەركىيەكانى دەماغى بكات " بەلام كىردارى بىنگەيى زىاتر لەدەرەوئەيە عەقلى مرۆقەو زانىارىيەكان وەردەگىرت كە شىوئەكار كىردنەي بىرىتتە لەپروونكردنەوئەيە كەرسەكان يان شەفاف كىردنى كەرسەيەك " ئەم كارەش پەيوەندى بەوزە دەرپەريوئەكانى دەماغەو ھەيە كە لەسەر شىوئە كىردانگان پىچەوانە دەيىتەوئە زانىارىيەكانى دەوروبەر لەرىگەي ھەمان وزەو دەبەخشىتەوئە بەدەماغ.

بەسەرھاتى لەرىگەي ئەو وئەنەيەوئە دىارى بکەيت و بىيىنىت وەك چۆن لەشىوئەيە خويىندەئەوئە بىردا كارى پىدەكىرت " پاش ئەوئەيە توانىت لە قوئاغى بىيىندا ئەو زانىارىيەنە دەربەيىنىت كە تايبەتە بەو كەسەي كە بىرى بۆ دەخوئىنىتەوئە " ھەول بەدە كە ئەو ئەنجامانەي كە بەدەستت ھىناوئە ئاگادارى بکەيت تاكو دلىنيا بىت لە ئەنجامى كارەكەت. بەلام لەسەرھاتادا باشتەر وايە ھەول بەدەيت زانىارى پابردو سەبارەت بەو كەسە بەيىنىت بۆ ئەوئەيە بتوانىت لەماوئەيەكى زۆر كەمدا بتوانىت دلىنيا بىت لەكارەكەتدا. لەھەمان كاتدا دەبىت لەم پاھىئانەدا بە تەواوى كوئىرۆلى ھەموو بىرو بۆچوونى خوت بکەيت و لەكاتى ھەولدانىت بۆ بەدەستھىئاننى زانىارىيەكان لەھەر بوارىكدا بىت پىويستە بەشىوئەيە پىرسىار لەرىگەي بىرگۆرپكىوئە ئەو كەسە ئاگادار بکەيت تاكو لە لاشەورىدا مىكانىزمانە وئەلامى پىرسىارەكانت بەشىوئەيە بىرگۆرپكى بداتەوئە وەرى بگىرتتەوئە.

سەبارەت بە ھەموو ئەو پاھىئانانەي كە لەبوارى بىرگۆرپكىدا خرانەرو پەيوەندىيەكى زۆر نىزىك لەنىوانىاندا ھەيە و بەھىزىت لەپاھىئاننىكدا يارمەتيدەرت دەبىت بۆ پاھىئاننىكى تر.

1- رايھان بۆرونكردنەۋەي كەرەسەيەك

بۇ كاركردن لەبواری بىنگەييدا پيويستە بەتەۋاۋى كىردارى بىنينت كۆنترۆلكىردىتت و بتوانىت بەناسانى بچىتە ئەو قوناغەۋە كەپيويستە بۆ كارى بىنگەيى. دەتوانىت پاكەتلىكى جگەرە ئامادەبكەيت و بەيى ئەۋەي چاوت لىيى بىت كەسىك يارمەتت بىدات يات خۆت دەتوانىت ئەم كارە بكەيت " چەند جگەرەيەك لە پاكەتەكە دەرەيىنە و بىخەرە جىگايەكەۋە بەمەرجىك لەرېگەي ھەستى بەركەوتنەۋە نەزانىت چەند جگەرەت لىدەرەيىناۋە " پاشان ياكەتەكە دابخە و بەرامبەر بەخۆتدايىنى و دەست بەكارەكەت بكە " لەسەرەتادا بەرنامەيەك نامادەبكە بۆ كارى بىنگەيى لەسەر پاكەتەكە " بەم شىۋەيە " (ئىستا ھەست دەكەم وردە وردە پاكەتلى جگەرە لەپىش چاۋمدا پروون دەبىتەۋە تاكو ۋەك شووشەي لىدىت " پاشان دەتوانم ناۋ پاكەتەكە بىينم و لىزانم چەند جگەرەي تىدايە) ئەم گىفتخاۋىيە بەشىۋەي وىنەيى ئامادەبكە و دەست بەكارى خەۋاندنى خۆيى بكە "كاتىك دەگەيتە قوناغى دوۋەم واتە بىينى ھەست دەكەيت شىۋەي پاكەتەكە دىتەبىرچاۋت و وردە وردە بەپىي چۆنىتەتى ئەو بەرنامەيەي كە ئامادەت كىردوۋە پرووندەبىتەۋە تاكو دەتوانىت بەپرونى ناۋ پاكەتە جگەرە بىينىت "

كە ناۋ پاكەتەكەت بىينى دەتوانىت جگەرەكانى ناۋى بژمىرىت و بزانىت چەند جگەرەي تىدايە " لە پاش ئەم كارە بۆ زىاتىر دلىيىي لە ئەنجامى كارەكەت جگەرەكانى ناۋ پاكەتەكە بژمىرە و بزانە ئەو ژمارەيەي كە لەرېگەي بىنگەيىەۋە ھەستت پىكردوۋە راستە يان نا " دەتوانىت ئەم رايھانە بە بەردەۋامى دووبارە بكەيتەۋە تاكە دەگەيتە ئەنجامىكى باش.

2- رايھاننى بىنگەيى بۆ كارى پروونكردنەۋەي كەرەسە زانراۋەكان

مەبەست لەكەرەسە زانراۋەكان ئەو كارانە دەگىتەۋە كەبەشىك لەكارى بىرگۆركىي تىدايە واتە بەشىۋەيەكى ناپراستەۋخۆ زانىارى ناۋ كەرەسەيەك لەرېگەي كەسىكى ترەۋە ۋەردەگىرىت بەيى ئەۋەي خۆت مەبەستت بىت لىۋەي ۋەربگىرىت " ۋەك پروونكردنەۋەي جانتايەك يان گىرفانى كەسىك. ھتد " رايھان لەسەر يەكىك لەم كارانە دەتوانىت بەشىۋەي تىر كارى پىيكەيت و تازەگەرى تىداپكەيت.

كاتىك ھاپىيەكت لەنزيكتەۋە دادەنىشىت يان بەرامبەرت ھەۋل بدە لەرېگەي بىنگەيىەۋە بزانە چ كەرەسەيەك لەگىرفانىدايە

دەستى بۇ دەبەيت، ھەمان كەرەسەيە كە لەرپىگەي بىنگەيىھە دەبىيىت.

4- رايھىنان بۇ زانىنى كارتى ويىنە كىشراو

دەتوانىت بۇ ئەم رايھىنانە كاغەزى يارى بەكاربەيىت يان بە ئارەزوى خۆت چەند كارتىك دروست بەكەيت بۇ ئەم رايھىنانە.

دەستەيەك كاغەزى يارى ئامادە بەكە بە شىۋەي ھەلگەپراۋەيى لەسەر مېزىك دايان بنى و رىزيان بەكە "پاشان ھەول بە لەرپىگەي كىردارى بىنگەيىھە بەزانە كەھەر كارتە و چ ژمارەيەك يان چ جۆرىكە ويىنەكانى چىيە "يەك يەك كارتەكان تاقى بەكەرەو و پىژەي ئەنجامە سەرکە وتوۋەكانت دىارى بەكە "پاشان جارىكى تر دەست پىبەكەرەو و بەو شىۋەيە بەردوام بە اكو دەتوانىت پىژەيەكى باش بە دەست بەيىت.

دەتوانىت ھەموو ئەو رايھىنانەي كە لەبوارى بىنگەيىدا دەكرىت بە ئارەزوى خۆت تازەگەرى تىدابكەيت و شىۋازى تر بەپىي پىۋىستى خۆت بەكاربەيىت "بەمەرچىك لەشىۋازو چۆنىەتى كىردارى بىنگەيى لانەدەيت و تىكەل بەكىردارى پىرگۆركىي نەكەيت.

بۇ نمونە گەتخوۋازى ئەو بەخۆت بەدە كە دەتوانىت كىرفانى بەشىۋەيەكى پون دەبىيىت "پاش ئەوئە دەستت بەكاركرد دەتوانىت ھەست بەكەيت كە چ كەرەسەيەكە و لەچى دەچى و شىۋەي چۆنە بەنرىكى دىارى بەكەيت "كاتىك تەوانىت پىرار لەسەرناوى كەرەسەيەك بەدەيت "ھاۋرىكەت ئاگادار بەكەو بە ئەوئە دىنبايىت لەئەنجامى كەرەكەت "بەمەرچىك لەم رايھىنانەدا نايىت لەسەرەتادا ھاۋرىكەت ئاگادارى ئەم كەرەكەت "چۆنە ئاگادارى ئەو دەبىتە ھۆي تىكچوونى كەرەكەت و ناكىت كەرەكەت بەكىردارى بىنگەيى دابىرەيت.

3- رايھىنان بۇ كارى بىنىنى دەوروبەر

ئەم رايھىنانە دەتوانىت لەژورىكدا بىكەيت "ھەول بەدە لەجىگەيەكدا دەست بەكارى خەواندن بەكە تاكو دەگەيتە قۇناغى بىنىن پاشان ھەول بەدە دەوروبەرەكەي خۆت بەيىتە پىش چاوت و ھەموو كەرەسەكانى ژورەكەت دىارى بەكە "بەمەرچىك شىۋەي دانىشتەكەيى خۆت بگۆرىت و نەزانىت بەكام ئاراستەدا دانىشتوويت "لەدواي ئەوئە تەوانىت ژورەكە بىيىت ھەول بەدە بەژورەكەدا بەگىرەيت و چۆن دەبىيىت بەو شىۋەيە دەست بۇ كەرەسەيەك بەرەو بەزانە ئەو كەرەسەيەكى كە بەراستى

د/ھۆكۈمەت بىرۈنە كەنى پېشېبىنى

بەھۇي ئەھۋى كە كىردارى پېشېبىنى لەسەر بىنچىنەي بىرگۆرگى كاردەكات "پېويستە پېش ئەھۋى كە دەست بەدەيتە كارى پېشېبىنى دەبىت لەبۋارى بىرگۆرگىدا تۋانايەكى زۆرباشت ھەبىت و ئەنجامىكى باشت بەدەست ھىناپىت " ئەھۋات دەتۋانىت لەبۋارى پېشېبىنىدا زۆر بەسەر كەتۋويى ھەموو راھىئانەكان بە ئەنجام بگەيەنەيت.

1- راھىئان بۆ كارى پېشېبىنى كەسان

ۋەك چۆن لەبۋارى خويندەنەھۋى بىردا كارى پېشېبىنى لەرېگەيەۋە ئەنجامدرا بەھەمان شىيۋە دەتۋانىت كارى پېشېبىنى لەسەر كەسان ئەنجام بەدەيت بەلام جىاوازتر لەكارى خويندەنەھۋى بىر "بەلكو دەتۋانىت ھەر كەسك بىناسىت يان دوور بىت يان نىزىك دەتۋانىت لەرېگەي وىنەي يان بىنىنى ئەھۋ كەسەۋە كارى پېشېبىنى ئەنجام بەدەيت بۆ ئەم راھىئانەش دەبىت لەپېش ھەموو شتېكدا ئەم گەفتخۋازىيەت بەشىۋەي وىنەي لەخۆتدا جىگىر بگەيت (من دەتۋانم زۆر بەۋردى و بەئاسانى پېشېبىنى ھەموو كەسك بگەم " لەبەر ئەھۋى من زۆر بەتۋانام)

جىگىر بۋونى ئەم گەفتخۋازىيە لەدەرۋونتدا يارمەتۋىيەكى زۆرت دەدات بۆ بزۋاندى تۋاناکانت لەبۋارى پېشېبىنىدا ھەستىكت لادروست دەكات كە بەھىچ جۆرېك ھەست بەنامۇ بۋون نەكەيت بەرامبەر ئەھۋ دياردەيە.

پېش ئەھۋى دەست بەكارى پېشېبىنى بگەيت بۆ كەسك دەبىت لەپېشدا ھەموو بىرۋېچۋونى خۆت بەند بگەيت و رېگەنەدەيت كەبۇچۋونى خۆت تىكەل بەكارەكە بىت تەنھا ئەھۋ نەبىت كە لەبىرو لاشعورى ئەھۋ كەسەۋە ۋەرى دەگرىت پاشان ۋاھەست بگە كەتۋ دەتۋانىت بچىتە ناۋ مىشكى ئەھۋ كەسەۋە ۋاگادارى ھەموو رۋوداۋىكى داھاتۋوى ئەھۋ كەسە دەبىت. بەمەش دەتۋانىت بەپىي پېويستى خۆت چۆت بۆت بە شىۋەيە پرسىيار لەدەرۋونى خۆتدا دروست دەكەيت و پاشان چاۋەرپى ۋەلامى ئەھۋ پرسىيارە دەكەيت كە تايبەتە بەھۋ كەسەي كەپېشېبىنى بۆ ئەنجام دەدەيت لەپاش ئەھۋى ۋەلامى پرسىيارەكەت لا دروستبۋو ئەھۋ دەتۋانىت بەشىۋەي وىنەيى ژيانى ئەھۋ كەسە بەئىنەتە پېشچاۋت و كىشەكانى بەپىي پرسىيارەكەي خۆت ديارى بگەيت و لەلاي خۆت تۆمارى بگەيت تاكو بۇچۋونەكانى خۆت سەبارەت بەھۋ كەسە جىبەجى دەبىت. ئەم راھىئانە دەبىت پۆژانە بەردەۋام كارىان تىدابكەيت تاكو دەتۋانىت كارى پېشېبىنى بەرپۆژەيەكى باش ئەنجام بەدەيت.

2- رايىنان بۇ پىشېنى كارىك

ئەم رايىنانە دەتوانىت لەسەرەتادا لەسەر ژيانى پۇژانەى خۆت كارى تىدا بىكەيت "بۇ نموونە كاتىك دەست دەدەيتە كارىك ھەول بىدە لەپىگەى خەواندىنى خۇيىيەو بەرنامەيەك دروست بىكە كە تايىبەت بىت بەو كارەو ەك ئەم بەرنامەيە (من دەتوانم پىش ئەو ەى دەست بىدەم ئەم كارە چۇنيەتى كارەكەو چاكى و خراپى بەتەواوى و بەراستى بىينم و ئەنجامەكەى دىارى بىكەم) ئەم گەتخوازىيە كاتىك

دەچىتە قۇناغى دوو ەمەو دەتوانىت بەشيوەيەكى راستى ەموو ئەو زانىارىيانەى كە تايىبەتن بەو كارە دىارى بىكەيت و ئەنجامەكەى بەچاوى خۆت بىينىت "پاشان كە دەستت داىە كارەكەت تىيىنى ەنگاۋەكانى ئەو ئەنجامە بىكە كە لەپىگەى پىشېبىيەو بەدەستت ەيناو ە بەرەدەوامىت و سەرکەوتنت لەسەر ئەم رايىنانە دەتوانىت بە ەموو كارىكى پۇژانەى خۆت و ھاوپىكانت لەپىگەى پىشېبىيەو ئەنجامەكەت دىارى بىكەيت بەرپىژەيەكى زۇرباش.

3- رايىنان بۇ كارى پىشېنى گىتى

ئەم رايىنانە پەيوەندى بە بەسەرھاتنى گىتتىيەو بۇ نموونە دەتوانىت لەپىگەى ئەم رايىنانەو پىشېنى پووداۋ بەسەرھاتى گىتى شارەكەت يان دەوروبەرەكەى خۆت بىكەيت بەمەرجىك تارادەيەك ئاگادارى ەندىك بەسەرھات و پووداۋى ئەو جىگەيە بىت "بۇ ئەم كارەش بە ەمان شيوەى رايىنانى پىشوو دەبىت لەپىگەى خەواندىنى خۇيىيەو لە قۇناغى دوو ەمدا ئەم گەتخوازىيە جىبەجى بىكەيت (من دەتوانم ەموو پووداۋ و بەسەرھاتىك بەگىتى لەم جىگەيەدا دىارى بىكەم و كات و شوپىنى پووداۋەكان بەروونى دىارى بىكەم) پاش ئەو ەى تىوانىت ئەم گەتخوازىيە جىبەجى بىكەيت ەست دەكەيت بەشيوەيەكى راستى ەر پووداۋىك پىش ئەو ەى پوودات دەتوانىت بىينىت و ەستى پىبىكەيت.

4- رايىنان بۇ جىبەجى كىردى بەرنامەيەكى پىشېنى دروستكراۋ

بەھوى ئەو ەى كە كارى پىشېنى لەسەر بىچىنەى كارى بىرگۆپكى ئەنجام دەرىت دەتوانىت لەپىكەى بىرگۆپكى

پراھىنانە بىرىتى بوو لەكارىكى پېشېبىنى كەبەپىيى ويستى خۆت دروستى دەكەيت و ئەنجامەكەى دىارى دەكەيت "بەلام پراھىنانەكانى پېشوو بەشىۋەيەكى لاشعورى پروودەدات و بۆچوونى خۆت بەسەر كەسەكان و پرووداۋەكاندا جىبەجى ناكىت ھەرچەندە لەوانەيە لەزۇركاتدا بۆچوونى خۆتى تىكەل بىت بەلام زياتر تۆ دەتوانىت زانىارىيەكانى پېشېبىنى لە لاشعورى كەسەكاندا ۋەربگىت و ئاشكرايان بكەيت.

ھ-ھۆكارە بزوينەرەكانى سايكۆكىنىزىيا

ھەموو ئەو دىادانەى كەپىستىر باسگران ۋەك بىرگۆركى و خويندەنەۋى بىرو پېشېبىنى و بىنگەيى "لەھەموو كەسىكدا ھەن و لەپىگەى ھەموو ئەو پراھىنانەى كەخرانەروو دەتوانىت كۆتۈرۈل بگرىن و كارىان پىبكرىت "بەلام دىاردەى سايكۆكىنىزىيا مەرج نىيە لەھەموو كەسىكدا ھەبىت و بتوانىت بەئاسانى ئەم توانايە بەدەست بەپىنرىت بەھۆى ئەۋەى كە ئەم توانايە بەپىزەيەكى زۇركەم لەكەساندا ھەيە بەتايبەت ئەو كەسانەى كەچاوپىس دەناسرىن يان ھەندىك كەس كە ئەم توانايەى تىدا ھەيە بەلام ھەستى پىنەكردوۋە "دەتوانىت لەپىگەى ئەم

كارىگەرەۋە بەرنامەيەكى تايبەت ئامادە بكەيت و بەدەرى بخەيت تاكو بتوانىت كارىكى پېشېبىنى لەسەر كەسان جىبەجى بكەيت.

پېش ئەۋەى دەست بەكارىكەيت دەبىت بەرنامەيەك ئامادە بكەيت بەمەرجىك ئەو بەرنامەيە بەشىۋەيەك بىت لەپرووداۋىكى راستىيەۋە واتە ناكىت بەرنامەيەكى ۋەھمى ئامادە بكەيت و مەبەستت بىت جىبەجى بكەيت. "بۆ نمونە نەتوانىت بەرنامەيەك لەسەر كۆمەلىك يان يەككە لەھاۋرپىكانت دروست بكەيت بەم شىۋەيە (ۋىنەى جىگەيەك لەخەيالى خۆتدا دروست بكە و پاشان ۋاھەست بكە كەتۆ لەو جىگەيەيت ۋەك مالىك يان جىگەيەكى گشتى بەمەرجىك ھاۋرپىكەت ھاۋرپىكەت ۋە جىگەيەى كرديبىت پاشان ۋاھەست بكە كە ئەو ھاۋرپىكەت بىت بۆلات و باسى شتىكت بۆ دەكات يان ھەر بابەتىك كە خۆت ئارەزوۋى بكەيت) ئەم بەرنامەيە بەپىيى ئارەزوۋى خۆت دروستى بكە و ھەول بەدە كە لەپىگەيەكەۋە كارىكەيتە سەر ھاۋرپىكەت و لە لاشعورىدا جىگىر بكەيت "پاش ئەۋەى توانىت لەكردارى بىننىدا ئەو بەرنامەيەى دروستت كىدوۋە بىبىنىت "ئەۋا دەتوانىت دۇنيا بىت لەجىبەجىكردن و ھاتنەدى ئەو بەرنامەيە بەمەرجىك لەبەرنامەكەدا بەوردى كات و شوينى ئەو پرووداۋەى كەدروستى دەكەيت دىارى بكەيت "پاشان لەكات و شوينى پرووداۋەكە ئامادە بەو چاۋەرۋانى ئەنجامى پېشېبىنىيەكەت بكە. ئەم

راھىنانە ۋە ئاشكرايان بىكات و كارىيان تىدا بىكات بۇ مەبەستى
كۆتۈرۈلگۈدەن ئەم تۈنەنە بەشىۋەيەكى زانستى و سەرگەوتوۋ.

لەجولەدايە يان پڑاۋە، گەرۋابوۋ ئەۋا دەتۈنەيت لەپىگەيەۋە
دەست بەراھىنانەكانى تر بىكەيت و بەفراۋانى كارى تىدا بىكەيت.

1-راھىنان بۇ شەپۇلدان بەئو

لەم راھىنانەدا دەتۈنەيت بوۋنى ئەم تۈنەنەيت لەخۇتدا
ئاشكرا بىكەيت لەجىگەيەكى ھىمندا دابنىشە و قاپىكى فراۋان
ئامادە بىكە و پىرى بىكە لەئو "پاشان پىش ئەۋەى دەست
بەئەنجامدانى راھىنانەكە بىكەيت دەبىت لەپىشدا بەرنامەيەك بۇ
ئەم كارە ئامادە بىكەيت بۇ نمونە لەخەيالى خۇتدا ۋاھەست بىكە
كەدەتۈنەيت لەئەنجامى وردگەرى كردنە سەر ئاۋەكە شەپۇلى
پىبەدەيت و ئاۋەكە بشلەقېنەيت و پىرېژىت "لەدۋاى ئەۋەى
كەبەرنامەكەت ئامادەكرد دەست بەكارى خەۋاندن بىكە بەمەرچىك
ھەر لەسەرەتاۋە لەئاۋەكە بىروانەيت تاكو بەشىۋەيەكى سىروشتى
بەھۋى راھاتنەت لەكردارى خەۋاندن دەچىتە قۇناغى دوۋەمى
خەۋاندن خۇيەۋە بەمەش لەم قۇناغەدا ئەۋ بەرنامەيەى
كەئامادەت كىردۈۋە جىبەجى دەبىت پاش ئەۋەى بەرنامەكەت
جىبەجى بو "بۇ ئەۋەى بتۈنەيت دۇنيا بىت لەكارەكەت لە دۋاى
ئەۋەى بەئاگاھاتىتەۋە سەيرى قاپەكەبىكە و بزانە ئاۋەكەى ناۋى

2-راھىنان بۇ جولاندنى كەرەسەيەكى بچووك

بۇ ئەم راھىنانە دەتۈنەيت تۇپىكى بچوكى سووك ئامادە بىكەيت و
بەپەتۈكى بارىكەۋە بىبەستىت و ھەلىبواسىت بەمەرچىك تۇپەكە
لەئاستى نىۋان ھەردوۋ چاۋەكانت بىت "پاشان بەرامبەر
بەتۇپەكە دابنىشەۋ بەوردگەرىيەۋە لەتۇپەكە بىروانە "پىش
ئەۋەى بچىتە كارى خەۋاندن خۇيەۋە بەرنامەيەك بۇ جولاندنى
ئەۋ تۇپە نامادە بىكە و "بۇ نمونە گەر بتەۋىت بەلەى راستدا
بىجولېنەيت دەبىت لەخەيالى خۇتدا بەرنامەكە وادىروست بىكەيت
كەتۇپەكە وردەۋردە بەرەۋ لای راست دەچىت پاشان دەگەرپىتەۋە
بۇ لای چەپ ئەم بەرنامەيە پاش ئەۋەى ئامادەت كىرد لەقۇناغى
دوۋەمدا دەتۈنەيت جىبەجى بىكەيت "لەدۋاى ئەۋەى
بەئاگاھاتىتەۋە لەكردارى خەۋاندن ھەست دەكەيت تۇپەكە
لەجولەدايەۋ بەلەى راست و چەپدا دەچىت ئەمەش دەبىتە ھۋى
ئەۋەى كەزىاتر دۇنيا بىت لەئەنجامى كارەكەت.

بارىكى وھەمى دەبن ناتوانن ھەست بەو ھەن كە ئەو كارەى ئەنجامى دەدن تەنھا لە خەيالى خۇياندا بوو نەك بەپراستى "لەبەر ئەو ھەى دەبىت بۇ ئەنجامدانى ئەم پراھىنانە زۆر بەشىۋەھەكى تاقىگەھى و زانستى كارىان تىدا بىكەيت تاكو بتوانىت زياتر دۇنيا بيت لەپراستى ئەنجامى كارەكانت.

ھەموو ئەم پراھىنانەھى كەلپىردا خرانەپروو تەنھا بۇ ئاشكرا كىردى ئەو توانايەھە كە لەخۆتدا ھەھە پاشان كۆتتۆل كىردىن پراھىنانەھى زانستى پىكۆپىك "لەدوای ئەو ھەى كە بتوانىت لەھەموو ئەم پراھىنانەدا سەركەوتوو بيت ئەو دەتوانىت بەپىيى وىستى خۆت بەرنامە نامادەبىكەيت و ئەو توانايەھى كە كۆتتۆل كىردوو بە ئارەزووى خۆت كارى پىبىكەيت.

جگە لەھەموو ئەو دىاردانەھى خرانە پروو چەند دىاردەھى تر ھەن كە لەخودى مروقدان بەلام مەرج نىيە لەھەموو كەسىكدا ھەبن بەھوى ئەو ھەى كە بزواندىن پەيوەندى بەچۆنەھى پىكەھى كەسىتى مروقەھە ھەھە بەلام بەھوى بەدەستەھىنى باوھپىكى پتەو لەپادەبەدەر دەتوانىت كارىان پىبىكىت و كۆتتۆل كىرپىن ھە دىاردەھى فېرپىن و بەرزبوونەھەو. ھتد "بەلام ئارەزوومەند دەتوانىت ھەموو ئەو توانايەھى لەخۆيدايە بىزۆنىت بەمەرجىك بتوانىت كۆتتۆل ھەموو پىروپوچوونى خۆى بىكات و

3- پراھىنان بۇ بەرزكردنەھەى كەرسەھەك

دەتوانىت كەرسەھەھەكى سووك و بچوك نامادە بىكەيت و لەسەر مېزىك دابىنىت پاشان خۆت لەسەر كورسىيەك دابنىشەو بەوردگەرىيەھە لە كەرسەھەكە پروانەو بەرنامەھەك بۇ بەرزكردنەھەى كەرسەھەكە بەشىۋەھەكى خەيالى نامادەبىكە و ھەست بىكە ئەو كەرسەھە وىردەور دە كىشى سووك دەبىت و بەرز دەبىتەھە تاكو ئەو ئاستەھى خۆت دەتەوئ پاشان بىتە خوارەھەو لەجىگەھەكى تردا بىكەوئ "لەدوای نامادەكىردى ئەم بەرنامەھە جىگەھى كەرسەھەكە بەقەلەمىك دىارى بىكە بۇدلىنىت لەجولانى كەرسەھەكە. پاش ئەو ھەى دەستت بەكار كىردو لەقۇناغى دوومدا كەرسەھەكە بىنى كە بەرزبووھە ئەو ھەول بەدە بەپىيى ئەو بەرنامەھەكى كە بۇ بەرزكردنەھەى ئەو كەرسەھە نامادەت كىردوو با لە جىگەھەكى ترى مېزەكە بىكەوئە خوارى "لەدوای ئەھەى بەئاگاھاتىتەھە لەكارى خەواندن "سەھىرى جىگەھى كەرسەھەكە بىكەو بزائە لەو جىگەھەكى كەنىشانەت كىردوو لاچووھە يان نا ئەگەر لاچووھە ئەو دۇنيا بەھەھەى كە بەپراستى توانىتە ئەو كەرسەھە بەرزبىكەيتەھە ھەك چۆن لەكارى خەواندىنى خۆبىكەدا لەپىگەھى بىننەھە ئەنجام دا. زۆر كەس بەپراستى دەتوانن كەرسەھەك بەرزبىكەنەھە بەلام بەھوى ئەھەى كەتوشى

لەتاقىكردنه وەى داپراندا ئەنجام نەدەيت ناتوانيت بە ئاسانى و سەرکەوتوويى تواناكانى خۆت بىزوينيت و كارىان پيىكەيت.

خۆى لەنامۆبوون و بىرى وەھمى دەريان بکات و زانستىيانە دياردەکان لەگەل چۆنيەتى پيىكەتى دەماغ و جەستەيدا ليىكداتەوہ "لەبەر ئەوہى هيچ شتتيك لەلای مروؤة قورس و گران نىيە گەربيتو خۆى مەبەستى بيىت و بەويست و باوہريكى پتەوہوہ كارى بۆ بکات.

پاشان ھەموو ئەو دياردانە كەخرانە پروو پيويستە ھەر بەشتيك و بەتايەبت كارى تيىدا بکەيت و راھيىنانەكانى بەريىكوپيىكى تەواوبکەيت تاكو دەگەيتە ئەنجام "نەك بابەتەكان تيىكەل بيىت و ھەر جارە و لەبوارىكددا راھيىنان بکەيت "لەبەر ئەوہى ھەر بوارە و تايىبەتمەندى خۆى ھەيە و پيويستى بەچەسپ (طبع)بوونى بەرنامەى تايىبەتى خۆى ھەيە " ھەر بۆيە نابيىت بەتيىكەلى كارىان تيىدا بکەيت " چونكە ئەم تيىكەلى بوونە وات ليىدەكات كە نەتوانيت كۆترولى دياردەيەك بەدەست بەيىنيت "پاشان بۆ ھەر دياردەيەك كە كارى تيىدا دەكەيت پيويستت بەتاقىكردنه وەى داپران دەبيىت "وہك لەسەرەتادا چۆنيەتى ئەم تاقىكردنه وەيە خرايە پروو " دەبيىت خۆت بەپيى چۆنيەتى ئەو بوارە كاتيىكى تايىبەت ديارى بکەيت بۆ تاقىكردنه وەى داپران كە تيىدا بتوانيت ھەموو راھيىنانەكانى ھۆكارە بزوينەرەكانى ئەو دياردەيەى تيىدا ئەنجام بەدەيت . لەبەر ئەوہى ئەگەر بيىتو ئەم راھيىنانە

قۇناغى سىيەم

خەۋى قول

وہك باسكرا مرؤۋە لە پرووى فەسلەجى و بايۇلۇجىيەوہ
 خاوەنى ھەموو توانايەكى پاراسايكۆلۇجىيە بەلام بەھوى
 فراوانبوونى بىرو سەرقالى دەماغى لەسەر شىكارکردنى
 بەرنامەكانى ژيانى پۇژانەى نەيتوانىوہ وردگەرييەكى چىر
 بەدەست بەينىت بۇ بزواندى تواناكى كە لەپىگەى كارلىكە
 بايۇكىمياوييەكانى دەماغىيەوہ دروست دەبن "بۇ بزواندى
 ھەموو ئەو توانايەش پىويستى بەوردگەرييەكى چىر باوہپىكى
 پتەو ھەيە تا لەپىگەيەوہ فشارىك لەسەر پىكھاتەگانى ناو
 نيورۇنەكانى دەماغ (الخلايا العصبية) دروست بكات و وزى
 ھىزە لەرادەبەدەرەكان دەپەپىنىت "ھەر بۇيە بۇ بزواندى ھەموو
 ئەم توانايە پىويستى بەوردگەرييەكى چىر دەبىت كە ئەويش
 لەپىگەى خەواندى خويى و خەوى قولەوہ بەدەست دەھىنرىت.
 بەلام لەقۇناغى يەكەم و دووہمدا كەباسكرا تەنا بۇ دروست كردن
 چەسپ بوونى ھۆكارە بزوينەرەكان خرانە پوو مەبەستى
 پىكخستن و چەسپ كردنى ھۆكارە بزوينەرەكان بۇ بزواندى
 دياردەكان. بەلام مەرج نىيە لەم دوو قۇناغەدا تواناكان
 بزوينىت و كاريان پىبەكەيت لەبەر ئەوہى لەوانەيە نەتوانىت

لەقۇناغى دووہمدا وردگەرييەكى پىويست بەدەست بەينىت بۇ
 بزواندىان "ھەرچەندە كەسايەتى مرؤۋو دەوروبەرەكەى پۇلى
 سەرەكى دەينىت لەم كارەدا بەلام ناكرىت قۇناغى دووہم بە
 بزوينەرى دياردەكان دابنرىت. ھەريۇيە پىويستە لەقۇناغى
 سىيەمدا كە بەخەوى قول دەناسرىت دياردەكانى تىدا بزوينت
 "بەھوى ئەوہى لەم قۇناغەدا دەتوانىت وردگەرييەكى زۇر چىر
 بەدەست بەينىت كە لەپىگەيەوہ دەتوانىت بەتەواوى كۆتتۇلى
 ھەموو بىرو شىكارەكانى شعورت بكەيت بەمەش دەتوانىت ئەو
 پىزە بەرزە لەوردگەرى بەدەست بەينىت بۇ بزواندى دياردەكان.

لە كاتىكدا كە دەتوانىت بەتەواوى كۆتتۇلى خەوى قول
 بكەيت لەپىگەيەوہ ھەموو ئەو بەرنامانەى كە نامادەت كردوون
 بۇ كارى بەدەرخستن لەپىگەيەوہ بەشىوہيەكى زۇر زال بوو
 لەلاشعوردا كاريگەرى خويان دەنوئىنىت و كارلىكە
 بايۇكىمياوييەكان دروست دەكەن و بەپىي چۇنيەتى بەرنامەى
 بەدەرخەر وزە شارراوہكانى ناو نيورۇنەكانى دەماغ
 دەردەپەپىنن و كارى خويان دەكەن بەپىي چۇنيەتى ئەو
 بەرنامەيەى نامادەت كردووہ بۇ كارى بەدەرخستن.

بۇ ئەوہى بتوانىت بەناسانى كۆتتۇلى كىردارى خەوى قول
 بكەيت پىويستە شىوازى راھىنانەكانى وردگەرى خۇنامادەكردن

واتە كىردارى بىنن لىرىگە يەوە كارى رايىنانە كانى وردىگەرى ئەنجام بەدەيت.

1- پىش ئەوۋى كە دەست بەدەيتە ئەم ئەم رايىنانە پىويستە بەرنامە يەك تايبەت بەم رايىنانە لىرىوخە يالى خۇتدا دروست بىكەيت پاشان دەست بەكارى خەواندىنى خۇيى بىكەيت "بۇ نىمۇنە (ويىنە) بازىنەكى گەورە پەش لىپىش چاوتدا دروست بىكە و پاشان واهەست بىكە كە بازىنەكە زۇر بەھىۋاشى وردورە بىكە دەبىتەوە تاكو بەھىندەى خالىكى رەشى لىدەيت "لەدواى ئەم كىردارە بە بەردەوامى لەو خالە رەشە بىروانە بەبى ئەوۋى بىرت بەلای هىچ شىتىكى تردا بىتە (بىتە) ئەم بەرنامەى پاش ئەوۋى كە ئامادەت كىرد "هەول بەدە بىتە قۇناغى دوو مەوۋە كە بىرتىيە لىكىردارى بىنن. لەكاتىكىدا لىكىردارى بىنننىدا بەرنامە ئامادە كىراو كەت جى بەجى دەكەيت هەست دەكەيت بەتەواوى بەرو خەوىكى قولتەر دەچىت و زىاتر بىناگا دەبىت لەدەور بەرت "بەتايبەت هەستى بىستى تەواو لەكار دەكەوۋىت.. لەگەلەيدا زىاتر هەرچى بىروھۇش و خەيالىت هەيە لەو خالەدا كۆدەبىتەوە "بەتايبەت لەگەل بىكە بوونەوۋى بازىنەكە. لەم رايىنانەدا دەتوانىت بەرنامەكە وەها دروست بىكەيت كەبتوانىت بۇ ماوۋەكى زۇر لەبازىنە بىكە كىراو كە بىروانىت و وردىگەرىيەكى چىرتەر بەدەست بەننىت.

بىگۇرپىت و بەپىيى هەنگاۋەكانت لەكىردارى خەواندىنى خۇيى كارى تىدا بىكەيت "بۇ نىمۇنە لەقۇناغى يەكەم و دوو مەدا شىۋاى رايىنانەكان جىاواز بوون بەھۇى ئەوۋى لەم دوو قۇناغەدا ناتوانىت بەخىرايى وردىگەرىيەكى چىر بەدەست بەننىت "بەلام لەقۇناغى سىپەمەدا بەھۇى ئەوۋى كەپىويستى بەوردىگەرى چىر هەيە دەبىت شىۋاى رايىنانەكانىش لەگەل چۇنىەتى ئە قۇناغەدا بىت تاكو بتوانىت خۇتى بۇ ئامادە بىكەيت.

رايىنانەكانى وردىگەرى خۇئامادە كىردن بۇ قۇناغى سىپەم

پاش ئەوۋى تىوانىت ھۇكارە بىزىنە رەكانى تايبەت بەدىاردە يەك لە خۇتدا چەسپ بىكەيت و بەتەواوى كۆتتۇلى كىردارى بىنن بىكەيت "دەتوانىت دەست بەدەيتە كارى رايىنانەكانى وردىگەرى خۇئامادە كىردن بۇ قۇناغى سىپەم بۇ ئەوۋى بتوانىت كىردارى بەدەرخستىن لىرىگە يەوۋە ئەنجام بەدەيت "بەلام هەموو ئەم رايىنانە لەرىگەى قۇناغى دوو مەوۋە دەكىرت

ئەنجامدا "پراھىنانەكانى وردگەرى و قۇناغى سېيەم يارمەتى زۆر باشت دەدەن بۇ ئەم كارە پېويستە بۇ كۆنترۆلكردىنى خەوى قول بەرنامەيەك نامادە بگەيت و بتوانيت ئەم بەرنامەيە لەلاشعورى خۇتدا چەسپ بگەيت پاشان لەگەلدا كليليك دروست بگەيت بۇ ئەوہى لەپرىگەيەوہ بگەيتە ئەو ئاستەى كە مەبەستتە " بۇ نمونە دەتوانيت بەرنامەىلا خەوى قول بەم جۆرە نامادەى بگەيت (هەست دەكەم تاكو ژمارە پەنجا دەژميرم لەگەل ھەموو ژمارەيەكدا زياتر دەچمە خەويكى قولەوہۆ بەتەواوى ئاگام لەخۇم نامينيّت " ھەر كاتيک تاكو ژمارە پېنج بژميرم بەخيراىى دەچمە خوى قولەوہ) كاتيک ئەم بەرنامەيە لەقۇناغى بينيندا جيپەجى دەكەيت " ھەست دەكەيت لەگەل ھەر ژمارەيەكدا خەوت قولتر دەبيّت و بەتەواوى ون دەبيّت پاش ئەوہى بەئاگا دييىتەوہ دەتوانيت تاكو ژمارە پېنج بژميرت لەگەل ژماردىنى ئەم ژمارەيەدا بەخيراىى دەچيىتە خەويكى زۆر قولەوہ.. ئەم پراھىنانە دەتوانيت بەردەوام كارى تېدا بگەيت تاكە بەتەواوى لەلاشعورتدا چەسپ دەبيّت.

دەتوانيت لەجياتى ئەو كليلەى كە بۇ خەوى قول دروستى دەكەيت و لەلاشعورى خۇتدا چەسپى دەكەيت "دەكرىت كليليكي تر دروست بگەيت كەيتوانيت لەپرىگەيەوہ پيش ئەوہى دەست بەكارى خەواندن بگەيت بەشيۆەيەكى خيرا كۆنترۆلى ھەردوو

2- ئەمپراھىنانەش لەقۇناغى دووہمدا كارى پېدەكرىت "دەتوانيت لەپرىگەى بەرنامەيەكى تايبەتەوہ ئەنجامى بدەيت " بۇ نمونە (ويىنەى بازنەيەكى بچوكى سېى لەخەيالى خۇتدا دروست بگە و واھەست بگە بازنە سېيەكە وردە وردە بچوك دەبيّتەوہ " لەگەل بچوك بوونەوہيدا زياتر پروون دەبيّتەوہ و دەگەشيّتەوہ تاكو ماوہيەك پاشان لەپيش چاوتا نامينيّت) كاتيک دەگەيتە قۇناغى دووہم ھەول بە ئەم بەرنامەيە جيپەجى بگە " لەگەل جيپەجى كرنيدا ھەست دەكەيت كاتيک بازنە سېيەكە بچوك دەبيّتەوہ و دەگەشيّتەوہ زياتر بىرو خەيالت لەو بازنەيەدا چر دەبيّتەوہ دەبيّتەوہ بە بەردەواميت لەسەر ئەم دوو پراھىنانە دەتوانيت خۇت لەسەر كارى وردگەرى چر پراھىنينيت و لەپرىگەيەوہ بچيىتە خەويكى زۆر قولەوہ.

كۆنترۆلكردىنى خەوى قول

بۇ ئەوہى بتوانيت بەناسانى و بەخيراىى بگەيتە خەوى قول و بەرنامە نامادەكراوہكانت جيپەجى بگەيت پېويستە لەسەرەتادا ھەول بدەيت كۆنترۆلى كردارى خەوى قول بگەيت تاكو بتوانيت بەخيراىى و بەوردى بگەيتە ئەو ئاستەى بۇ ئەم پى رستە پاش ئەوہى ھەردوو قۇناغى يەكەم و دووہمت بەسەرکەوتويى

دەتەوئىت ھاورپىيەكت بەكارىك رازى بىكەيت دەبىت لەبەرنامەكەشدا بەھەمان جۆر ئەو شىۋازە بەكاربەئىت "ھەرۋەھا لە ھەموو بەرنامەيەكدا پىۋىستە زۆر بەوردى رەچاوت كات و شوئىنى ئەو رووداۋەيان ئەو كارە بىكەيت بەپىي پىۋىست .

بۇ ھەر بەرنامەيەكەش پىۋىستت بەسەرتايەك دەبىت كە لەپىگەيەۋە بچىتتە بەرنامەكەۋە "بۇ ئەم كارەش دەبىت ھەمىشە لەشىۋەي كەسەكانەۋە دەست بەكاربىت چۈنكە شىۋەي كەسەكان رۆلى سەرەكى دەبىنن بۇ پەيۋەندى كەردنى نىۋان خۆت و ئەو كەسە ئەم كارەش لەپىش دەست پىكەردنى تاقىكەردنەۋەكاندا دەبىت ھەمىشە بەرنامەكەت نامادەكەردىت و بەشىۋەيەكى وئەيى چۆنت دەۋىت بەو شىۋەيە لەخەيالى خۆندا دروستى بىكە و مەبەستت چ شتىك بوو بەرونى بېيەنە پىش چاوت و بەوردگەرييەۋە نىشانەي بىكە تاكو لەكاتى جىبەجى كەردنىدا ئەو مەبەستەي كە ھەتە بتوانىت بېيىكىت لەبەرئەۋە بەرنامەكان لەخەيالدا چۆن ھەستى پىبىكەيت و دروستى بىكەيت لەكاتى كەردارى بىننىدا بەھەمان شىۋە ئەو بەرنامەيە دەبىننىتەۋە بەلام بەشىۋەيەكى پرونترو راستى تر "ۋەك ھەموو ئەو بەرنامەنى كەپىشتر لەپرايىنەكاندا كاريان پىدەكەيت . بۇ نمونە دەتەۋىت بەرنامەيەك نامادەبىكەيت لەسەر ھاورپىكەت بۇ ئەۋەي بىت بۇ لات "دىارە ئەم مەبەستەت دەبىت لەپىگەي

قۇناغى بىننىن و قۇناغى خەۋى قولى پى بىكەيت "بەلام بەمەرچىك دەبىت كاتىكى زىاترى بۇ دىارى بىكەيت يان دەكرىت ژمارەكە زىاتر بىكەيت لەژمارە (10)ۋە بۇ ژمارە (20) بەمەش دەتوانىت ھەموو قۇناغەكان بىكەيتە يەك قۇناغ "بەمەرچىك لەسەرەتادا ھەردو قۇناغى يەكەم و دوۋەمت بەتەۋاۋى كۆنترۆل كەرد بىتو پرايىنانى تەۋاوت تىداكەردىت .

چۆنىەتى دروستكەردنى بەرنامە

بۇ ئەۋەي بتوانىت مەبەستت و تاقىكەردنەۋەكانى خۆت لەپىگەي دىارەكانەۋە بە ئەنجام بگەيەننىت پىۋىستە شارەزايىەكى تەۋاوت ھەبىت لەبۋارى داپشتنى بەرنامەدا "چۈنكە زۆركەس ۋاھەست دەكەن كەئەۋەي لەبىرياندا بىت و مەبەستىان بىت بەناسانى دەتوانن جىبەجى بىكەن بەتايبەت زۆر بۇچۈنى ۋەھمى كە ھىچ جۆرىك ناكەيت و جىبەجى نابىت . لەبەر ئەۋە دەبىت لەدپشتنى بەرنامەدا زۆر بەوردىيەۋە رەچاۋى چۆنىەتى ئەو كارە بىكەيت "بە نمونەكە دەتەۋىت لەپىگەي دىارەيەكى بىرگۆرپىۋە كاريك لەسەر كەسىك ئەنجام بەدەيت "دەبىت ھەرچۆنىك بىت تارادەيەك شارەزايىەكەت لە لەچۆنىەتى كەسايەتى ئەو كەسە بىت ۋەك چۆن لەئىانى رۇژانەت دا

جىبەجى كىردىنى ئەو بەرنامە خواستىنە كەخۇت مەبەستە "بەلام پىويستە ئاگادار بىت لەوئى كەمەموو قۇناغەكانى خەواندىنى خۇيى پەيوەندىيان بەيەكتىيەو ھەيەو پاش ئەوئى بەتەواوى راھاتىت لەسەر راھىنانەكانى دەتوانىت بەئاسانى و بەخىرايى ھەرسى قۇناغەكە لەيەك كاتدا جىبەجى بىكەيت بۇ نىمۇنە ھەر لەرپىگە ئەو كىلەي كە دروستت كىردوۋە دەتوانىت كۆنترۆلى خۇتى پى بىكەيت و لەماۋەيەكى كەمدا بىچىتە خەوى قولەوۋە بەرنامەكانت جىبەجى بىكەيت لەگەل بەردەوامىت لەسەر ئەم كارە دەتوانىت ھەر لەبەرنامەكاندا نىشانە بەوۋە بەدەيت كە لەكاتى خەواندىن و خەوى قولدا چاوت بىكەيتەوۋە ەك چۇن لەژيانى رۇژانەدا دەتەوئىت بەتەواوى كۆنترۆلى خۇت بىكەيت و پىويست بەجىگە تايىبەتى و پال كەوتن و.. ھتد ناكات "بەمەش دەكرىت لەجىگەيەكى گشتىدا بتوانىت كارى خۇندەنەوئى بىرو بىرگۆركى و سايكۆكىنىزىيا و پىشېنى و.. ھتد بىكەيت.

بەلام كاتىك دەگەيتە ئەم تۈنایە پىويستە دەست لەپراھىنانى خەواندىنى خۇيى بەرنەدەيت و بەردەوام پراھىنانى لەسەر بىكەيت چۈنكە گەربىتو بەردەوام نەبىت ئەو ئە بەرنامەيەكى كەتايىبەتە بەكارى خەواندىن و لەخۇتداچەسپت كىردوۋە پوۋە لاۋازىوون دەچىت و لەبىرت دەچىتەوۋە "ھەرۋەھا

بىرگۆركى كارىگەرۋە جىبەجى بىكەيت "بۇ دروستكىردى بەرنامەيەك بۇ ئەم كارە دەبىت لەسەرەتادا شىۋەى ھورپىكەت لەلا پرون بىت يان وئىنەكەت لەلا بىت بۇ ئەوئى بتوانىت لەرپىگەى وردگەرىيەوۋە شىۋەى ھورپىكەت واتە وئىنەى دەموچاوى لەبىرى خۇتدا چەسپ بىكەيت پاشان ئەو جىگەيە دىارى بىكە كەمەبەستتە بۇ ئەوئى ھورپىكەت بىت بۇ ئەو جىگەيە لەگەل كاتى ھاتنىدان پاش ئامادەكىردن و دىارى كىردى ھەموو ئەو پىويستە دەبىت نىشانە بەبارى سايكۆلۈجى ھورپىكەت بەدەيت بۇ ئەوئى رازى بىكەيت كەسەردانت بىكات ەك ئەوئى چۇن لەسەرەتادا دىارىت كىردوۋە دەبىت ھەمان بەرنامە دووبارەبىكەيتەوۋە.

جىبەجى كىردى بەرنامەكان

لە پاش ئەوئى كە تۈنایە ھەردوۋ قۇناغى يەكەم و دوۋەم بەتەواوى جىبەجى بىكەيت دەتۈنایە دەست بەدەيتە كارى

نمونەيە تايىبەت نىيە بەيەك بوار ۋەك بىرگۆرۈكى يان سايكۆكۈنيزيا ، بەلكو تەنھا مەبەست لە چۈنئەتتى كارکردنە ، خۆت دەتوانىن بەپىيى پىويستى خۆت بۇ ھەموو بوارەكان كارى پىيىكەيت .

كاتىك دەتەۋىت كەرەسەيەك بەرز بەكەيتەۋە ، دەبىت لە سەرەتادا بەرنامەيەكى خەيالى بۇ كارەكە ئامادە بەكەيت ۋەك باس كرا بۇ نمونە (من بەھىزم من دەتوانم ئەم كەرەسەيە بەرز بەكەمەۋە ، ۋردە ۋردە كىشە سوک دەبىت و بەرز دەبىتەۋە ، ۋاھەست بەكە كەرەسەكە ۋردە ۋردە بەرز دەبىتەۋە ، پاشان ۋاھەست بەكە كەرەسەكە ۋردە ۋردە دىتە خوارەۋە) لە پاش ئەۋەى ئەم بەرنامەيەت بەشىۋەيەكى ۋىنەيى ئامادە كرد دەتوانىت ھەر لەم بەرنامەيەدا كۆتۈرۈلى كردارى چاۋكردنەۋە و بەناگا ھاتنەۋە بەخۆت بەدەيت (كاتىك دەچمە خەۋى قولەۋە پىلۋى چاۋەكانم سوک دەبىت و دەكرىتەۋە ، بەلام لە كەرەسەكە زياتر ھىچ شتىكى تر نايىنم ، پاش ئەۋەى كارەكەم ئەنجام دا ، لە خەۋاندنى خۆيى بە ئاگادىمەۋە بەبى ئەۋەى ھەست بە ھىچ ئازارىك بەكەم) لە دواى ئامادە كردنى ئەم بەرنامەيە بەشىۋەيەكى ۋرد و بەپىيى پىويستى خۆت دەتوانىت دەست بەدەيتە كارى

لەكاتى كارکردنتدا لەسەر دياردەكان بەتايىبەت لە قۇناغى دوۋەمدا نايىت لەسەر ھەموو دياردەكان تاقىکردنەۋە ۋ راھىنان بەكەيت "بەلكو پىويستە لەسەرەتادا دياردەيەك كەخۆت ئارەزوۋى لى بەكەيت ھەلى بژىرىت و لەسەرى بەردەۋام بىت تاكو سەرکەۋتنى تەۋاۋ بەدەست دەھىننىت پاشان دەتوانىت دەست بەدەيتە راھىنانەكانى دياردەيەكى تر "ئەۋەى لەم كارەدا گرنگەۋ پىويستە ئاگادارى بىت لەۋەى كەنايىت بەھىچ جۆرىك پەلە لەكارەكانتا بەكەيت و دابىرىت چۈنكە ئەم بوارە جياۋازە لەبوارە زانستىيەكانى ترو لەماۋەيەكى كەمدا ناكىرىت بتوانىت بە ئاسانى بەگەيتە ئەنجام ھەر بۆيە پىويستە زۆر بەۋردى و بەردەۋامى كارى تىدا بەكەيت .

كاتىك تۋانىت لەگەل كارکردندا رەچاۋى ھەموو ئەم تىبىنىيە بەكەيت و ھەرسى قۇناغەكەت بەسەرکەۋتۋىيى بىرى دەتۋانىت ھەست بەكارەكانى خۆت بەكەيت لە ھەرچى بوارىكدا بىت ، لەبەرئەۋەى ھەموو ئەم راھىنانە زياتر ۋەك بنچىنەيەك خراۋنەتە روو بۇ ئەۋەى بتۋانىت لەسەريەۋە خۆت تازە گەرىي تىدا بەكەيت و بەپىيى پىويستى خۆت كارى تىدا بەكەيت بۇئەۋەى بتۋانىت لە شىۋازى گشتى كارەكە بەگەيت ئەۋا دەتۋانىت لەم نمونەيەۋە مەبەستەكانى خۆت دابىرىت و كارىان تىدا بەكەيت ، بەلام ئەم

زانستىيە ۋە لەم بوارە پرواىت و بىروبۇچوونى خۇي لەم بوارەدا
لەسەر ۋەھم بىنا نەكات .

خەواندىنى خۇيى و لەگەل ژماردىنى چەند ژمارەيەكدا خىرا بچىتە
خەوى قوللەۋە و ئەو بەرنامەيەى كە ئامادەت كىردوۋە
بەچاۋكراۋەيىيەۋە جىبەجىيى بىكەيت و سەركەۋەتن
بەدەستبەيىنىت .

جگە لە ھەموو ئەو راھىنانەى كە خرانە روو دەتوانرىت ھەر
دىاردەيەك و بە چەند شىۋان كارى پىبىكرىت بەپىي ئاستى
تىگەيشتن و كەسى ئارەزوومەند بۇ نمونە ۋەك ۋەستان يان
خىراكردىنى دلى كەسىك لە رىگەى بىرگۆركى ۋەيان لە كارحستن
و بەكارخستەنەۋەى بەشەكانى تىرى ھەناو .. ھتد .

كۆتايى

ھەرچەندە پاراسايكۆلۈژى زىستە و زۆر لە كارەكان زانراۋە
بەم جۆرە كۆتۈرۈل بىكرىت و كارى تىدا بىكرىت ، بەلام بەھۆى
ئەۋەى چۇنىەتى كەسايەتى رۆلى سەرەكى دەبىنىت لەم بوارەدا
زۆر جار رىدەكەۋىت ھەندىك كەس ھەيە كە ناتوانن لە ماۋەيەكى
زۆر كەمدا بگەنە ئەنجام و پىۋىستىيان بەكات و ماندوبوونىكى
زۆر دەبىت ئەۋىش بەھۆى نامۇبوونىيان بەرامبەر بەزانستى
پاراسايكۆلۈجى و دىاردەكانى كە بەمەش بەرگىيەكى زاتى
لەۋكەسانەدا دروست دەكات كە دەبىتە رىگر لەبەردەم چەسپ
بوون و كاركردىنى ھۆكارە بزۈينەرەكان و ھىزى باۋەر ، ھەربۇيە
لەسەرەتادا پىۋىستە ئارەزوومەند بەباۋەرپىكى زانستى و عقلىكى

سەرچاۋەكانى زنجيرەى پاراسايكۆلۆجى (1 - 2)

كىتەب باۋىراۋەكانى وەزارەتى رۇشنىيرى كە لة سالى 2004 دا ضائە دا ضائە
ھاۋىكارى كىرەون

ز	ناۋى كىتەب	نووساۋر / وقرطىر	جۈرى كىتەب	جۈرى ضائە
219	گەشى كوردستان	گەلارۆز	رۇمان	چاپكردن
220	زىلمەزى گەرميان	شىخ سەئىد شاكىل	بىرەھەرى	چاپكردن
221	بالتەكانى بەرباران	نەجات نورى - ئاكو كەرىم	چىرۆك	چاپكردن
221	رەشەبى ۋەھرو نەفالى / بەشى دوووم	عەبدولە كەرىم مەجەد	رامبارى	چاپكردن
222	بىرى كىوان	مەولود نىراھىم سەئىد	چىرۆك	چاپكردن
223	داقرو فى التارىخ	مەھمەد جەمەل رۇزبەبانى	مىژوۋى رامبارى	چاپكردن
224	چىرە چىرى نەودىو نازادىبەكانى ۋن	جەبار ساير	كۆمەلى ووتار	چاپكردن
225	دىارى كوردستان	ئا/ نەھەد باۋەر	رۇمانە گەرى	چاپكردن
226	كىف الحقت كوردستان الجنوبية بالدولة العراقية ؟	خالىد دلىز	مىژوۋى - رامبارى	چاپكردن
227	مەبابادو كورته مىژوۋىك	عومەر بالەكى	مىژوۋى	چاپكردن
228	ناسىوناليزمو ناسىونالىزمى كوردى	جەھەزە عەلى	رامبارى	ھاۋىكارى
229	شەپزلىكى گەورە لە گوندىكى بچو كدا	پىشەرە نەھەد	رەخىنە	چاپكردن
230	بىيلو گرافىيە چاب و بلاو كورنەو	نەكەم مەھمەد	بىيلو گرافىيە	چاپكردن
231	ناتوان پەيغەكام زىندانى بكن	فەھمى قەرداغى	باھەنى رۇزنامەوانى	چاپكردن
233	لە شىروپە بۆ..	سەمەى فەرەج	بىرەھەرى	چاپكردن
234	گۇفارى تىكەست/2	وەزارەتى رۇشنىيرى	گۇفارى	چاپكردن
235	بەسەرھاتى نىدى	مۇدە مەھمەد	مەدالان	چاپكردن
236	ئاواز گەلى كوردى	دەشاد سەھەد	مۇسەفا	چاپكردن
237	رۇشنىيرىمان	فولاد تەھىر	رۇشنىيرى	چاپكردن
238	خەونى سەربەخىزى ..	عەتتا قەرداغى	رامبارى	چاپكردن
239	كۆمەلگەى داخراۋ	ئاسۆ جەبار	لىكۆلەنە	چاپكردن

1- مافوق مبدأ اللذة سيموند فرويد

2- علم النفس الفردي اسحاق رمزي

3- مبادئ علم النفس العامة يوسف مراد

4- اللغة والفكر عند الطفل جان بيا جيا

5- القوى الخفية وليم سير جيويف

6- الذكاء فؤاد البهى السيد

7- كيف يعمل العقل سيرل بيرت

8- قدراتك العقلية لورين بوشليت

9- باب المنوم والتنويم د. على كمال

10- من قراءة الأفكار وليم سير جوز

11- كشف اسرار التنويم المغناطيسي جودى الجر

12- سلسلة كتاب الباراسايكولوجي وزارة الثقافة والاعلام

263	پز شىكى فېزىنەرى	د. فەزەيدون غەبىدولستار	فېزىنەرى	چاپكردن
264	جىنۇسايىدو كالىونەو	لەتيف فاتح فەرەج	رامبارى	چاپكردن
265	فاتە	رەزا سەيد گول	رۇمان	چاپكردن
266	حرەكە القومىيە الكوردىيە...	د. كاوس قەفتان	رامبارى	چاپكردن
267	لەشرونىو بە...	حەمەى فەرەج	بىرەوهرى	چاپكردن

240	كروك الجريحة	لەحمەد رەشىد بىيالى	رامبارى	چاپكردن
241	فەرەنگى شانزىي	كاموران سويمان	فەرەنگ	چاپكردن
242	حىكايەتەكانى نەفقال	تەما سەلتەمان	هۇنراو	چاپكردن
243	رۇلى گۇفارى گەلاوئۆ...	مەمەد دلير	رۇزنامە گەرى	چاپكردن
244	دەستەوارەبى نان بۆ مېزۆو	كەمال رەنوف مەمەد	لېكۆلېنەو	چاپكردن
245	مىجرابى سېشەمە رۇمانسىيەكان	دانا غەسكەر	هۇنراو	چاپكردن
246	بىرۆوتەوهرى شەوبەت	سەلام غەبىدولكەرىم	رامبارى	چاپكردن
247	مامۇستا غەزىز ژيانىكى پالكو شەھىدى دەستىكى ناپاك	نا/ مەمەد غەبىدولكەرىم	بىرەوهرى	چاپكردن
248	حزب الديمقراطية الكوردستاني حرەكە قومىيە الكوردىيە	د. شىركو عبدالله	رامبارى	چاپكردن
249	جەمال تەھىر قارەمانى شۇرۇش زىندان	نا/ مەمەد سۆلەبى	بىرەوهرى	چاپكردن
250	بىرى شالباز	حەمە كەرىم ھەورامى	رۇمان	چاپكردن
251	شانۇكارى كورد لەيۇتۇبىي نەزەموونگەويدا	بورھان قەرداغى	لېكۆلېنەو شانۇ	چاپكردن
252	سەمى دەسەلات	سالار نېسماغىل	كوردە جىرۇك	چاپكردن
253	جەبەزە	سالخ مەمەد ئەمىن	كوردە جىرۇك	چاپكردن
254	نەلۇەنو نەفسانە	فازل كەرىم	لېكۆلېنەو نەدەبى	چاپكردن
255	كاتم نىبە بۆ شىتى	نەرخەوان	جىرۇك	چاپكردن
256	بەرھەمە كوردىيەكانى جەبار جەبارى	سەكۆ جەبارى	رۇزنامە گەرى	چاپكردن
257	بېيلۇگرافىي نوسىنەكانى ھەفقال مام جەلال	نا/ دلير ئەحمەد	بېيلۇگرافىي	چاپكردن
258	تىكەست	چاپو بلاو كوردەنو	گۇفار	چاپكردن
259	الخاتم	مەبى اللەين زەنگەنە	شانۇ گەرى	چاپكردن
260	ناوئىنەم شىكانە	كەزىل ئەحمەد	هۇنراو	چاپكردن
261	الشبك الكورد النسيون	احمد شوكت	رامبارى	چاپكردن
262	رابەرى رۇزنامە گەرى نەبىسى ..	نەزاد غەلى ئەحمەد	رۇزنامە گەرى	چاپكردن